

Regulamin postępowania przed Sądem

z dnia 4 marca 2015 r. (Dz.U. 105 z 23.4.2015, s. 1)

Wersja skonsolidowana

Zmieniony w drodze następujących modyfikacji:

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej

	Numer	Strona	Data
M1 Zmiana regulaminu postępowania przed Sądem z dnia 13 lipca 2016 r.	L 217	71	12.8.2016
M2 Zmiana regulaminu postępowania przed Sądem z dnia 13 lipca 2016 r.	L 217	72	12.8.2016
M3 Zmiana regulaminu postępowania przed Sądem z dnia 13 lipca 2016 r.	L 217	73	12.8.2016
M4 Zmiana regulaminu postępowania przed Sądem z dnia 31 lipca 2018 r.	L 240	67	25.9.2018
M5 Zmiana regulaminu postępowania przed Sądem z dnia 11 lipca 2018 r.	L 240	68	25.9.2018
M6 Zmiana regulaminu postępowania przed Sądem z dnia 30 listopada 2022 r.	L 44	8	14.2.2023
M7 Zmiana regulaminu postępowania przed Sądem z dnia 10 lipca 2024 r.	L 2024/2095		12.8.2024

Sprostowany:

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej

	Numer	Data
C1 Sprostowanie Zmiany regulaminu postępowania przed Sądem z dnia 10 lipca 2024 r.	L 2024/90835	23.12.2024

Niniejsza wersja skonsolidowana regulaminu postępowania przed Sądem, przygotowana przez sekretariat, służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych. Autentyczne wersje właściwych aktów, w tym ich preambuły, są publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

SPIS TREŚCI

PRZEPISY WSTĘPNE		12
Artykuł 1	Definicje	12
Artykuł 2	Przedmiot niniejszego regulaminu	14
TYTUŁ I	ORGANIZACJA SĄDU	15
Rozdział 1	CZŁONKOWIE SĄDU	15
Artykuł 3	Funkcje sędziego i rzecznika generalnego.....	15
Artykuł 4	Rozpoczęcie kadencji sędziów	15
Artykuł 5	Złożenie ślubowania	15
Artykuł 6	Uroczyste zobowiązanie	15
Artykuł 7	Zwolnienie z funkcji sędziego	16
Artykuł 8	Porządek pierwszeństwa wynikający ze starszeństwa sędziów	16
Rozdział 2	PREZES SĄDU	16
Artykuł 9	Wybór prezesa i wiceprezesa Sądu	16
Artykuł 10	Zakres uprawnień i obowiązków prezesa Sądu	17
Artykuł 11	Zakres uprawnień i obowiązków wiceprezesa Sądu	17
Artykuł 12	Przeszkoda w wykonywaniu obowiązków odnosząca się do prezesa i wiceprezesa Sądu	18
Rozdział 3	IZBY I SKŁADY ORZEKAJĄCE.....	18
Sekcja 1.	Tworzenie izb i ustalanie składów orzekających	18
Artykuł 13	Tworzenie izb	18
Artykuł 14	Właściwy skład orzekający	19
Artykuł 15	Skład wielkiej izby	19
Artykuł 15a	Skład izby pośredniej	19
Artykuł 16	Wyłączenie sędziego z udziału w rozpoznawaniu sprawy na jego żądanie i z inicjatywy prezesa Sądu	19
Artykuł 17	Przeszkoda w wykonywaniu obowiązków odnosząca się do członka składu orzekającego	20
Sekcja 2.	Prezesa izby	21
Artykuł 18	Wybór prezesów izb	21
Artykuł 19	Kompetencje prezesa izby	21
Artykuł 20	Przeszkoda w wykonywaniu obowiązków odnosząca się do prezesa izby.....	21
Sekcja 3.	Narady	22
Artykuł 21	Zasady dotyczące narad	22
Artykuł 22	Liczba sędziów uczestniczących w naradzie.....	22
Artykuł 23	Kworum w odniesieniu do wielkiej izby	22
Artykuł 23a	Kworum w odniesieniu do izby pośredniej	23

Artykuł 24	Kworum w odniesieniu do izb rozpoznających sprawy w składzie trzech sędziów lub w składzie pięciu sędziów	23
Rozdział 4	PRYZDZIELANIE I PONOWNE PRYZDZIELANIE SPRAW, WYZNACZANIE SĘDZIÓW SPRAWOZDAWCÓW, PRZEKAZYWANIE SPRAW SKŁADOM ORZEKAJĄCYM I PRZEKAZYWANIE SPRAW SĄDOWI W SKŁADZIE JEDNEGO SĘDZIEGO	24
Artykuł 25	Kryteria przydzielania spraw	24
Artykuł 26	Pierwsze przydzielenie sprawy i wyznaczenie sędziego sprawozdawcy.....	24
Artykuł 27	Wyznaczenie nowego sędziego sprawozdawcy i ponowne przydzielenie sprawy	25
Artykuł 28	Przekazanie sprawy izbie rozpoznającej sprawy w składzie złożonym z innej liczby sędziów	26
Artykuł 29	Przekazanie sprawy Sądowi w składzie jednego sędziego.....	27
Rozdział 5	WYZNACZANIE RZECZNIKÓW GENERALNYCH	28
Artykuł 30	Wyznaczenie rzecznika generalnego	28
Artykuł 31	Zasady wyznaczania rzeczników generalnych w sprawach dotyczących skarg bezpośrednich	28
Artykuł 31a	Wybór rzeczników generalnych w sprawach dotyczących wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym	29
Artykuł 31b	Zasady dotyczące wyznaczania rzeczników generalnych w sprawach dotyczących wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym	29
Rozdział 6	SEKRETARIAT	30
Sekcja 1.	Sekretarz	30
Artykuł 32	Mianowanie sekretarza	30
Artykuł 33	Zastępca sekretarza	30
Artykuł 34	Przeszkoda w wykonywaniu obowiązków odnosząca się do sekretarza i zastępcy sekretarza	31
Artykuł 35	Zakres uprawnień i obowiązków sekretarza.....	31
Artykuł 36	Prowadzenie rejestru.....	31
Artykuł 37	Dostęp do rejestru	32
Artykuł 38	Dostęp do akt sprawy	32
Sekcja 2.	Pozostałe służby	32
Artykuł 39	Urzędnicy i inni pracownicy	32
Rozdział 7	FUNKCJONOWANIE SĄDU	33
Artykuł 40	Miejsce posiedzeń Sądu	33
Artykuł 41	Kalendarz prac Sądu	33
Artykuł 42	Zgromadzenie plenarne	33
Artykuł 43	Sporządzanie protokołów	34

TYTUŁ II	SYSTEM JĘZYKOWY	35
Artykuł 44	Języki postępowania.....	35
Artykuł 45	Ustalenie języka postępowania	35
Artykuł 46	Stosowanie języka postępowania	36
Artykuł 47	Zadania sekretarza w dziedzinie tłumaczeń.....	38
Artykuł 48	System językowy odnoszący się do publikacji Sądu.....	38
Artykuł 49	Teksty autentyczne.....	38
TYTUŁ III	SKARGI BEZPOŚREDNIE	39
Artykuł 50	Zakres stosowania.....	39
Rozdział 1	PRZEPISY OGÓLNE	39
Sekcja 1.	Reprezentacja stron	39
Artykuł 51	Obowiązkowe zastępstwo procesowe	39
Sekcja 2.	Prawa i obowiązki przedstawicieli stron	40
Artykuł 52	Przywileje, immunitety i ułatwienia	40
Artykuł 53	Status przedstawicieli stron.....	40
Artykuł 54	Uchylenie immunitetu	41
Artykuł 55	Wykluczenie z postępowania.....	41
Artykuł 56	Nauczyciele akademicki	41
Sekcja 2a.	Komunikowanie się z przedstawicielami stron za pośrednictwem e-Curia	42
Artykuł 56a	e-Curia.....	42
Sekcja 3.	Doręczenia	42
Artykuł 57	Sposoby doręczeń	42
Sekcja 4.	Terminy	43
Artykuł 58	Obliczanie terminów	43
Artykuł 59	Skarga, której przedmiotem jest akt wydany przez instytucję, opublikowany w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i>	44
Artykuł 60	Termin uwzględniający odległość	44
Artykuł 61	Wyznaczanie i przedłużanie terminów.....	44
Artykuł 62	Pisma procesowe złożone po terminie	44
Sekcja 5.	Przebieg postępowania i rozpoznawanie spraw	45
Artykuł 63	Przebieg postępowania	45
Artykuł 64	Kontradyktoryjność postępowania.....	45
Artykuł 65	Doręczanie pism procesowych i decyzji podjętych w toku postępowania	45
Artykuł 66	Pominięcie wobec opinii publicznej danych osobowych osób fizycznych.....	45
Artykuł 66a	Pominięcie wobec opinii publicznej danych innych niż dane osobowe osób fizycznych.....	46

Artykuł 67	Kolejność rozpoznawania spraw.....	46
Artykuł 68	Połączenie spraw.....	46
Artykuł 69	Przypadki zawieszenia postępowania	47
Artykuł 70	Decyzja o zawieszeniu postępowania i decyzja o podjęciu postępowania	47
Artykuł 71	Czas trwania i skutki zawieszenia postępowania	47
Artykuł 71a	Sprawy pilotażowe	48
Rozdział 2	PISMA PROCESOWE	48
Artykuł 72	Przepisy wspólne w zakresie składania pism procesowych za pośrednictwem e-Curia	48
Artykuł 73	(uchylony)	49
Artykuł 74	(uchylony)	49
Artykuł 75	Objętość pism procesowych.....	49
Rozdział 3	PISEMNY ETAP POSTĘPOWANIA	49
Artykuł 76	Zawartość skargi.....	49
Artykuł 77	(uchylony)	50
Artykuł 78	Załączniki do skargi	50
Artykuł 79	Komunikat w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i>	51
Artykuł 80	Doręczenie skargi	51
Artykuł 81	Odpowiedź na skargę	51
Artykuł 82	Przekazanie dokumentów.....	52
Artykuł 83	Replika i duplika.....	52
Rozdział 4	ZARZUTY, DOWODY I DOSTOSOWANIE SKARGI	52
Artykuł 84	Nowe zarzuty	52
Artykuł 85	Dowody i wnioski dowodowe	53
Artykuł 86	Dostosowanie skargi.....	53
Rozdział 5	SPRAWOZDANIE WSTĘPNE	54
Artykuł 87	Sprawozdanie wstępne	54
Rozdział 6	ŚRODKI ORGANIZACJI POSTĘPOWANIA I ŚRODKI DOWODOWE... 55	
Artykuł 88	Przepis ogólny.....	55
Sekcja 1.	Środki organizacji postępowania	55
Artykuł 89	Przedmiot	55
Artykuł 90	Procedura	56
Sekcja 2.	Środki dowodowe	56
Artykuł 91	Przedmiot	56
Artykuł 92	Procedura	57
Artykuł 93	Wzywianie świadków	58
Artykuł 94	Przesłuchiwanie świadków	58
Artykuł 95	Obowiązki świadków.....	59

Artykuł 96	Opinia biegłego.....	59
Artykuł 97	Przysięga składana przez świadków i biegłych	59
Artykuł 98	Złamanie przysięgi przez świadków i biegłych	60
Artykuł 99	Sprzeciw wobec wezwania świadka lub wyznaczenia biegłego.....	60
Artykuł 100	Koszty wezwania świadków i wyznaczenia biegłych	60
Artykuł 101	Pomoc sądowa.....	61
Artykuł 102	Protokół posiedzeń wyznaczanych w celu przeprowadzenia dowodu	61
Sekcja 3.	Przetwarzanie poufnych informacji, materiałów i dokumentów przedstawionych w ramach postępowania dowodowego	62
Artykuł 103	Przetwarzanie poufnych informacji i materiałów.....	62
Artykuł 104	Dokumenty, których udostępnienia odmówiła instytucja.....	63
Rozdział 7	INFORMACJE LUB MATERIAŁY MAJĄCE WPŁYW NA BEZPIECZEŃSTWO UNII, JEJ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO LUB PAŃSTW CZŁONKOWSKICH LUB TEŻ NA UTRZYMYWANIE PRZEZ NIE STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH.....	63
Artykuł 105	Przetwarzanie informacji lub materiałów mających wpływ na bezpieczeństwo Unii, jej państwa członkowskiego lub państw członkowskich lub też na utrzymywanie przez nie stosunków międzynarodowych.....	63
Rozdział 8	USTNY ETAP POSTĘPOWANIA	65
Artykuł 106	Ustny etap postępowania	65
Artykuł 106a	Wspólna rozprawa dla większej liczby spraw.....	66
Artykuł 107	Data rozprawy.....	66
Artykuł 107a	Udział w rozprawie w formie wideokonferencji.....	66
Artykuł 108	Nieobecność stron na rozprawie	66
Artykuł 109	Rozprawa przy drzwiach zamkniętych	67
Artykuł 110	Przebieg rozprawy.....	67
Artykuł 110a	Transmisja posiedzeń	67
Artykuł 111	Zamknięcie ustnego etapu postępowania.....	68
Artykuł 112	Przedstawienie opinii przez rzecznika generalnego	68
Artykuł 113	Otwarcie ustnego etapu postępowania na nowo.....	69
Artykuł 114	Protokół rozprawy	69
Artykuł 115	Zapis dźwiękowy rozprawy	69
Rozdział 9	WYROKI I POSTANOWIENIA	70
Artykuł 116	Data ogłoszenia wyroku	70
Artykuł 117	Zawartość wyroku	70
Artykuł 118	Ogłoszenie i doręczenie wyroku	71
Artykuł 119	Zawartość postanowienia	71
Artykuł 120	Podpisanie i doręczenie postanowienia	72

Artykuł 121	Moc wiążąca wyroków i postanowień	72
Artykuł 122	Publikacja w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i>	72
Rozdział 10	WYROKI ZAOCZNE	72
Artykuł 123	Wyroki zaoczne	72
Rozdział 11	UGODA I COFNIĘCIE SKARGI.....	73
Artykuł 124	Uгода	73
Artykuł 125	Cofnięcie skargi.....	73
Rozdział 11a	POSTĘPOWANIE UGODOWE Z INICJATYWY SĄDU W SPRAWACH WNIESIONYCH NA PODSTAWIE ART. 270 TFUE	74
Artykuł 125a	Zasady	74
Artykuł 125b	Znaczenie ugody stron głównych.....	74
Artykuł 125c	Specjalny rejestr i odrębne akta.....	75
Artykuł 125d	Postępowanie ugodowe i postępowanie sądowe	75
Rozdział 12	SKARGI I KWESTIE INCYDENTALNE ROZSTRZYGANE W DRODZE POSTANOWIENIA.....	76
Artykuł 126	Skarga, która oczywiście nie może zostać uwzględniona.....	76
Artykuł 127	Przekazanie sprawy do Trybunału Sprawiedliwości	76
Artykuł 128	Wyłączenie przez Sąd jego właściwości.....	76
Artykuł 129	Bezwzględne przeszkody procesowe	76
Artykuł 130	Kwestie formalne i incydentalne	76
Artykuł 131	Umorzenie postępowania z urzędu.....	77
Artykuł 132	Skarga oczywiście zasadna	77
Rozdział 13	KOSZTY POSTĘPOWANIA I KOSZTY SĄDOWE.....	78
Artykuł 133	Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów	78
Artykuł 134	Ogólne zasady podziału kosztów	78
Artykuł 135	Względy słuszności oraz koszty nieuzasadnione lub wynikające ze złej wiary	78
Artykuł 136	Koszty w przypadku cofnięcia skargi	79
Artykuł 137	Koszty w przypadku umorzenia postępowania	79
Artykuł 138	Koszty interwenientów	79
Artykuł 139	Koszty sądowe	79
Artykuł 140	Koszty podlegające zwrotowi	80
Artykuł 141	Zasady płatności	80
Rozdział 14	INTERWENCJA.....	80
Artykuł 142	Cel i skutki interwencji	80
Artykuł 143	Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta	81
Artykuł 144	Rozstrzygnięcie w przedmiocie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta	81

Artykuł 145	Przedstawienie uwag interwenienta	83
Rozdział 15	POMOC PRAWNA.....	83
Artykuł 146	Przepisy ogólne.....	83
Artykuł 147	Wniosek o przyznanie pomocy prawnej	83
Artykuł 148	Rozstrzygnięcie w przedmiocie przyznania pomocy prawnej	84
Artykuł 149	Zaliczki i pokrycie kosztów	86
Artykuł 150	Cofnięcie pomocy prawnej.....	86
Rozdział 16	TRYBY PILNE	87
Sekcja 1.	Tryb przyspieszony	87
Artykuł 151	Decyzja w przedmiocie trybu przyspieszonego	87
Artykuł 152	Wniosek o rozpoznanie sprawy w trybie przyspieszonym.....	87
Artykuł 153	Rozpoznanie w pierwszej kolejności	88
Artykuł 154	Pisemny etap postępowania	88
Artykuł 155	Ustny etap postępowania	88
Sekcja 2.	Zawieszenie wykonania aktu i inne środki tymczasowe	89
Artykuł 156	Wniosek o zawieszenie wykonania aktu lub o zastosowanie innych środków tymczasowych.....	89
Artykuł 157	Procedura	89
Artykuł 158	Rozstrzygnięcie w przedmiocie wniosku.....	90
Artykuł 159	Zmiana okoliczności.....	90
Artykuł 160	Ponowny wniosek.....	90
Artykuł 161	Wniosek na podstawie art. 280 TFUE, art. 299 TFUE lub art. 164 TEWEA	90
Rozdział 17	WNIOSKI DOTYCZĄCE WYROKÓW I POSTANOWIEŃ.....	91
Artykuł 162	Przydzielenie wniosku	91
Artykuł 163	Zawieszenie postępowania.....	91
Artykuł 164	Sprostowanie wyroków i postanowień	92
Artykuł 165	Brak rozstrzygnięcia.....	92
Artykuł 166	Sprzeciw od wyroku zaocznego	93
Artykuł 167	Powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu	93
Artykuł 168	Wykładnia wyroków i postanowień	94
Artykuł 169	Wznowienie postępowania	95
Artykuł 170	Spory w zakresie kosztów podlegających zwrotowi.....	96
TYTUŁ IV	POSTĘPOWANIE W SPRAWACH Z ZAKRESU WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ	97
Artykuł 171	Zakres stosowania.....	97
Rozdział 1	STRONY POSTĘPOWANIA.....	97
Artykuł 172	Pozwany.....	97

Artykuł 173	Status przed Sądem pozostałych stron postępowania przed izbą odwoławczą.....	97
Artykuł 174	Wstąpienie w miejsce strony	98
Artykuł 175	Wniosek o wstąpienie w miejsce strony	98
Artykuł 176	Rozstrzygnięcie w przedmiocie wniosku o wstąpienie w miejsce strony	99
Rozdział 2	SKARGA I ODPOWIEDZI NA SKARGĘ	99
Artykuł 177	Skarga.....	99
Artykuł 178	Doręczenie skargi	100
Artykuł 179	Strony uprawnione do złożenia odpowiedzi na skargę.....	101
Artykuł 180	Odpowiedź na skargę	101
Artykuł 181	Zamknięcie pisemnego etapu postępowania	101
Rozdział 3	SKARGA WZAJEMNA	101
Artykuł 182	Skarga wzajemna.....	101
Artykuł 183	Zawartość skargi wzajemnej.....	102
Artykuł 184	Żądania, zarzuty i argumenty skargi wzajemnej.....	102
Artykuł 185	Odpowiedź na skargę wzajemną	102
Artykuł 186	Zamknięcie pisemnego etapu postępowania	102
Artykuł 187	Związek między skargą główną a skargą wzajemną	103
Rozdział 4	INNE ASPEKTY POSTĘPOWANIA.....	103
Artykuł 188	Przedmiot sporu przed Sądem.....	103
Artykuł 189	Objętość pism procesowych.....	103
Artykuł 190	Rozstrzygnięcie o kosztach	103
TYTUŁ V	POSTĘPOWANIA PO UCHYLENIU ORZECZENIA W WYNIKU ODWOŁANIA I PO PRZEKAZANIU SPRAWY DO PONOWNEGO ROZPOZNANIA	104
Rozdział 1	ORZECZENIA SĄDU WYDANE PO UCHYLENIU JEGO ORZECZENIA I PRZEKAZANIU SPRAWY DO PONOWNEGO ROZPOZNANIA.....	104
Artykuł 191	Uchylenie orzeczenia przez Trybunał Sprawiedliwości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.....	104
Artykuł 192	Przydzielenie sprawy	104
Artykuł 193	Przebieg postępowania	104
Artykuł 194	Przepisy mające zastosowanie w postępowaniu.....	105
Artykuł 195	Koszty	105
TYTUŁ VI	ODEŚLANIA PREJUDYCJALNE.....	106
Rozdział 1	PRZEPISY OGÓLNE	106
Artykuł 196	Zakres stosowania.....	106
Artykuł 197	Przepisy mające zastosowanie	106
Artykuł 198	Doręczenia.....	106

Rozdział 2	PISEMNY ETAP POSTĘPOWANIA	107
Artykuł 199	Zawartość wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym	107
Artykuł 200	Komunikat w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i>	107
Artykuł 201	Anonimizacja i pominięcie danych	107
Artykuł 202	Udział w postępowaniu prejudycjalnym	108
Artykuł 203	Strony w postępowaniu głównym.....	109
Artykuł 204	Tłumaczenie i doręczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym	109
Artykuł 205	Składanie pism procesowych	110
Rozdział 3	SPRAWOZDANIE WSTĘPNE	111
Artykuł 206	Sprawozdanie wstępne	111
Rozdział 4	ŚRODKI, KTÓRE MOŻE PRZYJAĆ SĄD	111
Artykuł 207	Przekazanie sprawy do Trybunału Sprawiedliwości	111
Artykuł 208	Połączenie spraw.....	112
Artykuł 209	Zawieszenie i podjęcie postępowania	112
Artykuł 210	Środki organizacji postępowania	113
Artykuł 211	Środki dowodowe.....	114
Artykuł 212	Zwrócenie się o udzielenie wyjaśnień	114
Rozdział 5	USTNY ETAP POSTĘPOWANIA	114
Artykuł 213	Rozprawa	114
Artykuł 214	Wspólna rozprawa dla większej liczby spraw.....	115
Artykuł 215	Data rozprawy.....	115
Artykuł 216	Udział w rozprawie w formie wideokonferencji.....	115
Artykuł 217	Posiedzenia przy drzwiach zamkniętych.....	116
Artykuł 218	Przebieg rozprawy.....	116
Artykuł 219	Transmisja posiedzeń	116
Artykuł 220	Zamknięcie rozprawy.....	117
Artykuł 221	Przedstawienie opinii przez rzecznika generalnego	117
Artykuł 222	Otwarcie lub otwarcie na nowo ustnego etapu postępowania... 117	
Artykuł 223	Protokół rozprawy	118
Artykuł 224	Zapis dźwiękowy rozprawy	118
Rozdział 6	WYROKI I POSTANOWIENIA	118
Artykuł 225	Oczywisty brak właściwości lub oczywista niedopuszczalność ... 118	
Artykuł 226	Odpowiedź w formie postanowienia z uzasadnieniem..... 118	
Artykuł 227	Związanie Sądu w czasie wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym	119
Artykuł 228	Koszty w postępowaniu prejudycjalnym	119
Artykuł 229	Data ogłoszenia wyroku	119

Artykuł 230	Zawartość wyroku	119
Artykuł 231	Ogłoszenie i doręczenie wyroku	120
Artykuł 232	Zawartość postanowienia	120
Artykuł 233	Podpisanie i doręczenie postanowienia	121
Artykuł 234	Skuteczność wyroków i postanowień.....	121
Artykuł 235	Sprostowanie wyroków i postanowień	121
Artykuł 236	Wykładnia orzeczeń wydanych w trybie prejudycjalnym	122
Rozdział 7	PRZYSPIESZONY TRYB PREJUDYCJALNY	122
Artykuł 237	Postępowanie w trybie przyśpieszonym.....	122
Artykuł 238	Przekazywanie dokumentów procesowych	123
Rozdział 8	POMOC PRAWNA.....	123
Artykuł 239	Wniosek o przyznanie pomocy prawnej	123
Artykuł 240	Rozstrzygnięcie w przedmiocie przyznania pomocy prawnej	123
Artykuł 241	Kwoty podlegające wypłacie z tytułu pomocy prawnej	124
Artykuł 242	Cofnięcie pomocy prawnej.....	124
PRZEPISY KOŃCOWE		125
Artykuł 243	Przepisy wykonawcze	125
Artykuł 244	Postępowanie egzekucyjne.....	125
Artykuł 245	Uchylenie	125
Artykuł 246	Publikacja i wejście w życie niniejszego regulaminu	125

PRZEPISY WSTĘPNE

Artykuł 1 (M1) (M3) (M5) (M7)

Definicje

§ 1. W niniejszym regulaminie:

- a) postanowienia Traktatu o Unii Europejskiej wskazuje się przez podanie numeru danego artykułu tego traktatu i następującego po nim oznaczenia „TUE”;
- b) postanowienia Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wskazuje się przez podanie numeru danego artykułu tego traktatu i następującego po nim oznaczenia „TFUE”;
- c) postanowienia Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej wskazuje się przez podanie numeru danego artykułu tego traktatu i następującego po nim oznaczenia „TEWEA”;
- d) przez „statut” rozumie się Protokół w sprawie statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej;
- e) przez „porozumienie EOG” rozumie się Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym¹;
- f) przez „rozporządzenie Rady nr 1” rozumie się rozporządzenie Rady nr 1 z dnia 15 kwietnia 1958 r. w sprawie określenia systemu językowego Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej².

§ 2. Do celów niniejszego regulaminu:

- a) przez „Sąd” rozumie się, w odniesieniu do spraw przydzielonych lub przekazanych izbie, tę izbę, a w odniesieniu do spraw przekazanych lub przydzielonych Sądowi w składzie jednego sędziego – tego sędziego;
- b) przez „prezesa”, wyrażenie używane bez innego oznaczenia, rozumie się:
 - w odniesieniu do spraw, które nie zostały jeszcze przydzielone składowi orzekającemu – prezesa Sądu;
 - w odniesieniu do spraw przydzielonych izbom – prezesa izby, której przydzielono sprawę;

¹ Dz.U. L 1 z 3.1.1994, s. 3.

² Dz.U. 17 z 6.10.1958, s. 385.

- w odniesieniu do spraw przekazanych lub przydzielonych Sądowi w składzie jednego sędziego – tego sędziego;
- c) przez „stronę” i „strony”, używane bez innego oznaczenia, rozumie się każdą stronę postępowania, w tym interwenientów;
- d) przez „stronę główną” i „strony główne” rozumie się, stosownie do przypadku, skarżącego lub pozwanego albo obu;
- e) przez „podmioty określone w art. 23 statutu” rozumie się wszystkie strony, państwa, instytucje, organy i jednostki organizacyjne upoważnione na mocy tego artykułu do składania pism procesowych i uwag w ramach odesłań prejudycjalnych;
- f) przez „przedstawicieli stron” rozumie się adwokatów lub radców prawnych i pełnomocników, którzy reprezentują strony przed Sądem zgodnie z postanowieniami art. 19 statutu; pełnomocnicy ci mogą być wspierani w stosownym przypadku przez doradcę albo adwokata lub radcę prawnego;
- g) przez „instytucję” i „instytucje” rozumie się instytucje Unii Europejskiej, o których mowa w art. 13 ust. 1 TUE, oraz organy lub jednostki organizacyjne ustanowione na mocy traktatów lub na mocy aktu przyjętego w celu ich wykonania, które mogą występować jako strony postępowania przed Sądem;
- h) przez „Urząd” rozumie się, stosownie do przypadku, Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej lub Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin;
- i) przez „Urząd Nadzoru EFTA” rozumie się Urząd Nadzoru Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, o którym mowa w porozumieniu EOG;
- j) przez „skargi bezpośrednie” rozumie się wszystkie skargi, które mogą zostać wniesione do Sądu, z wyjątkiem wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym;
- k) przez „regulamin pracowniczy” rozumie się rozporządzenie ustanawiające regulamin pracowniczy urzędników Unii Europejskiej i warunki zatrudnienia innych pracowników Unii;
- l) przez „e-Curia” rozumie się aplikację informatyczną Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej umożliwiającą składanie i doręczanie pism procesowych drogą elektroniczną.

Artykuł 2

Przedmiot niniejszego regulaminu

Przepisy niniejszego regulaminu wykonują i uzupełniają, w niezbędnym zakresie, odpowiednie postanowienia TUE, TFUE i TEWEA oraz statutu.

TYTUŁ I ORGANIZACJA SĄDU

Rozdział 1 CZŁONKOWIE SĄDU

Artykuł 3 (M4) (M7) **Funkcje sędziego i rzecznika generalnego**

- § 1. Każdy członek Sądu wykonuje głównie funkcję sędziego.
- § 2. Członkowie Sądu są dalej zwani „sędziami”.
- § 3. Każdy sędzia, z wyjątkiem prezesa, wiceprezesa i prezesów izb Sądu, może na zasadach określonych w art. 30–31b pełnić funkcję rzecznika generalnego.
- § 4. Przepisy niniejszego regulaminu dotyczące rzecznika generalnego mają zastosowanie tylko wówczas, gdy sędzia został wyznaczony do pełnienia funkcji rzecznika generalnego.

Artykuł 4 **Rozpoczęcie kadencji sędziów**

Kadencja sędziego rozpoczyna się w dniu wskazanym w akcie mianowania. Jeżeli akt mianowania nie zawiera postanowień dotyczących daty rozpoczęcia kadencji, kadencja rozpoczyna się w dniu opublikowania tego aktu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 5 **Złożenie ślubowania**

Przed objęciem obowiązków sędziowie składają przed Trybunałem Sprawiedliwości ślubowanie, przewidziane w art. 2 statutu, w następującym brzmieniu:

„Ślubuję swe obowiązki wykonywać bezstronnie i sumiennie; ślubuję utrzymać w tajemnicy treść narad Sądu”.

Artykuł 6 **Uroczyste zobowiązanie**

Niezwłocznie po złożeniu ślubowania sędziowie podpisują oświadczenie, w którym podejmują uroczyste zobowiązanie przewidziane w art. 4 akapit trzeci statutu.

Artykuł 7
Zwolnienie z funkcji sędziego

- § 1. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości ma rozstrzygnąć, na mocy art. 6 statutu, po zasięgnięciu opinii Sądu, czy dany sędzia nie spełnia już wymaganych warunków lub nie czyni zadość obowiązkom wynikającym z jego urzędu, prezes Sądu wzywa zainteresowanego sędziego do przedstawienia wyjaśnień pod nieobecność sekretarza.
- § 2. Sąd uzasadnia swoją opinię.
- § 3. Opinia stwierdzająca, że dany sędzia nie spełnia już wymaganych warunków lub nie czyni zadość obowiązkom wynikającym z jego urzędu, przyjmowana jest głosami większości sędziów wchodzących w skład Sądu zgodnie z postanowieniami art. 48 statutu. W takim przypadku informacje na temat rozkładu głosów w czasie głosowania są podawane do wiadomości Trybunału Sprawiedliwości.
- § 4. Głosowanie jest tajne z wyłączeniem obecności sekretarza; zainteresowany sędzia nie uczestniczy w naradzie.

Artykuł 8
Porządek pierwszeństwa wynikający ze starszeństwa sędziów

- § 1. Starszeństwo wśród sędziów oblicza się od chwili objęcia przez nich obowiązków.
- § 2. W przypadku jednakowego starszeństwa służbowego o pierwszeństwie decyduje wiek.
- § 3. Sędziowie, których mandat został odnowiony, zachowują dotychczasowe miejsce w porządku pierwszeństwa.

Rozdział 2
PREZES SĄDU

Artykuł 9
Wybór prezesa i wiceprezesa Sądu

- § 1. Natychmiast po częściowym odnowieniu składu sędziowskiego, o którym mowa w art. 254 akapit drugi TFUE, sędziowie wybierają spośród siebie, na okres trzech lat, prezesa Sądu.

- § 2. Jeżeli stanowisko prezesa Sądu zostanie zwolnione przed upływem kadencji, wybiera się jego następcę na okres pozostający do zakończenia kadencji.
- § 3. Wyboru, o którym mowa w niniejszym artykule, dokonuje się w głosowaniu tajnym. Wybrany zostaje sędzia, który uzyska ponad połowę głosów sędziów wchodzących w skład Sądu zgodnie z postanowieniami art. 48 statutu. Jeżeli żaden sędzia nie uzyska takiej większości, przeprowadza się dalsze tury głosowania aż do uzyskania takiej większości.
- § 4. Następnie sędziowie wybierają spośród siebie, zgodnie z zasadami przewidzianymi w § 3, wiceprezesa Sądu na okres trzech lat. Jeżeli stanowisko wiceprezesa Sądu zostanie zwolnione przed upływem kadencji, stosuje się § 2.
- § 5. Nazwiska prezesa i wiceprezesa Sądu wybranych zgodnie z przepisami niniejszego artykułu podlegają opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 10 (M6)

Zakres uprawnień i obowiązków prezesa Sądu

- § 1. Prezes Sądu reprezentuje Sąd.
- § 2. Prezes Sądu kieruje pracami i służbami Sądu.
- § 3. Prezes Sądu przewodniczy zgromadzeniu plenarnemu, o którym mowa w art. 42.
- § 4. Prezes Sądu przewodniczy wielkiej izbie. W takim przypadku stosuje się przepisy art. 19.
- § 5. Jeżeli prezes Sądu zostanie przydzielony do izby, przewodniczy on tej izbie. W takim przypadku stosuje się przepisy art. 19.
- § 6. W odniesieniu do spraw nieprzydzielonych jeszcze składowi orzekającemu prezes Sądu może podjąć środki organizacji postępowania określone w art. 89 oraz ma kompetencję do podejmowania decyzji, o których mowa w art. 66 i 66a.

Artykuł 11 (M7)

Zakres uprawnień i obowiązków wiceprezesa Sądu

- § 1. Wiceprezes Sądu wspiera prezesa Sądu w wykonywaniu obowiązków i zastępuje go, jeżeli w odniesieniu do prezesa wystąpi przeszkoda w wykonywaniu obowiązków.

- § 2. Wiceprezes zastępuje prezesa, na jego wniosek, w wykonywaniu obowiązków, o których mowa w art. 10 §§ 1 i 2.
- § 3. Sąd określa, w drodze decyzji, zasady, na jakich wiceprezes Sądu zastępuje prezesa Sądu w wykonywaniu obowiązków w zakresie orzekania. Decyzja ta podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- § 4. Izbie pośredniej, o której mowa w art. 15a, przewodniczy wiceprezes. W takim przypadku stosuje się przepisy art. 19.
- § 5. Z zastrzeżeniem art. 10 § 5, jeżeli wiceprezes Sądu zostanie przydzielony do izby, przewodniczy on tej izbie. W takim przypadku stosuje się przepisy art. 19.

Artykuł 12

Przeszkoda w wykonywaniu obowiązków odnosząca się do prezesa i wiceprezesa Sądu

Jeżeli w odniesieniu do prezesa i wiceprezesa Sądu istnieją jednocześnie przeszkody w wykonywaniu obowiązków, obowiązki prezesa wykonuje jeden z prezesów izb, a w przypadku gdy jest to niemożliwe – jeden z pozostałych sędziów, zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym w art. 8.

Rozdział 3

IZBY I SKŁADY ORZEKAJĄCE

Sekcja 1. Tworzenie izb i ustalanie składów orzekających

Artykuł 13

Tworzenie izb

- § 1. Sąd powołuje izby rozpoznające sprawy w składzie trzech sędziów i w składzie pięciu sędziów.
- § 2. Sąd decyduje, na wniosek prezesa Sądu, o przydzieleniu sędziów do poszczególnych izb.
- § 3. Decyzje podjęte zgodnie z niniejszym artykułem podlegają opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 14 (M7)

Właściwy skład orzekający

- § 1. Sprawy wniesione do Sądu są rozpoznawane przez izby w składzie trzech sędziów lub w składzie pięciu sędziów zgodnie z przepisami art. 13.
- § 2. Sprawy mogą być rozpoznawane przez wielką izbę lub przez izbę pośrednią w przypadkach określonych w art. 28.
- § 3. Sprawy mogą być rozpoznawane przez Sąd w składzie jednego sędziego, jeżeli są mu przekazywane w przypadkach określonych w art. 29.

Artykuł 15

Skład wielkiej izby

- § 1. W skład wielkiej izby wchodzi piętnastu sędziów.
- § 2. Sąd decyduje o sposobie wyznaczania sędziów wchodzących w skład wielkiej izby. Decyzja ta podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 15a (M7)

Skład izby pośredniej

- § 1. W skład izby pośredniej wchodzi dziewięciu sędziów.
- § 2. O sposobie wyznaczania sędziów wchodzących w skład izby pośredniej decyduje Sąd. Decyzja ta podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 16

Wyłączenie sędziego z udziału w rozpoznawaniu sprawy na jego żądanie i z inicjatywy prezesa Sądu

- § 1. Jeżeli sędzia uzna, zgodnie z postanowieniami art. 18 akapity pierwszy i drugi statutu, że nie może uczestniczyć w rozpoznawaniu sprawy, informuje o tym prezesa Sądu, który wyłącza go z udziału w rozpoznawaniu sprawy.
- § 2. Jeżeli prezes Sądu uzna, że sędzia nie może, zgodnie z postanowieniami art. 18 akapity pierwszy i drugi statutu, uczestniczyć w rozpoznawaniu sprawy, zawiadamia o tym zainteresowanego sędziego i zapoznaje się z jego wyjaśnieniami przed podjęciem decyzji.

- § 3. W razie trudności w stosowaniu niniejszego artykułu prezes Sądu przedkłada, zgodnie z postanowieniami art. 18 akapit trzeci statutu, kwestie, o których mowa w §§ 1 i 2, zgromadzeniu plenarnemu. W takim przypadku, po przedstawieniu przez zainteresowanego sędziego wyjaśnień, odbywa się tajne głosowanie z wyłączeniem obecności sekretarza; zainteresowany sędzia nie uczestniczy w naradzie.

Artykuł 17 (M7)

Przeszkoda w wykonywaniu obowiązków odnosząca się do członka składu orzekającego

- § 1. Jeżeli w wyniku przeszkody w wykonywaniu obowiązków odnoszącej się do sędziego, która wystąpiła przed rozpoczęciem narady lub przed przedstawieniem przez strony ich stanowisk na rozprawie, w wielkiej izbie brak jest liczby sędziów określonej w art. 15, izbę tę uzupełnia sędzia wyznaczony przez prezesa Sądu w celu przywrócenia przewidzianej liczby sędziów.
- § 2. Jeżeli w wyniku przeszkody w wykonywaniu obowiązków odnoszącej się do sędziego, która wystąpiła przed rozpoczęciem narady lub przed przedstawieniem przez strony ich stanowisk na rozprawie, w izbie pośredniej brak jest liczby sędziów określonej w art. 15a, izbę tę uzupełnia sędzia wyznaczony przez prezesa Sądu w celu przywrócenia przewidzianej liczby sędziów.
- § 3. Jeżeli w wyniku przeszkody w wykonywaniu obowiązków odnoszącej się do sędziego, która wystąpiła przed rozpoczęciem narady lub przed przedstawieniem przez strony ich stanowisk na rozprawie, w izbie rozpoznającej sprawę w składzie trzech sędziów lub w składzie pięciu sędziów brak jest przewidzianej liczby sędziów, prezes tej izby wyznacza innego sędziego wchodzącego w skład tej samej izby w celu zastąpienia sędziego, do którego odnosi się przeszkoda w wykonywaniu obowiązków. Jeżeli nie ma możliwości zastąpienia sędziego, do którego odnosi się przeszkoda w wykonywaniu obowiązków, przez sędziego wchodzącego w skład tej samej izby, prezes tej izby zawiadamia o tym prezesa Sądu, który wyznacza, zgodnie z ustalonymi przez Sąd kryteriami, innego sędziego w celu przywrócenia przewidzianej liczby sędziów. Decyzja ustalająca te kryteria podlega opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.
- § 4. Jeżeli w odniesieniu do sędziego, któremu sprawa została przekazana lub przydzielona do rozpoznania w składzie jednego sędziego, istnieje przeszkoda w wykonywaniu obowiązków, prezes Sądu wyznacza na jego miejsce innego sędziego.

Sekcja 2. Prezesi izby

Artykuł 18

Wybór prezesów izb

- § 1. Sędziowie wybierają spośród siebie, na podstawie art. 9 § 3 prezesów izb, które rozpoznają sprawy w składzie trzech sędziów i w składzie pięciu sędziów.
- § 2. Prezesi izb rozpoznających sprawy w składzie pięciu sędziów wybierani są na okres trzech lat. Ich kadencja może być jednokrotnie odnowiona.
- § 3. Prezesi izb rozpoznających sprawy w składzie trzech sędziów wybierani są na czas określony.
- § 4. Wybór prezesów izb rozpoznających sprawy w składzie pięciu sędziów następuje natychmiast po dokonaniu wyboru prezesa i wiceprezesa Sądu, przewidzianego w art. 9.
- § 5. Jeżeli stanowisko prezesa izby zostanie zwolnione przed upływem kadencji, wybiera się jego następcę na okres pozostający do zakończenia kadencji.
- § 6. Nazwiska prezesów izb wybranych zgodnie z przepisami niniejszego artykułu podlegają opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 19

Kompetencje prezesa izby

- § 1. Prezes izby wykonuje kompetencje powierzone mu w niniejszym regulaminie po zapoznaniu się ze stanowiskiem sędziego sprawozdawcy.
- § 2. Prezes izby może przekazać izbie podjęcie każdej decyzji należącej do jego kompetencji.

Artykuł 20 (M7)

Przeszkoda w wykonywaniu obowiązków odnosząca się do prezesa izby

Bez uszczerbku dla przepisów art. 10 § 5 i art. 11 § 5, jeżeli w odniesieniu do prezesa izby istnieje przeszkoda w wykonywaniu obowiązków, obowiązki prezesa izby wykonuje sędzia składu orzekającego, zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym w art. 8.

Sekcja 3. Narady

Artykuł 21

Zasady dotyczące narad

- § 1. Narady Sądu są i pozostają niejawne.
- § 2. Jeżeli w sprawie została przeprowadzona rozprawa, w naradzie uczestniczą jedynie sędziowie, którzy brali udział w rozprawie.
- § 3. Każdy z sędziów uczestniczących w naradzie przedstawia swoje stanowisko i uzasadnia je.
- § 4. Ustalenia przyjęte przez większość sędziów w wyniku ostatecznej dyskusji stanowią podstawę rozstrzygnięcia Sądu. Głosy oddaje się w porządku odwrotnym do porządku określonego w art. 8, z wyjątkiem sędziego sprawozdawcy, który głosuje pierwszy, i prezesa, który głosuje ostatni.

Artykuł 22

Liczba sędziów uczestniczących w naradzie

Jeżeli w wyniku przeszkody w wykonywaniu obowiązków sędziowie są obecni w liczbie parzystej, najmłodszy sędzia w rozumieniu zasad starszeństwa określonych w art. 8 nie uczestniczy w naradzie, chyba że jest on prezesem lub sędzią sprawozdawcą. W tym ostatnim przypadku w naradzie nie uczestniczy sędzia kolejno najmłodszy w rozumieniu zasad starszeństwa.

Artykuł 23 (M7)

Kworum w odniesieniu do wielkiej izby

- § 1. Narady wielkiej izby są ważne jedynie wtedy, gdy obecnych jest jedenastu sędziów.
- § 2. Jeżeli w wyniku wystąpienia przeszkody w wykonywaniu obowiązków nie osiągnięto powyższego kworum, prezes Sądu wyznacza innego sędziego w celu osiągnięcia kworum wielkiej izby.
- § 3. Jeżeli brak kworum wystąpi po przeprowadzeniu rozprawy, wyznacza się zastępstwo na zasadach określonych w § 2 i na wniosek strony głównej lub podmiotu określonego w art. 23 statutu wyznacza się nową rozprawę. Sąd może także wyznaczyć rozprawę z urzędu. Przeprowadzenie nowej rozprawy jest obowiązkowe, jeżeli zastosowano środki dowodowe zgodnie z art. 91 lit. a) i d) i art. 96 § 2. Jeżeli nie wyznacza się nowej rozprawy, nie stosuje się

przepisów art. 21 § 2. Jeżeli nie wyznacza się nowej rozprawy, nie stosuje się przepisu art. 21 § 2.

Artykuł 23a (M7)

Kworum w odniesieniu do izby pośredniej

- § 1. Narady izby pośredniej są ważne jedynie wtedy, gdy obecnych jest siedmiu sędziów.
- § 2. Jeżeli w wyniku wystąpienia przeszkody w wykonywaniu obowiązków nie osiągnięto powyższego kworum, prezes Sądu wyznacza innego sędziego w celu osiągnięcia kworum izby pośredniej.
- § 3. Jeżeli brak kworum wystąpi po przeprowadzeniu rozprawy, wyznacza się zastępstwo na zasadach określonych w § 2 i na wniosek strony głównej lub podmiotu określonego w art. 23 statutu wyznacza się nową rozprawę. Sąd może także wyznaczyć rozprawę z urzędu. Przeprowadzenie nowej rozprawy jest obowiązkowe, jeżeli zastosowano środki dowodowe zgodnie z art. 91 lit. a) i d) i art. 96 § 2. Jeżeli nie wyznacza się nowej rozprawy, nie stosuje się przepisu art. 21 § 2.

Artykuł 24 (M7)

Kworum w odniesieniu do izb rozpoznających sprawy w składzie trzech sędziów lub w składzie pięciu sędziów

- § 1. Narady izb rozpoznających sprawy w składzie trzech sędziów lub w składzie pięciu sędziów są ważne jedynie wtedy, gdy obecnych jest trzech sędziów.
- § 2. Jeżeli w wyniku wystąpienia przeszkody w wykonywaniu obowiązków w jednej z izb rozpoznających sprawy w składzie trzech sędziów lub w składzie pięciu sędziów nie osiągnięto kworum, prezes tej izby wyznacza innego sędziego wchodzącego w skład tej samej izby w celu zastąpienia sędziego, do którego odnosi się przeszkoda w wykonywaniu obowiązków. Jeżeli nie ma możliwości zastąpienia sędziego, do którego odnosi się przeszkoda w wykonywaniu obowiązków, przez sędziego wchodzącego w skład tej samej izby, prezes tej izby zawiadamia o tym prezesa Sądu, który wyznacza, zgodnie z ustalonymi przez Sąd kryteriami, innego sędziego w celu osiągnięcia kworum izby. Decyzja ustalająca te kryteria podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- § 3. Jeżeli brak kworum wystąpi po przeprowadzeniu rozprawy, wyznacza się zastępstwo na zasadach określonych w § 2 i na wniosek strony głównej lub podmiotu określonego w art. 23 statutu wyznacza się nową rozprawę. Sąd może także wyznaczyć rozprawę z urzędu. Przeprowadzenie nowej rozprawy

jest obowiązkowe, jeżeli zastosowano środki dowodowe zgodnie z art. 91 lit. a) i d) i art. 96 § 2. Przeprowadzenie nowej rozprawy jest obowiązkowe, jeżeli zastąpieniu podlega co najmniej dwóch sędziów, którzy uczestniczyli w pierwotnej rozprawie. Jeżeli nie wyznacza się nowej rozprawy, nie stosuje się przepisu art. 21 § 2.

Rozdział 4

PRZYDZIELANIE I PONOWNE PRZYDZIELANIE SPRAW, WYZNACZANIE SĘDZIÓW SPRAWOZDAWCÓW, PRZEKAZYWANIE SPRAW SKŁADOM ORZEKAJĄCYM I PRZEKAZYWANIE SPRAW SĄDOWI W SKŁADZIE JEDNEGO SĘDZIEGO

Artykuł 25 (M7)

Kryteria przydzielania spraw

- § 1. Sąd ustala kryteria, według których sprawy są rozdzielane między izby. Sąd może powierzyć jednej lub kilku izbom rozpoznawanie spraw w określonych dziedzinach. Sąd wyznacza jedną lub kilka izb do rozpoznawania wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.
- § 2. Decyzja ta podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 26 (M7)

Pierwsze przydzielenie sprawy i wyznaczenie sędziego sprawozdawcy

- § 1. W możliwie najkrótszym czasie po złożeniu pisma wszczynającego postępowanie w sprawie prezes Sądu przydziela sprawę jednej z izb według kryteriów ustalonych przez Sąd zgodnie z przepisami art. 25. Wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym są przydzielane izbie rozpoznającej sprawę w składzie pięciu sędziów.
- § 2. Prezes izby proponuje prezesowi Sądu, w odniesieniu do każdej sprawy przydzielonej izbie, wyznaczenie sędziego sprawozdawcy. Decyzja należy do prezesa Sądu.
- § 3. Jeżeli w jednej z izb rozpoznających sprawę w składzie trzech sędziów lub w składzie pięciu sędziów liczba sędziów przydzielonych do danej izby jest wyższa niż odpowiednio trzech lub pięciu sędziów, prezes izby wyznacza sędziów, którzy biorą udział w rozstrzygnięciu sprawy.

Wyznaczenie nowego sędziego sprawozdawcy i ponowne przydzielenie sprawy

- § 1. Jeżeli w odniesieniu do sędziego sprawozdawcy istnieje przeszkoda w wykonywaniu obowiązków, prezes właściwego składu orzekającego zawiadamia o tym prezesa Sądu, który wyznacza nowego sędziego sprawozdawcę. Jeżeli sędzia ten nie jest przydzielony do izby, której pierwotnie przydzielono sprawę, sprawę rozpoznaje izba, w której skład wchodzi nowy sędzia sprawozdawca.
- § 2. W celu uwzględnienia powiązania pewnych spraw ze względu na ich przedmiot i aby umożliwić przeprowadzenie czynności przygotowawczych przez tego samego sędziego sprawozdawcę we wszystkich odnośnych sprawach, prezes Sądu może, w drodze decyzji z uzasadnieniem i po zapoznaniu się ze stanowiskiem zainteresowanych sędziów sprawozdawców, ponownie przydzielić sprawy. Jeżeli sędzia sprawozdawca, któremu przydzielono sprawy w ramach ich ponownego przydziału, nie należy do izby, której pierwotnie przydzielono sprawy, sprawy te rozpoznaje izba, w której skład wchodzi nowy sędzia sprawozdawca.
- § 3. W trosce o zapewnienie prawidłowego przebiegu postępowania prezes Sądu może wyjątkowo, przed przedstawieniem sprawozdania wstępnego, o którym mowa w art. 87, w drodze decyzji z uzasadnieniem i po zapoznaniu się ze stanowiskiem zainteresowanych sędziów, wyznaczyć innego sędziego sprawozdawcę. Jeżeli sędzia ten nie jest przydzielony do izby, której pierwotnie przydzielono sprawę, sprawę rozpoznaje izba, w której skład wchodzi nowy sędzia sprawozdawca.
- § 4. Przed dokonaniem wyznaczenia, o którym mowa w §§ 1–3, prezes Sądu zwraca się do prezesów danych izb o przedstawienie uwag.
- § 5. W przypadku zmiany składu izb w związku z decyzją Sądu dotyczącą przydzielenia sędziów do izb sprawę rozpoznaje izba, w której skład wchodzi sędzia sprawozdawca po podjęciu tej decyzji, jeżeli nie otwarto jeszcze ustnego etapu postępowania lub nie podjęto decyzji o wydaniu rozstrzygnięcia z pominięciem ustnego etapu postępowania.
- § 6. Bez uszczerbku dla przepisu § 5, jeżeli w sprawie dotyczącej wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym lub w sprawie, która należy do określonej dziedziny w rozumieniu art. 25, nie otwarto jeszcze ustnego etapu postępowania lub nie podjęto decyzji o wydaniu rozstrzygnięcia z pominięciem ustnego etapu postępowania w chwili podjęcia przez Sąd decyzji dotyczącej przydzielenia sędziów do izb, wyznacza się nowego sędziego sprawozdawcę w obrębie izby, która ma rozpoznawać wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym lub sprawy z odnośnej dziedziny, jeśli pierwotny sędzia

sprawozdawca zostaje przydzielony do izby, która nie rozpoznaje takich wniosków lub spraw z takiej dziedziny.

- § 7. Jeżeli sędzia sprawozdawca wyznaczony do rozpoznania wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zostanie wybrany do pełnienia obowiązków rzecznika generalnego związanych z rozpoznawaniem wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, w obrębie izby, która ma rozpoznawać wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, wyznacza się nowego sędziego sprawozdawcę do rozpoznania wniosku, w odniesieniu do którego w dniu wyboru nie otwarto jeszcze ustnego etapu postępowania lub w odniesieniu do którego nie podjęto decyzji o wydaniu rozstrzygnięcia z pominięciem ustnego etapu postępowania.

Artykuł 28 (M4) (M6) (M7)

Przekazanie sprawy izbie rozpoznającej sprawę w składzie złożonym z innej liczby sędziów

- § 1. Jeżeli jest to uzasadnione zawartością prawną, znaczeniem sprawy lub szczególnymi okolicznościami, sprawa może zostać przekazana wielkiej izbie, izbie pośredniej lub izbie rozpoznającej sprawę w składzie złożonym z innej liczby sędziów.
- § 2. Izba rozpatrująca daną sprawę może, w każdym stadium postępowania, z urzędu lub na wniosek strony głównej, zaproponować zgromadzeniu plenarnemu przekazanie sprawy, o którym mowa w § 1.
- § 3. Prezes Sądu lub wiceprezes Sądu mogą zaproponować zgromadzeniu plenarnemu przekazanie sprawy, o którym mowa w § 1, do chwili zamknięcia ustnego etapu postępowania lub, w przypadku zastosowania art. 106 § 3 lub art. 213 § 2, zanim izba rozpoznająca daną sprawę podejmie decyzję o wydaniu rozstrzygnięcia z pominięciem ustnego etapu postępowania.
- § 4. Decyzję o przekazaniu sprawy izbie rozpoznającej sprawę w składzie złożonym z większej liczby sędziów podejmuje zgromadzenie plenarne.
- § 5. Decyzję o przekazaniu skargi bezpośredniej izbie rozpoznającej sprawę w składzie złożonym z mniejszej liczby sędziów podejmuje zgromadzenie plenarne po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron głównych.
- § 6. Jeżeli nie istnieją trudności co do kwestii prawnych podniesionych we wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, izba złożona z pięciu sędziów rozpoznająca ten wniosek może zdecydować o przekazaniu tego wniosku izbie złożonej z trzech sędziów. O sposobie wyznaczania trzech sędziów wchodzących w skład tej izby decyduje Sąd. Decyzja ta podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

- § 7. Sprawę rozstrzyga izba rozpoznająca sprawy w składzie co najmniej pięciu sędziów, jeżeli zażąda tego państwo członkowskie lub instytucja Unii będące stroną postępowania.
- § 8. W przedmiocie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym rozstrzyga izba pośrednia, jeżeli zażąda tego państwo członkowskie lub instytucja Unii będące stroną postępowania zgodnie z art. 50 akapit czwarty statutu.

Artykuł 29 (M3)

Przekazanie sprawy Sądowi w składzie jednego sędziego

- § 1. Sprawy wymienione poniżej, przydzielone izbie rozpoznającej sprawy w składzie trzech sędziów, mogą być rozpoznane przez sędziego sprawozdawcę orzekającego w składzie jednego sędziego w braku zawilości powołanych kwestii prawnych lub okoliczności faktycznych, w razie niewielkiego znaczenia sprawy i w braku innych szczególnych okoliczności oraz jeżeli sprawy te zostały przekazane na zasadach określonych w niniejszym artykule:
- a) sprawy, o których mowa w art. 171 poniżej;
 - b) sprawy wniesione na podstawie art. 263 akapit czwarty TFUE, art. 265 akapit trzeci TFUE, art. 268 TFUE i art. 270 TFUE, w których podnoszone są jedynie kwestie już wyjaśnione w utrwalonym orzecznictwie lub które należą do serii spraw mających ten sam przedmiot, z których jedna została wcześniej prawomocnie rozstrzygnięta;
 - c) sprawy wniesione na podstawie art. 272 TFUE.
- § 2. Niedopuszczalne jest przekazanie Sądowi w składzie jednego sędziego:
- a) skarg o stwierdzenie nieważności aktu o charakterze generalnym lub spraw, w których wyraźnie podniesiono zarzut nielegalności aktu o charakterze generalnym;
 - b) skarg wniesionych na podstawie art. 270 TFUE, w których wyraźnie podniesiono zarzut nielegalności aktu o charakterze generalnym, chyba że kwestie podniesione w tym zarzucie zostały już rozstrzygnięte przez Trybunał Sprawiedliwości lub Sąd;
 - c) spraw dotyczących zastosowania przepisów:
 - z zakresu reguł konkurencji i kontroli koncentracji,

- odnoszących się do pomocy udzielanej przez państwa,
 - odnoszących się do środków ochrony handlowej,
 - odnoszących się do wspólnej organizacji rynków rolnych, z wyjątkiem spraw należących do serii spraw mających ten sam przedmiot, z których jedna została wcześniej prawomocnie rozstrzygnięta.
- § 3. Decyzję o przekazaniu sprawy Sądowi w składzie jednego sędziego podejmuje, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron głównych, izba rozpoznająca sprawy w składzie trzech sędziów, przed którą sprawa zawisła. Jeżeli państwo członkowskie lub instytucja Unii, będące stroną postępowania, sprzeciwiają się rozpoznaniu sprawy przez Sąd w składzie jednego sędziego, sprawa pozostaje w izbie, w skład której wchodzi sędzia sprawozdawca.
- § 4. Sąd w składzie jednego sędziego zwraca sprawę izbie, jeżeli stwierdzi, że przesłanki uzasadniające przekazanie sprawy ustały.

Rozdział 5 WYZNACZANIE RZECZNIKÓW GENERALNYCH

Artykuł 30 (M7) **Wyznaczenie rzecznika generalnego**

- § 1. Przy rozpoznawaniu skarg bezpośrednich Sąd może być wspierany przez rzecznika generalnego, jeżeli uzna, że wymaga tego zawiałość prawna lub skomplikowany stan faktyczny sprawy.
- § 2. Przy rozpoznawaniu wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym Sąd jest wspierany przez rzecznika generalnego.

Artykuł 31 (M6) (M7) **Zasady wyznaczania rzeczników generalnych w sprawach dotyczących skarg bezpośrednich**

- § 1. Decyzję o wyznaczeniu rzecznika generalnego w sprawie dotyczącej skargi bezpośredniej podejmuje zgromadzenie plenarne, na wniosek izby, której sprawa została przydzielona lub przekazana.
- § 2. Prezes Sądu wyznacza sędziego, który będzie pełnił funkcję rzecznika generalnego w tej sprawie.

- § 3. Po wyznaczeniu, o którym mowa powyżej, rzecznik generalny przedstawia swoje uwagi, zanim zostaną podjęte decyzje przewidziane w art. 16, 28, 45, 55, 68, 70, 83, 87, 90, 92, 98, 103, 105, 106, 110a, 113, 126–132, 144, 151, 165, 168 i 169.

Artykuł 31a (M7)

Wybór rzeczników generalnych w sprawach dotyczących wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

- § 1. Sędziowie wybierają spośród siebie, zgodnie z art. 49a statutu i na podstawie art. 9 § 3 niniejszego regulaminu, sędziów, którzy pełnią obowiązki rzecznika generalnego w sprawach dotyczących wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, oraz sędziów, którzy ich zastępują w razie wystąpienia przeszkody w wykonywaniu przez nich ich obowiązków.
- § 2. Wybór sędziów mających pełnić te obowiązki następuje natychmiast po dokonaniu wyboru prezesa i wiceprezesa Sądu, przewidzianego w art. 9, oraz po dokonaniu wyboru prezesów izb, przewidzianego w art. 18.
- § 3. Jeżeli stanowisko sędziego, który pełni obowiązki rzecznika generalnego, zostanie zwolnione przed upływem kadencji, wybiera się jego następcę na okres pozostający do zakończenia kadencji, zgodnie z zasadami przewidzianymi w art. 9 § 3.
- § 4. Nazwiska wybranych zgodnie z niniejszym artykułem sędziów, którzy pełnią obowiązki rzecznika generalnego, podlegają opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 31b (M7)

Zasady dotyczące wyznaczania rzeczników generalnych w sprawach dotyczących wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

- § 1. Prezes Sądu przydziela sprawy prejudycjalne rzecznikom generalnym. Zgodnie z art. 49a akapit trzeci statutu rzecznik generalny jest wyznaczany spośród wybranych do pełnienia tych obowiązków sędziów, którzy należą do izby innej niż ta, do której sprawa została przydzielona.
- § 2. Po swoim wyznaczeniu rzecznik generalny przedstawia swoje uwagi, zanim zostaną podjęte decyzje przewidziane w art. 16 i 28 oraz w przypadkach przewidzianych w tytułach II i VI.

Rozdział 6 SEKRETARIAT

Sekcja 1. Sekretarz

Artykuł 32 (M7) **Mianowanie sekretarza**

- § 1. Sąd mianuje sekretarza.
- § 2. Jeżeli stanowisko sekretarza pozostaje nieobsadzone, w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* publikuje się ogłoszenie o wakacie. Kandydatury zainteresowanych osób powinny zostać złożone w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż trzy tygodnie, i zawierać pełne dane o obywatelstwie tych osób, ich tytułach i stopniach zawodowych i naukowych, znajomości języków, bieżącej i przeszłej działalności zawodowej oraz ewentualnym posiadanym doświadczeniu sądowym i międzynarodowym.
- § 3. Głosowanie przeprowadza się zgodnie z procedurą określoną w art. 9 § 3.
- § 4. Sekretarz zostaje mianowany na okres sześciu lat. Jego mandat jest odnawialny. Sąd może zdecydować o odnowieniu mandatu urzędującego sekretarza z pominięciem procedury przewidzianej w § 2. W takim przypadku stosuje się przepisy art. 3.
- § 5. Sekretarz składa ślubowanie przed Sądem zgodnie z przepisami art. 5 i podpisuje oświadczenie, o którym mowa w art. 6.
- § 6. Sekretarz może być zwolniony z funkcji tylko wówczas, gdy nie spełnia już wymaganych warunków lub nie czyni zadość obowiązkom wynikającym z jego urzędu. Sąd podejmuje decyzję pod nieobecność sekretarza po uprzednim umożliwieniu mu złożenia wyjaśnień.
- § 7. Jeżeli stanowisko sekretarza zostanie zwolnione przed upływem kadencji, Sąd mianuje nowego sekretarza na okres sześciu lat.
- § 8. Nazwisko sekretarza wybranego zgodnie z przepisami niniejszego artykułu podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 33 **Zastępca sekretarza**

Sąd może, zgodnie z procedurą przewidzianą w odniesieniu do sekretarza, mianować jednego lub więcej zastępców sekretarza, których zadaniem jest

wspieranie sekretarza oraz zastępowanie go w razie wystąpienia przeszkody w wykonywaniu jego obowiązków.

Artykuł 34

Przeszkoda w wykonywaniu obowiązków odnosząca się do sekretarza i zastępcy sekretarza

Prezes Sądu wyznacza urzędników lub innych pracowników do wykonywania zadań sekretarza, jeżeli w odniesieniu do sekretarza i, w stosownym przypadku, zastępcy sekretarza istnieje przeszkoda w wykonywaniu obowiązków.

Artykuł 35 (M6)

Zakres uprawnień i obowiązków sekretarza

- § 1. Z upoważnienia prezesa Sądu sekretarz przyjmuje i przekazuje wszelkie dokumenty, sprawuje nad nimi pieczęć oraz dokonuje doręczeń przewidzianych w niniejszym regulaminie.
- § 2. Sekretarz wspiera członków Sądu we wszystkich czynnościach urzędowych.
- § 3. Sekretarz strzeże pieczęci i odpowiada za archiwum Sądu. Zgodnie z kryteriami ustanowionymi przez Sąd zapewnia on przygotowanie publikacji Sądu, w szczególności Zbioru Orzeczeń, i rozpowszechnianie w Internecie dokumentów dotyczących Sądu.
- § 4. Z upoważnienia prezesa Sądu sekretarz odpowiada za administrację Sądu, prowadzenie jego spraw finansowych oraz księgowość, działając z pomocą służb Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
- § 5. Z zastrzeżeniem odmiennych przepisów niniejszego regulaminu sekretarz uczestniczy w posiedzeniach Sądu.

Artykuł 36 (M5)

Prowadzenie rejestru

- § 1. Sekretariat, pod nadzorem sekretarza, prowadzi rejestr, do którego wpisuje się, w kolejności wpływu, wszystkie pisma procesowe.
- § 2. Wzmiankę o wpisie do rejestru sekretarz umieszcza na pismach procesowych włączonych do akt sprawy, a na wnioski stron – także na przedstawionych w tym celu odpisach.

§ 3. Wpisy do rejestru i wzmianki przewidziane w § 2 stanowią dokumenty urzędowe.

Artykuł 37 (M7)

Dostęp do rejestru

Każdy może przeglądać rejestr w sekretariacie i otrzymywać odpisy lub wyciągi z rejestru.

Artykuł 38 (M7)

Dostęp do akt sprawy

§ 1. Z zastrzeżeniem przepisów art. 68 § 4, art. 103–105 oraz art. 144 § 7 każda strona postępowania może mieć dostęp do akt sprawy i otrzymać odpisy pism procesowych oraz uwierzytelnione odpisy postanowień i wyroków.

§ 2. Akta sprawy nie mogą być udostępnione osobom trzecim, prawa prywatnego ani publicznego, bez wyraźnej zgody prezesa Sądu udzielonej po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron. Całkowita lub częściowa zgoda może być udzielona wyłącznie na podstawie złożonego na piśmie wniosku szczegółowo uzasadniającego istnienie interesu prawnego w dostępie do akt.

Sekcja 2. Pozostałe służby

Artykuł 39 (M3)

Urzednicy i inni pracownicy

§ 1. Urzednicy i inni pracownicy, których zadaniem jest bezposrednie wspieranie prezesa, sędziów i sekretarza, są powoływani zgodnie z regulaminem pracowniczym. Odpowiadają oni przed sekretarzem, działającym z upoważnienia prezesa Sądu.

§ 2. Składają oni przed prezesem Sądu i w obecności sekretarza jedno z poniższych ślubowań:

„Ślubuję powierzone mi przez Sąd obowiązki wykonywać lojalnie, dyskretnie i sumiennie”.

albo

„Uroczyście przysięgam powierzone mi przez Sąd obowiązki wykonywać lojalnie, dyskretnie i sumiennie”.

Rozdział 7
FUNKCJONOWANIE SĄDU

Artykuł 40
Miejsce posiedzeń Sądu

Sąd może zdecydować o odbyciu określonego posiedzenia lub określonych posiedzeń w miejscu innym niż to, w którym znajduje się jego siedziba.

Artykuł 41
Kalendarz prac Sądu

- § 1. Rok sądowy rozpoczyna się w dniu 1 września roku kalendarzowego i kończy się w dniu 31 sierpnia roku następnego.
- § 2. Sąd ustanawia wakacje sądowe.
- § 3. W nagłych wypadkach prezes Sądu i prezesi izb mogą zwołać sędziów i, w stosownym przypadku, rzecznika generalnego w czasie wakacji sądowych.
- § 4. Sąd przestrzega świąt urzędowych obowiązujących w miejscu, w którym ma on siedzibę.
- § 5. W uzasadnionych przypadkach Sąd może przyznać sędziom urlopy.
- § 6. Daty wakacji sądowych podlegają corocznie opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 42 (M5) (M7)
Zgromadzenie plenarne

- § 1. Sąd podejmuje decyzje dotyczące kwestii administracyjnych i decyzje, o których mowa w art. 7, 9, 11, 13, 15, 15a, 16, 18, 25, 28, 31, 31a, 32, 33, 41, 56a, 207 i 243, na zgromadzeniu plenarnym, w którym biorą udział, z prawem głosu, wszyscy sędziowie, z zastrzeżeniem odmiennych przepisów niniejszego regulaminu. Z wyłączeniem decyzji, o których mowa w art. 32, przy podejmowaniu decyzji jest obecny sekretarz, o ile Sąd nie zdecyduje inaczej.
- § 2. Jeżeli po zwołaniu zgromadzenia plenarnego stwierdza się brak kworum, o którym mowa w art. 17 akapit czwarty statutu, prezes Sądu odracza posiedzenie do czasu osiągnięcia kworum.

Artykuł 43
Sporządzanie protokołów

- § 1. Jeżeli posiedzenie Sądu odbywa się z udziałem sekretarza, w razie potrzeby sekretarz sporządza protokół, który jest podpisywany, stosownie do przypadku, przez prezesa Sądu lub przez prezesa izby i sekretarza.
- § 2. Jeżeli posiedzenie Sądu odbywa się pod nieobecność sekretarza, Sąd poleca, w razie konieczności, sporządzenie protokołu najmłodszemu sędziemu w rozumieniu zasad starszeństwa określonych w art. 8; protokół podpisywany jest, stosownie do przypadku, przez prezesa Sądu lub przez prezesa izby i tego sędziego.

TYTUŁ II SYSTEM JĘZYKOWY

Artykuł 44 **Języki postępowania**

Językami postępowania są angielski, bułgarski, chorwacki, czeski, duński, estoński, fiński, francuski, grecki, hiszpański, irlandzki, litewski, łotewski, maltański, niderlandzki, niemiecki, polski, portugalski, rumuński, słowacki, słoweński, szwedzki, węgierski oraz włoski.

Artykuł 45 (M6) (M7) **Ustalenie języka postępowania**

§ 1. W sprawach wszczętych na podstawie skarg bezpośrednich w rozumieniu art. 1 język postępowania wybiera skarżący, z zastrzeżeniem następujących przepisów:

- a) jeżeli pozwanym jest państwo członkowskie, językiem postępowania jest język urzędowy tego państwa; jeżeli dane państwo ma więcej niż jeden język urzędowy, skarżący może wybrać jeden z nich;
- b) w przypadku skargi wniesionej przez instytucję na podstawie klauzuli arbitrażowej umieszczonej w umowie prawa publicznego lub prywatnego, zawartej przez Unię lub w jej imieniu zgodnie z art. 272 TFUE, językiem postępowania jest język, w którym została zawarta umowa; jeżeli umowa ta została sporządzona w kilku językach, skarżący może wybrać jeden z nich;
- c) na wspólny wniosek stron głównych może być dopuszczony, w całym postępowaniu lub w jego części, jeden z innych języków wymienionych w art. 44;
- d) na wniosek jednej ze stron i po zapoznaniu się ze stanowiskiem pozostałych stron może być dopuszczony, w drodze odstępstwa od przepisów lit. a)–c), jako język postępowania, w całym postępowaniu lub w jego części, jeden z innych języków wymienionych w art. 44; wniosek taki nie może zostać złożony przez instytucję.

§ 2. Bez uszczerbku dla przepisów § 1 lit. c) i d) w przypadku wniosków o sprostowanie, wniosków o uzupełnienie orzeczeń, sprzeciwów wobec wyroku zaocznego, powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu, wniosków o wykładnię, skarg o wznowienie postępowania lub w przypadku sporów w przedmiocie kosztów podlegających zwrotowi językiem

postępowania jest język, w którym zostało wydane orzeczenie, do którego odnoszą się te pisma.

- § 3. Bez uszczerbku dla przepisów § 1 lit. c) i d), w sprawach wszczętych na podstawie skarg na decyzje izb odwoławczych Urzędu, o którym mowa w art. 1, i dotyczących stosowania przepisów odnoszących się do reżimu własności intelektualnej:
- a) język postępowania wybiera skarżący, jeżeli był jedyną stroną postępowania przed izbą odwoławczą Urzędu;
 - b) język, w którym została sporządzona skarga, wybrany przez skarżącego spośród języków wymienionych w art. 44, staje się językiem postępowania, jeżeli pozostałe strony postępowania przed izbą odwoławczą Urzędu nie sprzeciwia się temu w terminie wyznaczonym w tym celu przez sekretarza po złożeniu skargi;
 - c) w przypadku sprzeciwu wobec języka, w którym została sporządzona skarga, zgłoszonego przez stronę postępowania przed izbą odwoławczą Urzędu inną niż skarżący, język decyzji zaskarżonej do Sądu staje się językiem postępowania; w takim przypadku sekretarz zapewnia przekład skargi na język postępowania.
- § 4. W postępowaniach prejudycjalnych językiem postępowania jest język sądu odsyłającego. Na należycie uzasadniony wniosek strony w postępowaniu głównym i po zapoznaniu się ze stanowiskiem strony przeciwnej w postępowaniu głównym oraz rzecznika generalnego może zostać dopuszczone stosowanie na ustnym etapie postępowania jednego z innych języków wymienionych w art. 44. W takim przypadku dopuszczenie stosowania tego innego języka dotyczy wszystkich podmiotów określonych w art. 23 statutu.
- § 5. Decyzję w przedmiocie wniosków, o których mowa w §§ 1 i 4, podejmuje prezes; jeżeli ma on zamiar przychylić się do wniosku bez zgody wszystkich stron, jest on zobowiązany przekazać wniosek do rozstrzygnięcia Sądowi.

Artykuł 46 (M6) (M7)

Stosowanie języka postępowania

- § 1. Języka postępowania używa się w szczególności w pismach procesowych i wystąpieniach stron, włączając w to załączone materiały, w protokołach oraz w orzeczeniach Sądu.
- § 2. Jeżeli do materiałów załączonych do pisma procesowego nie dołączono przekładu na język postępowania, sekretarz zwraca się do danej strony

o usunięcie tego braku, jeżeli prezes zdecyduje, z urzędu lub na wniosek strony, że ten przekład jest konieczny do prawidłowego przebiegu postępowania. Jeżeli dana strona nie usunie tego braku, odnośne załączniki usuwa się z akt sprawy.

- § 3. W przypadku obszernych materiałów wymagane przekłady mogą być ograniczone do wyciągów. Prezes może, z urzędu lub na wniosek strony, w każdej chwili zażądać pełniejszego lub całościowego przekładu.
- § 4. W drodze odstępstwa od powyższych przepisów państwo członkowskie może używać swojego języka urzędowego w razie udziału w postępowaniu prejudycjalnym albo w razie wstąpienia w charakterze interwenienta do sprawy zawisłej przed Sądem. Niniejszy przepis stosuje się zarówno do dokumentów pisemnych, jak i do oświadczeń ustnych. Sekretarz zapewnia dokonanie ich przekładu na język postępowania.
- § 5. Państwa będące stronami porozumienia EOG inne niż państwa członkowskie, jak również Urząd Nadzoru EFTA mają prawo do używania jednego z języków wymienionych w art. 44 innego niż język postępowania w razie udziału w postępowaniu prejudycjalnym albo w razie wstąpienia w charakterze interwenienta do sprawy zawisłej przed Sądem. Niniejszy przepis stosuje się zarówno do dokumentów pisemnych, jak i do oświadczeń ustnych. Sekretarz zapewnia dokonanie ich przekładu na język postępowania.
- § 6. Państwa trzecie biorące udział w postępowaniu prejudycjalnym zgodnie z art. 23 akapit czwarty statutu mają prawo do używania jednego z języków wymienionych w art. 44 innego niż język postępowania. Niniejszy przepis stosuje się zarówno do dokumentów pisemnych, jak i do oświadczeń ustnych. Sekretarz zapewnia dokonanie ich przekładu na język postępowania.
- § 7. Jeżeli świadek lub biegły oświadczy, iż nie jest w stanie właściwie wyrazić się w jednym z języków wymienionych w art. 44, prezes zezwala mu na wypowiedź w innym języku. Sekretarz zapewnia dokonanie jej przekładu na język postępowania.
- § 8. Prezes przy prowadzeniu posiedzeń, sędziowie i, w stosownym przypadku, rzecznik generalny przy zadawaniu pytań oraz rzecznik generalny przy przedstawianiu opinii, mogą używać języków wymienionych w art. 44, innych niż język postępowania. Sekretarz zapewnia dokonanie przekładu tych wypowiedzi na język postępowania.

Artykuł 47 (M6)

Zadania sekretarza w dziedzinie tłumaczeń

- § 1. Sekretarz zapewnia przekład pism procesowych na język postępowania lub, w stosownym przypadku, na inny język wymieniony w art. 44.
- § 2. Sekretarz zapewnia tłumaczenie ustne stanowisk przedstawionych w toku rozprawy na język postępowania oraz na inne języki wymienione w art. 44, używane przez strony obecne na rozprawie lub uznane za konieczne do prawidłowego przebiegu postępowania.

Artykuł 48

System językowy odnoszący się do publikacji Sądu

Publikacje Sądu są wydawane w językach określonych w art. 1 rozporządzenia Rady nr 1.

Artykuł 49

Teksty autentyczne

Teksty sporządzone w języku postępowania lub, w stosownym przypadku, w innym języku dopuszczonym na podstawie art. 45 i 46 stanowią teksty autentyczne.

TYTUŁ III SKARGI BEZPOŚREDNIE

Artykuł 50 (M7) **Zakres stosowania**

Przepisy niniejszego tytułu stosuje się do skarg bezpośrednich w rozumieniu art. 1, z zastrzeżeniem przepisów szczególnych zawartych w tytułach IV i V dotyczących uregulowanych w nich postępowań.

Rozdział 1 PRZEPISY OGÓLNE

Sekcja 1. Reprezentacja stron

Artykuł 51 (M6) **Obowiązkowe zastępstwo procesowe**

- § 1. Strony są reprezentowane przez pełnomocników, o których mowa w art. 19 akapity pierwszy i drugi statutu (pełnomocników), adwokatów lub radców prawnych zgodnie z postanowieniami art. 19 statutu.
- § 2. Adwokat lub radca prawny reprezentujący lub wspierający stronę jest zobowiązany złożyć w sekretariacie dokument poświadczający, że jest uprawniony do występowania przed sądami jednego z państw członkowskich lub innego państwa będącego stroną porozumienia EOG, chyba że taki dokument został już złożony w celu utworzenia konta dostępu do e-Curia.
- § 3. Adwokaci lub radcowie prawni są zobowiązani złożyć w sekretariacie pełnomocnictwo udzielone przez stronę, którą reprezentują, jeżeli jest ona osobą prawną prawa prywatnego.
- § 4. Jeżeli dokument, o którym mowa w § 2, lub dokument, o którym mowa w § 3, nie został złożony, sekretarz wyznacza danej stronie rozsądny termin na jego złożenie. Jeżeli strona nie złoży dokumentu w wyznaczonym terminie, Sąd rozstrzyga, czy niedopełnienie danej formalności powoduje niedopuszczalność skargi lub innego pisma procesowego ze względów formalnych, czy też prowadzi ono do uznania, że adwokat lub radca prawny nie reprezentuje lub nie wspiera danej strony.

Sekcja 2. Prawa i obowiązki przedstawicieli stron

Artykuł 52

Przywileje, immunitety i ułatwienia

- § 1. Pełnomocnicy, doradcy i adwokaci lub radcowie prawni, występujący przed Sądem lub przed innym organem sądowym, do którego Sąd zwrócił się o pomoc sądową, korzystają z immunitetu obejmującego wypowiedzi ustne i pisemne odnoszące się do sprawy lub do stron.
- § 2. Pełnomocnicy, doradcy i adwokaci lub radcowie prawni korzystają ponadto z następujących przywilejów i ułatwień:
- a) pisma i dokumenty dotyczące postępowania nie podlegają przeszukaniu ani zajęciu; w razie sporu funkcjonariusze służb celnych lub policji mogą takie pisma lub dokumenty zapieczętować; podlegają one natychmiastowemu przekazaniu do Sądu i zbadaniu w obecności sekretarza i osoby zainteresowanej;
 - b) pełnomocnicy, doradcy i adwokaci lub radcowie prawni korzystają ze swobody przemieszczania się przy wykonywaniu swoich obowiązków.

Artykuł 53

Status przedstawicieli stron

- § 1. Korzystanie z przywilejów, immunitetów i ułatwień określonych w art. 52 wymaga przedstawienia następujących dowodów umocowania:
- a) w odniesieniu do pełnomocników – dokumentu urzędowego wystawionego przez ich mocodawcę, którego odpis niezwłocznie doręczany jest sekretarzowi;
 - b) w odniesieniu do adwokatów lub radców prawnych – dokumentu poświadczającego, iż są oni uprawnieni do występowania przed sądami jednego z państw członkowskich lub innego państwa będącego stroną porozumienia EOG, oraz pełnomocnictwa udzielonego przez stronę, którą reprezentują, jeżeli jest ona osobą prawną prawa prywatnego;
 - c) w odniesieniu do doradców – pełnomocnictwa udzielonego przez stronę, którą wspierają.
- § 2. W razie potrzeby sekretarz wystawia na ich rzecz odpowiednie zaświadczenie. Ważność tego zaświadczenia jest ograniczona do oznaczonego okresu. Może on być przedłużony lub skrócony w zależności od czasu trwania postępowania.

Artykuł 54
Uchylenie immunitetu

- § 1. Przywileje, immunitety i ułatwienia określone w art. 52 przyznaje się wyłącznie w celu zapewnienia właściwego przebiegu postępowania.
- § 2. Sąd może uchylić immunitet, jeżeli uzna, że nie przeszkodzi to we właściwym przeprowadzeniu postępowania.

Artykuł 55
Wykluczenie z postępowania

- § 1. Jeżeli Sąd uzna, że zachowanie pełnomocnika, doradcy, adwokata lub radcy prawnego przed Sądem lub w stosunku do prezesa, sędziego lub sekretarza godzi w powagę Sądu lub jest niezgodne z wymogami zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania, lub że pełnomocnik, doradca, adwokat lub radca prawny wykorzystuje swoje uprawnienia niezgodnie z ich celem, informuje o tym zainteresowanego. Sąd może poinformować o tym właściwe organy, którym podlega zainteresowany. Kopia pisma skierowanego do tych organów przekazywana jest zainteresowanemu.
- § 2. Z tych samych powodów Sąd może w każdej chwili, po zapoznaniu się ze stanowiskiem zainteresowanego, wydać postanowienie z uzasadnieniem o wykluczeniu z postępowania pełnomocnika, doradcy, adwokata lub radcy prawnego. Postanowienie to podlega natychmiastowemu wykonaniu.
- § 3. Jeżeli pełnomocnik, doradca, adwokat lub radca prawny zostaje wykluczony z postępowania, podlega ono zawieszeniu aż do upływu terminu wyznaczonego przez prezesa w celu umożliwienia stronie wyznaczenia innego pełnomocnika, doradcy, adwokata lub radcy prawnego.
- § 4. Decyzje podjęte na podstawie przepisów niniejszego artykułu mogą podlegać uchyleniu.

Artykuł 56
Nauczyciele akademicki

Przepisy niniejszej sekcji stosuje się do nauczycieli akademickich, o których mowa w art. 19 akapit siódmy statutu.

Sekcja 2a. Komunikowanie się z przedstawicielami stron za pośrednictwem e-Curia
(M5)

Artykuł 56a (M5) (M7)

e-Curia

- § 1. Bez uszczerbku dla przypadków określonych w art. 57 § 2, w art. 72 § 4, w art. 80 § 1, w art. 105 §§ 1 i 2, w art. 147 § 6, w art. 148 § 9 i w art. 178 §§ 2 i 3 wszystkie pisma procesowe składa się i wszystkich doręczeń dokonuje się za pośrednictwem e-Curia.
- § 2. Warunki składania i doręczania pism procesowych za pośrednictwem e-Curia zostają szczegółowo określone w decyzji wydanej przez Sąd. Decyzja ta podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- § 3. Używanie e-Curia wymaga założenia konta dostępu na zasadach określonych w decyzji, o której mowa w § 2.
- § 4. Jeżeli pismo procesowe zostaje złożone za pośrednictwem e-Curia, zanim zostały przedłożone dokumenty potwierdzające wymagane w celu zatwierdzenia konta dostępu, dokumenty te muszą wpłynąć do sekretariatu Sądu w wersji papierowej albo za pomocą środka komunikacji elektronicznej używanego przez Sąd w terminie dziesięciu dni od złożenia pisma. Termin ten nie może zostać przedłużony i nie stosuje się przepisów art. 60. W wypadku nieotrzymania dokumentów potwierdzających w wyznaczonym terminie Sąd uznaje za niedopuszczalne pismo procesowe złożone za pośrednictwem e-Curia.
- § 5. W sytuacji gdy użycie e-Curia jest niemożliwe ze względów technicznych, i bez uszczerbku dla stosowania postanowień art. 45 akapit drugi statutu, pismo procesowe może zostać złożone lub doręczone za pomocą wszelkich dostępnych odpowiednich środków. Działania, jakie należy podjąć w takim wypadku, zostają określone w decyzji, o której mowa w § 2.

Sekcja 3. Doręczenia

Artykuł 57 (M5) (M7)

Sposoby doręczeń

- § 1. Bez uszczerbku dla art. 80 § 1, art. 148 § 9 i art. 178 § 2 dokonywanie doręczeń przewidzianych w statucie i w niniejszym regulaminie zapewnia sekretarz za pośrednictwem e-Curia.

- § 2. Jeżeli z uwagi na charakter dokumentu doręczenie w sposób przewidziany w § 1 nie jest możliwe, dokonuje się go na adres przedstawiciela danej strony poprzez wysłanie odpisu dokumentu przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru albo przekazanie go za potwierdzeniem odbioru bezpośrednio adresatowi. Adresata powiadamia się o tym za pośrednictwem e-Curia. Doręczenie przesyłką poleconą uznaje się za skuteczne dziesiątego dnia następującego po dniu złożenia przesyłki poleconej na pocztę w miejscu, w którym znajduje się siedziba Sądu, chyba że potwierdzenie odbioru wykaże, że przesyłkę doręczono innego dnia albo adresat, w terminie trzech tygodni od zawiadomienia go za pośrednictwem e-Curia, poinformuje sekretarza, że nie otrzymał dokumentu, który miał mu zostać doręczony.
- § 3. Bez uszczerbku dla art. 72 § 4 sekretarz przygotowuje i uwierzytelnia odpisy dokumentów podlegających doręczeniu na podstawie § 2.

Sekcja 4. Terminy

Artykuł 58

Obliczanie terminów

- § 1. Terminy procesowe przewidziane w traktatach, statucie oraz niniejszym regulaminie oblicza się w sposób następujący:
- a) jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach, tygodniach, miesiącach lub latach jest pewne zdarzenie lub czynność, przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zdarzenie to nastąpiło lub czynność została podjęta;
 - b) termin oznaczony w tygodniach, miesiącach lub latach upływa z końcem tego dnia w ostatnim tygodniu, miesiącu lub roku, który nazwą lub datą odpowiada dniowi, w którym stanowiące początek terminu zdarzenie nastąpiło lub czynność została podjęta; jeżeli w okresie oznaczonym w miesiącach lub latach dzień, w którym powinien upłynąć termin, w ostatnim miesiącu nie występuje, termin upływa z końcem ostatniego dnia tego miesiąca;
 - c) jeżeli termin oznaczony jest w miesiącach i dniach, oblicza się najpierw pełne miesiące, a następnie dni;
 - d) do biegu terminów wlicza się soboty, niedziele i święta urzędowe;
 - e) wakacje sądowe nie wstrzymują biegu terminów.

- § 2. Jeżeli koniec terminu przypada w sobotę, niedzielę albo w dniu święta urzędowego, termin upływa pierwszego dnia roboczego następującego po tych dniach.
- § 3. Wykaz świąt urzędowych sporządzony przez Trybunał Sprawiedliwości i opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ma zastosowanie również do Sądu.

Artykuł 59

Skarga, której przedmiotem jest akt wydany przez instytucję, opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*

Jeżeli termin na zaskarżenie aktu wydanego przez instytucję biegnie od dnia opublikowania tego aktu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, termin ten oblicza się, w sposób określony w art. 58 § 1 lit. a), poczynsz od upływu czternastego dnia następującego po dniu opublikowania tego aktu.

Artykuł 60

Termin uwzględniający odległość

Terminy procesowe przedłuża się o dziesięciodniowy termin uwzględniający odległość.

Artykuł 61

Wyznaczanie i przedłużanie terminów

- § 1. Terminy wyznaczone na podstawie niniejszego regulaminu mogą być przedłużane przez tego, kto je wyznaczył.
- § 2. Prezes może upoważnić sekretarza do wyznaczania lub przedłużania określonych terminów, których wyznaczanie lub przedłużanie należy do prezesa zgodnie z niniejszym regulaminem.

Artykuł 62

Pisma procesowe złożone po terminie

Pismo procesowe złożone w sekretariacie po upływie terminu wyznaczonego przez prezesa lub przez sekretarza na podstawie niniejszego regulaminu może zostać dopuszczone tylko na podstawie odpowiedniej decyzji prezesa.

Sekcja 5. Przebieg postępowania i rozpoznawanie spraw

Artykuł 63

Przebieg postępowania

Bez uszczerbku dla przepisów szczególnych statutu lub niniejszego regulaminu postępowanie przed Sądem obejmuje etap pisemny i ustny.

Artykuł 64

Kontradyktoryjność postępowania

Z zastrzeżeniem przepisów art. 68 § 4, art. 104, art. 105 § 8 oraz art. 144 § 7 Sąd bierze pod uwagę tylko te pisma procesowe i materiały, z którymi przedstawiciele stron mogli się zapoznać i co do których mogli się wypowiedzieć.

Artykuł 65

Doręczanie pism procesowych i decyzji podjętych w toku postępowania

- § 1. Z zastrzeżeniem przepisów art. 68 § 4, art. 103–105 oraz art. 144 § 7 pisma procesowe i materiały włączone do akt sprawy doręcza się stronom.
- § 2. Sekretarz zapewnia podanie do wiadomości stron decyzji podjętych w toku postępowania i włączonych do akt sprawy.

Artykuł 66 (M6)

Pominięcie wobec opinii publicznej danych osobowych osób fizycznych

- § 1. W toku postępowania Sąd może zdecydować o pominięciu, z urzędu lub na wniosek strony złożony w odrębnym piśmie, nazwisk i imion osób fizycznych, niezależnie od tego, czy są one stronami czy osobami trzecimi, jak również wszelkich innych danych osobowych tych osób fizycznych, wymienionych w dokumentach i informacjach dotyczących sprawy, do których ma dostęp opinia publiczna.
- § 2. Paragraf 1 stosuje się do składającego wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta.

Artykuł 66a (M6)

Pominięcie wobec opinii publicznej danych innych niż dane osobowe osób fizycznych

- § 1. W toku postępowania Sąd może zdecydować o pominięciu, z urzędu lub na wniosek strony złożony w odrębnym piśmie, danych innych niż dane osobowe osób fizycznych, wymienionych w dokumentach i informacjach, do których ma dostęp opinia publiczna, jeżeli uzasadnione powody przemawiają przeciwko publicznemu ujawnieniu tych danych.
- § 2. Paragraf 1 stosuje się do składającego wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta.

Artykuł 67

Kolejność rozpoznawania spraw

- § 1. Sąd rozstrzyga zawisłe przed nim sprawy w kolejności, w jakiej zostały przygotowane do rozpoznania.
- § 2. Ze względu na szczególne okoliczności prezes może zdecydować o rozpoznaniu sprawy w pierwszej kolejności.

Artykuł 68 (M5) (M7)

Połączenie spraw

- § 1. Sprawy mające ten sam przedmiot mogą w każdej chwili, z urzędu lub na wniosek strony głównej, zostać ze względu na ich powiązanie połączone, alternatywnie lub kumulatywnie, do celów łącznego rozpoznania w ramach pisemnego lub ustnego etapu postępowania lub do wydania orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.
- § 2. O połączeniu spraw decyduje prezes. Przed podjęciem tej decyzji prezes wyznacza stronom głównym termin na przedstawienie uwag w przedmiocie ewentualnego połączenia spraw, jeżeli nie wypowiedziały się jeszcze w tej kwestii.
- § 3. Sprawy połączone mogą zostać rozłączone na zasadach ustanowionych w § 2.
- § 4. Pisma procesowe włączone do akt spraw połączonych są doręczane za pośrednictwem e-Curia stronom, które o to wnoszą. Na wniosek strony prezes może jednak wyłączyć doręczenie niektórych danych zawartych w aktach sprawy, na których poufny charakter się powołało.

Artykuł 69 (M6)

Przypadki zawieszenia postępowania

Bez uszczerbku dla art. 163 postępowanie może zostać zawieszone:

- a) w przypadkach określonych w art. 54 akapit trzeci statutu;
- b) w przypadku wniesienia do Trybunału Sprawiedliwości odwołania od orzeczenia Sądu, które rozstrzyga tylko częściowo o istocie sporu, rozstrzyga kwestie formalne związane z zarzutem niewłaściwości lub niedopuszczalności lub oddala wnioski o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta;
- c) na wniosek strony głównej za wyraźną zgodą przeciwnej strony głównej;
- d) w innych szczególnych przypadkach, gdy wymaga tego prawidłowy przebieg postępowania.

Artykuł 70

Decyzja o zawieszeniu postępowania i decyzja o podjęciu postępowania

- § 1. Decyzję o zawieszeniu postępowania podejmuje prezes. Przed podjęciem tej decyzji prezes wyznacza stronom głównym termin na przedstawienie uwag w przedmiocie ewentualnego zawieszenia postępowania, jeżeli nie wypowiedziały się jeszcze w tej kwestii.
- § 2. Decyzję o podjęciu postępowania przed upływem okresu zawieszenia lub decyzję wskazaną w art. 71 § 3 podejmuje się zgodnie z zasadami określonymi w § 1.

Artykuł 71

Czas trwania i skutki zawieszenia postępowania

- § 1. Postępowanie zostaje zawieszone z dniem wskazanym w decyzji o zawieszeniu, a w braku takiego wskazania – z dniem wydania tej decyzji.
- § 2. Zawieszenie postępowania przerywa bieg wszystkich terminów procesowych, z wyjątkiem terminu określonego w art. 143 § 1 na złożenie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta.
- § 3. Jeżeli decyzja o zawieszeniu postępowania nie oznacza okresu, na jaki następuje zawieszenie, postępowanie podejmuje się z dniem wskazanym w decyzji o podjęciu postępowania albo, w braku takiego wskazania, z dniem wydania tej decyzji.

- § 4. Z chwilą podjęcia zawieszonego postępowania przerwane terminy procesowe zostają zastąpione nowymi terminami, których bieg rozpoczyna się z dniem podjęcia zawieszonego postępowania.

Artykuł 71a (M6)

Sprawy pilotażowe

- § 1. Jeżeli w kilku sprawach zawisłych przed Sądem jest podnoszona ta sama kwestia prawna i Sąd uzna, że uniknięcie równoległego rozpoznawania tych spraw leży w interesie prawidłowego przebiegu postępowania, postępowanie może zostać zawieszone zgodnie z art. 69 lit. c) lub lit. d), art. 70 i 71 w oczekiwaniu na rozstrzygnięcie sprawy – która spośród tych spraw jest najbardziej odpowiednia do zbadania tej kwestii – zidentyfikowanej jako sprawa pilotażowa.
- § 2. Przed wydaniem rozstrzygnięcia w przedmiocie zawieszenia postępowania prezes wzywa strony główne w sprawach, w których może zostać zawieszone postępowanie, do przedstawienia uwag w przedmiocie ewentualnego zawieszenia zgodnie z art. 70 § 1, wskazując im odnośną kwestię prawną oraz sprawę, która może zostać zidentyfikowana jako sprawa pilotażowa.
- § 3. Prezes izby, której zostanie przydzielona sprawa pilotażowa, kieruje tę sprawę do rozpoznania w pierwszej kolejności zgodnie z art. 67 § 2.
- § 4. W chwili podjęcia postępowania strony w sprawach zawieszonych mają możliwość przedstawienia uwag w przedmiocie orzeczenia wydanego w sprawie pilotażowej oraz w przedmiocie skutków tego orzeczenia dla sporu.

Rozdział 2

PISMA PROCESOWE

Artykuł 72 (M5) (M6)

Przepisy wspólne w zakresie składania pism procesowych za pośrednictwem e-Curia

- § 1. Z wyjątkiem przypadków określonych w art. 105 §§ 1 i 2 i w art. 147 § 6 każde pismo procesowe składa się w sekretariacie Sądu za pośrednictwem e-Curia.
- § 2. Każde pismo procesowe jest opatrzone datą. Przy obliczaniu terminów procesowych uwzględnia się wyłącznie datę i godzinę wpływu pisma do sekretariatu obowiązującą w Wielkim Księstwie Luksemburga.

- § 3. Do każdego pisma procesowego załącza się materiały wymienione w tym piśmie oraz ich spis.
- § 4. Jeżeli załącznik do pisma procesowego nie może zostać złożony za pośrednictwem e-Curia z uwagi na swój charakter, dany załącznik przekazuje się odrębnie w drodze przesyłki pocztowej lub składa się go w sekretariacie. Załącznik ten przedkłada się w jednym egzemplarzu dla Sądu i po jednym egzemplarzu dla każdej z pozostałych stron postępowania. Egzemplarze uwierzytelnia strona je składająca.
- § 5. Instytucje przedkładają, w terminie wyznaczonym przez prezesa, przekłady wszystkich pism procesowych na inne języki, o których mowa w art. 1 rozporządzenia Rady nr 1.

Artykuł 73 (M5)
(uchylony)

Artykuł 74 (M5)
(uchylony)

Artykuł 75 (M7)

Objętość pism procesowych

- § 1. Sąd określa, zgodnie z przepisami art. 243, maksymalną objętość pism procesowych składanych na podstawie niniejszego tytułu.
- § 2. Przekroczenie maksymalnej objętości pism procesowych może zostać dopuszczone przez prezesa jedynie w sprawach szczególnie złożonych pod względem prawnym lub faktycznym.

Rozdział 3 **PISEMNY ETAP POSTĘPOWANIA**

Artykuł 76
Zawartość skargi

Skarga, o której mowa w art. 21 statutu, zawiera:

- a) nazwisko lub nazwę oraz miejsce zamieszkania lub siedzibę skarżącego;
- b) wskazanie statusu i adresu przedstawiciela skarżącego;

- c) oznaczenie strony głównej, przeciwko której wnoszona jest skarga;
- d) przedmiot sporu, podnoszone zarzuty i argumenty, a także zwięzłe omówienie tych zarzutów;
- e) żądania skarżącego;
- f) w stosownym przypadku dowody lub wnioski dowodowe.

Artykuł 77 (M5)
(uchylony)

Artykuł 78 (M3) (M6)
Załączniki do skargi

- § 1. W razie potrzeby do skargi załącza się dokumenty, o których mowa w art. 21 akapit drugi statutu.
- § 2. Do skargi wniesionej na podstawie art. 270 TFUE załącza się w stosownym przypadku zażalenie w rozumieniu art. 90 ust. 2 regulaminu pracowniczego oraz decyzję w przedmiocie tego zażalenia wraz ze wskazaniem dat, w których zażalenie zostało wniesione, a decyzja podana do wiadomości.
- § 3. Do skargi wniesionej zgodnie z postanowieniami art. 272 TFUE na podstawie klauzuli arbitrażowej umieszczonej w umowie prawa publicznego lub prywatnego zawartej przez Unię lub w jej imieniu załącza się egzemplarz umowy zawierającej taką klauzulę.
- § 4. Jeżeli skarżącym jest osoba prawna prawa prywatnego, do skargi dołącza on dowód posiadania osobowości prawnej (wyciąg z rejestru przedsiębiorstw, wyciąg z rejestru stowarzyszeń albo inny dokument urzędowy).
- § 5. Do skargi załącza się dokumenty, o których mowa w art. 51 §§ 2 i 3.
- § 6. Jeżeli skarga nie spełnia wymogów określonych w §§ 1–5, sekretarz wyznacza skarżącemu rozsądny termin na złożenie wyżej wymienionych dokumentów.
- § 7. Jeżeli skarżący nie usunie braków w wyznaczonym terminie, Sąd rozstrzyga, czy niespełnienie tych wymogów powoduje niedopuszczalność skargi ze względów formalnych.

Artykuł 79 (M6)

Komunikat w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej

W Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej publikuje się informację zawierającą datę złożenia skargi wszczynającej postępowanie, nazwiska lub nazwy stron głównych, żądania skargi oraz zwięzłe omówienie zarzutów i głównych argumentów na poparcie skargi, bez uszczerbku dla stosowania art. 66 i 66a.

Artykuł 80 (M3) (M5)

Doręczenie skargi

- § 1. Skargę doręcza się pozwanemu za pośrednictwem e-Curia, jeżeli dysponuje on kontem dostępu do e-Curia. W przeciwnym wypadku skargę doręcza się pozwanemu poprzez wysłanie uwierzytelnionego odpisu skargi przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru albo przekazanie go za potwierdzeniem odbioru bezpośrednio adresatowi.
- § 2. W przypadkach określonych w art. 78 § 6 doręczenia dokonuje się niezwłocznie po usunięciu braków skargi lub po uznaniu przez Sąd skargi za dopuszczalną bez spełnienia wymogów określonych w tym artykule.

Artykuł 81 (M3) (M5)

Odpowiedź na skargę

- § 1. W terminie dwóch miesięcy od doręczenia skargi pozwany składa odpowiedź na skargę. Odpowiedź ta zawiera:
- a) nazwisko lub nazwę oraz miejsce zamieszkania lub siedzibę pozwanego;
 - b) wskazanie statusu i adresu przedstawiciela pozwanego;
 - c) podnoszone zarzuty i argumenty;
 - d) żądania pozwanego;
 - e) w stosownym przypadku dowody lub wnioski dowodowe.
- § 2. Do odpowiedzi na skargę stosuje się przepisy art. 78 §§ 4–6.
- § 3. W wyjątkowych okolicznościach termin przewidziany w § 1 może zostać przedłużony przez prezesa na uzasadniony wniosek pozwanego.

Artykuł 82 (M6)
Przekazanie dokumentów

Jeżeli Parlament Europejski, Rada lub Komisja Europejska nie są stroną w sprawie, Sąd przekazuje im odpis skargi i odpowiedzi na skargę bądź, w stosownym przypadku, zarzutu braku właściwości lub niedopuszczalności, bez załączników, w celu umożliwienia im stwierdzenia, czy w sprawie powołano się na niemożność stosowania jednego z ich aktów zgodnie z postanowieniami art. 277 TFUE.

Artykuł 83
Replika i duplika

- § 1. Skarga i odpowiedź na skargę mogą zostać uzupełnione repliką skarżącego i dupliką pozwanego, chyba że Sąd zdecyduje, iż druga wymiana pism procesowych nie jest konieczna ze względu na to, że akta sprawy są wystarczająco kompletne.
- § 2. Jeżeli Sąd zdecyduje, iż druga wymiana pism procesowych nie jest konieczna, może zezwolić stronom głównym na uzupełnienie akt sprawy, o ile skarżący wystąpi z uzasadnionym wnioskiem w tym zakresie w terminie dwóch tygodni od doręczenia tej decyzji.
- § 3. Prezes określa terminy na wniesienie tych pism procesowych. Może on określić kwestie, których replika lub duplika powinna dotyczyć.

Rozdział 4
ZARZUTY, DOWODY I DOSTOSOWANIE SKARGI

Artykuł 84
Nowe zarzuty

- § 1. Nie można podnosić nowych zarzutów w toku postępowania, chyba że opierają się one na okolicznościach prawnych lub faktycznych ujawnionych dopiero po jego wszczęciu.
- § 2. Nowe zarzuty podnosi się w razie potrzeby w ramach drugiej wymiany pism procesowych i oznacza jako takie. § 3. Jeżeli okoliczności prawne lub faktyczne uzasadniające podniesienie nowych zarzutów stały się znane po drugiej wymianie pism procesowych lub po podjęciu decyzji o niedopuszczeniu takiej wymiany, zainteresowana strona główna przedstawia nowe zarzuty niezwłocznie po powzięciu wiadomości o tych okolicznościach.

- § 3. Niezależnie od przyszłego rozstrzygnięcia Sądu w przedmiocie dopuszczalności nowych zarzutów prezes umożliwia pozostałym stronom ustosunkowanie się do tych zarzutów.

Artykuł 85

Dowody i wnioski dowodowe

- § 1. Dowody i wnioski dowodowe przedstawia się w ramach pierwszej wymiany pism procesowych.
- § 2. Strony główne mogą przedstawiać na poparcie swojej argumentacji nowe dowody lub wnioski dowodowe w replice i duplice, o ile opóźnienie w ich złożeniu jest uzasadnione.
- § 3. W wyjątkowych przypadkach strony główne mogą przedstawiać nowe dowody lub wnioski dowodowe przed zamknięciem ustnego etapu postępowania lub przed podjęciem przez Sąd decyzji o rozstrzygnięciu sprawy z pominięciem ustnego etapu postępowania, o ile opóźnienie w ich złożeniu jest uzasadnione.
- § 4. Niezależnie od przyszłego rozstrzygnięcia Sądu w przedmiocie dopuszczalności dowodów lub wniosków dowodowych przedstawionych na podstawie §§ 2 i 3 prezes umożliwia pozostałym stronom ustosunkowanie się do nich.

Artykuł 86 (M3) (M7)

Dostosowanie skargi

- § 1. W przypadku gdy akt, o którego stwierdzenie nieważności się wnosi, został zastąpiony lub zmieniony innym aktem mającym ten sam przedmiot, skarżący może w terminie dwóch tygodni od doręczenia decyzji o wyznaczeniu daty rozprawy lub przed doręczeniem decyzji Sądu o rozstrzygnięciu sprawy z pominięciem ustnego etapu postępowania dostosować skargę w celu uwzględnienia tej nowej okoliczności. Termin ten może zostać przedłużony przez prezesa na uzasadniony wniosek skarżącego. Nie stosuje się przepisu art. 60.
- § 2. Dostosowania skargi dokonuje się w odrębnym piśmie w terminie przewidzianym w art. 263 akapit szósty TFUE, w którym można wystąpić z żądaniem stwierdzenia nieważności aktu uzasadniającego dostosowanie skargi.
- § 3. W sprawach wniesionych na podstawie art. 270 TFUE dostosowania skargi dokonuje się w odrębnym piśmie i w odstępstwie od przepisów § 2 w terminie przewidzianym w art. 91 ust. 3 regulaminu pracowniczego, w którym można

wystąpić z żądaniem stwierdzenia nieważności aktu uzasadniającego dostosowanie skargi.

§ 4. Pismo dostosowujące skargę zawiera:

- a) dostosowane żądania;
- b) w stosownym przypadku dostosowane zarzuty i argumenty;
- c) w stosownym przypadku dowody i wnioski dowodowe związane z dostosowaniem żądań.

§ 5. Do pisma dostosowującego skargę załącza się akt uzasadniający dostosowanie skargi. Jeżeli akt ten nie został załączony, sekretarz wyznacza skarżącemu rozsądny termin na jego przedstawienie. Jeżeli skarżący nie usunie tego braku w wyznaczonym terminie, Sąd rozstrzyga, czy niespełnienie tego wymogu powoduje niedopuszczalność pisma dostosowującego skargę.

§ 6. Niezależnie od przyszłego rozstrzygnięcia Sądu w przedmiocie dopuszczalności pisma dostosowującego skargę prezes wyznacza pozwanemu termin na ustosunkowanie się do tego pisma.

§ 7. W stosownym przypadku prezes wyznacza interwenientom termin na uzupełnienie ich uwag w świetle pisma dostosowującego skargę i odpowiedzi pozwanego na to pismo. W tym celu pisma te są doręczane jednocześnie interwenientom.

Rozdział 5 SPRAWOZDANIE WSTĘPNE

Artykuł 87 (M7) **Sprawozdanie wstępne**

§ 1. Jeżeli pisemny etap postępowania został zamknięty, prezes wyznacza datę przedstawienia Sądowi przez sędziego sprawozdawcę sprawozdania wstępnego.

§ 2. Sprawozdanie wstępne zawiera analizę istotnych kwestii faktycznych i prawnych podniesionych w skardze oraz zalecenia w przedmiocie zasadności zastosowania środków organizacji postępowania lub środków dowodowych, w przedmiocie przeprowadzenia ustnego etapu postępowania, w przedmiocie ewentualnego przekazania sprawy wielkiej izbie, izbie pośredniej lub izbie rozpoznającej sprawę w składzie złożonym z innej liczby sędziów, a także

w przedmiocie ewentualnego przekazania sprawy Sądowi w składzie jednego sędziego.

- § 3. Sąd decyduje o zalecanych przez sędziego sprawozdawcę czynnościach oraz, w stosownym przypadku, o otwarciu ustnego etapu postępowania.

Rozdział 6

ŚRODKI ORGANIZACJI POSTĘPOWANIA I ŚRODKI DOWODOWE

Artykuł 88

Przepis ogólny

- § 1. Środki organizacji postępowania i środki dowodowe mogą być podejmowane lub zmieniane w każdym stadium postępowania, z urzędu albo na wniosek strony głównej.
- § 2. Wniosek, o którym mowa w § 1, wskazuje precyzyjnie przedmiot zamierzonych środków oraz powody mające uzasadnić ich podjęcie. Jeżeli wniosek ten został złożony po pierwszej wymianie pism procesowych, strona go składająca wskazuje powody, dla których nie mogła wystąpić z nim wcześniej.
- § 3. W razie wystąpienia z wnioskiem o zastosowanie środków organizacji postępowania lub środków dowodowych, prezes umożliwia pozostałym stronom ustosunkowanie się do tego wniosku.

Sekcja 1. Środki organizacji postępowania

Artykuł 89

Przedmiot

- § 1. Celem środków organizacji postępowania jest zapewnienie, w jak najlepszy sposób, przygotowania spraw do rozpoznania, prawidłowego przebiegu postępowania oraz rozstrzygnięcia sporów.
- § 2. Celem środków organizacji postępowania jest w szczególności:
- a) zapewnienie prawidłowego przebiegu pisemnego lub ustnego etapu postępowania oraz ułatwienie przeprowadzania dowodów;
 - b) określenie kwestii, w odniesieniu do których argumentacja stron wymaga uzupełnienia lub które wymagają przeprowadzenia dowodu;

- c) uściślenie zakresu żądań stron, ich zarzutów i argumentów oraz wyjaśnienie istniejących między nimi kwestii spornych;
- d) ułatwienie przeprowadzenia postępowania ugodowego.

§ 3. Środki organizacji postępowania mogą w szczególności obejmować:

- a) zadawanie pytań stronom;
- b) wzywanie stron do przedstawienia na piśmie lub ustnie stanowisk w przedmiocie niektórych aspektów sporu;
- c) wzywanie stron lub podmiotów trzecich określonych w art. 24 akapit drugi statutu do przedstawienia informacji;
- d) wzywanie stron do przedstawienia wszelkich materiałów dotyczących sprawy;
- e) wzywanie stron na posiedzenia.

§ 4. Jeżeli wyznacza się rozprawę, Sąd w miarę możliwości wzywa strony do skoncentrowania ich wystąpień na określonej kwestii lub określonych kwestiach.

Artykuł 90 **Procedura**

§ 1. O środkach organizacji postępowania decyduje Sąd.

§ 2. Jeżeli Sąd decyduje o podjęciu środków organizacji postępowania, a sam ich nie przeprowadza, powierza ich przeprowadzenie sędziemu sprawozdawcy.

Sekcja 2. Środki dowodowe

Artykuł 91 **Przedmiot**

Bez uszczerbku dla postanowień art. 24 i 25 statutu do środków dowodowych należą:

- a) osobiste stawiennictwo stron;

- b) wezwanie strony do udzielenia informacji lub przedstawienia wszelkich materiałów dotyczących sprawy;
- c) wezwanie do przedstawienia dokumentów, których udostępnienia odmówiła instytucja w ramach postępowania w przedmiocie legalności tej odmowy;
- d) zeznania świadków;
- e) opinie biegłych;
- f) oględziny.

Artykuł 92 (M7)
Procedura

- § 1. Sąd wydaje postanowienie określające środki właściwe ze względu na fakty, które mają zostać udowodnione.
- § 2. Przed wydaniem postanowienia w przedmiocie środków dowodowych określonych w art. 91 lit. d)–f) Sąd zapoznaje się ze stanowiskiem stron.
- § 3. Środek dowodowy określony w art. 91 lit. b) może zostać zastosowany pod warunkiem, że:
 - a) strona, której dotyczy, nie zastosowała się do środka organizacji postępowania uprzednio podjętego w tym celu albo wnosi ona wyrażnie o jego zastosowanie, uzasadniając konieczność jego zastosowania w drodze postanowienia w przedmiocie zastosowania środków dowodowych;
 - b) przyjęcie środka organizacji postępowania nie wydaje się uzasadnione w świetle okoliczności sprawy.

Postanowienie w przedmiocie zastosowania środków dowodowych może przewidywać, że przedstawiciele stron mogą zapoznać się z informacjami i materiałami uzyskanymi przez Sąd na podstawie tego postanowienia wyłącznie w sekretariacie, bez możliwości sporządzenia ich kopii.

- § 4. Jeżeli Sąd decyduje o przeprowadzeniu postępowania dowodowego, a sam go nie przeprowadza, powierza jego przeprowadzenie sędziemu sprawozdawcy.
- § 5. Rzecznik generalny bierze udział w przeprowadzaniu środków dowodowych.
- § 6. Strony mogą być obecne przy przeprowadzaniu środków dowodowych.

- § 7. Dopuszcza się przedstawienie dowodów przeciwnych oraz rozszerzenie wniosków dowodowych.

Artykuł 93

Wzywanie świadków

- § 1. Świadka, którego przesłuchanie uznano za konieczne, wzywa się na podstawie postanowienia, o którym mowa w art. 92 § 1; postanowienie to zawiera:
- a) nazwisko, zawód lub stanowisko i miejsce zamieszkania świadka;
 - b) termin i miejsce przesłuchania;
 - c) wskazanie faktów, które mają zostać udowodnione, oraz świadków, których należy przesłuchać w odniesieniu do każdego z tych faktów.
- § 2. Świadców są wzywani przez Sąd, w stosownym przypadku po złożeniu zabezpieczenia, o którym mowa w art. 100 § 1.

Artykuł 94

Przesłuchiwanie świadków

- § 1. Po ustaleniu tożsamości świadka prezes informuje go, że ma on obowiązek potwierdzenia prawdziwości swoich oświadczeń w sposób określony w § 5 oraz w art. 97.
- § 2. Sąd przesłuchuje świadka po uprzednim wezwaniu stron. Po złożeniu przez świadka zeznań prezes może, na wniosek stron lub z urzędu, skierować do niego pytania.
- § 3. Takie samo uprawnienie przysługuje sędziom i rzecznikowi generalnemu.
- § 4. Prezes może zezwolić przedstawicielom stron na zadawanie świadkowi pytań.
- § 5. Z zastrzeżeniem przepisów art. 97 po złożeniu zeznań świadek składa przysięgę w następującym brzmieniu:
- „Przysięgam, że powiedziałem prawdę, całą prawdę i tylko prawdę”.
- § 6. Sąd może, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron głównych, zwolnić świadka od złożenia przysięgi.

Artykuł 95
Obowiązki świadków

- § 1. Świadkowie, którzy zostali prawidłowo wezwani, zobowiązani są zastosować się do wezwania i stawić na przesłuchanie.
- § 2. Jeżeli bez uzasadnionego powodu świadek, który został prawidłowo wezwany, nie stawia się przed Sądem, Sąd może nałożyć na niego karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej 5000 EUR i postanowić o doręczeniu kolejnego wezwania na koszt świadka.
- § 3. Taka sama kara może zostać nałożona na świadka, który bez uzasadnionego powodu odmawia składania zeznań lub złożenia przysięgi.

Artykuł 96
Opinia biegłego

- § 1. Postanowienie wyznaczające biegłego określa jego zadanie i termin sporządzenia opinii.
- § 2. Po złożeniu opinii przez biegłego i jej doręczeniu stronom Sąd może postanowić o jego przesłuchaniu; na przesłuchanie wzywa się strony. Na wniosek strony lub z urzędu prezes może zadawać biegłemu pytania.
- § 3. Takie samo uprawnienie przysługuje sędziom i rzecznikowi generalnemu.
- § 4. Prezes może zezwolić przedstawicielom stron na zadawanie biegłemu pytań.
- § 5. Z zastrzeżeniem przepisów art. 97 po złożeniu opinii biegły składa przysięgę w następującym brzmieniu:

„Przysięgam, że wykonałem swoje zadanie sumiennie i bezstronnie”.
- § 6. Sąd może, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron głównych, zwolnić biegłego od złożenia przysięgi.

Artykuł 97
Przysięga składana przez świadków i biegłych

- § 1. Prezes poucza każdą osobę wezwaną do złożenia przed Sądem przysięgi w charakterze świadka lub biegłego o obowiązku mówienia prawdy lub o obowiązku wykonywania powierzonego jej zadania sumiennie i bezstronnie oraz ostrzega o przewidzianej w jej prawie krajowym odpowiedzialności karnej za naruszenie tego obowiązku.

- § 2. Świadkowie i biegli składają przysięgę zgodnie z, odpowiednio, przepisami art. 94 § 5 i art. 96 § 5 albo w sposób przewidziany w ich prawie krajowym.

Artykuł 98

Złamanie przysięgi przez świadków i biegłych

- § 1. Sąd może zdecydować o zawiadomieniu wymienionego w regulaminie dodatkowym do regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości właściwego organu państwa członkowskiego, którego sądy mają właściwość w sprawach karnych, o wszelkich przypadkach zeznania nieprawdy lub oświadczenia nieprawdy złożonego przez świadka lub biegłego przed Sądem pod przysięgą.
- § 2. Sekretarz zapewnia przekazanie decyzji Sądu. W decyzji podawane są fakty i okoliczności, na których zawiadomienie się opiera.

Artykuł 99

Sprzeciw wobec wezwania świadka lub wyznaczenia biegłego

- § 1. Jeżeli jedna ze stron sprzeciwia się wezwaniu świadka lub wyznaczeniu biegłego ze względu na to, że jest on osobą niekompetentną lub niegodną, lub z innego powodu albo jeżeli świadek lub biegły odmawiają składania zeznań lub złożenia przysięgi, kwestię tę rozstrzyga Sąd.
- § 2. Sprzeciw wobec wezwania świadka lub wyznaczenia biegłego wnosi się na piśmie w terminie dwóch tygodni od doręczenia postanowienia wzywającego świadka lub wyznaczającego biegłego, ze wskazaniem powodów sprzeciwu i wniosków dowodowych.

Artykuł 100

Koszty wezwania świadków i wyznaczenia biegłych

- § 1. Jeżeli Sąd postanowi o przesłuchaniu świadków lub o zasięgnięciu opinii biegłego, może zażądać od stron głównych lub jednej z nich złożenia zabezpieczenia wystarczającego na pokrycie kosztów wezwania świadków lub wyznaczenia biegłych.
- § 2. Świadkom i biegłym przysługuje zwrot kosztów podróży i pobytu. Kasa Sądu może im przyznać zaliczkę na poczet tych kosztów.
- § 3. Świadkom przysługuje wynagrodzenie za utratę zarobku, a biegłym wynagrodzenie za wykonaną pracę. Kasa Sądu wypłaca świadkom i biegłym

odpowiednie kwoty po wypełnieniu przez nich obowiązków lub spełnieniu zadań.

Artykuł 101 **Pomoc sądowa**

- § 1. Sąd może, na wniosek strony głównej lub z urzędu, zwrócić się o pomoc sądową przy przesłuchaniu świadków lub biegłych.
- § 2. Wniosek o udzielenie pomocy sądowej ma formę postanowienia. W postanowieniu wymienia się nazwisko, zawód lub stanowisko i miejsce zamieszkania świadka lub biegłego, określa się fakty, na okoliczność których świadek lub biegły będzie przesłuchiwany, wskazuje strony, ich przedstawicieli, a także adresy stron i ich przedstawicieli oraz przedstawia w sposób zwięzły przedmiot sporu.
- § 3. Sekretarz przesyła postanowienie wymienionemu w regulaminie dodatkowym do regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości właściwemu organowi państwa członkowskiego, na którego terytorium świadek lub biegły mają być przesłuchani. W stosownym przypadku do postanowienia załącza się jego przekład na język lub języki urzędowe państwa członkowskiego, do którego jest ono kierowane.
- § 4. Organ wyznaczony zgodnie z § 3 przekazuje postanowienie sądowi właściwemu według jego prawa krajowego.
- § 5. Właściwy sąd udziela pomocy sądowej zgodnie ze swoim prawem krajowym. Po udzieleniu pomocy właściwy sąd przekazuje organowi wyznaczonemu zgodnie z § 3 postanowienie zawierające wniosek o udzielenie pomocy sądowej, dokumenty związane z udzieloną pomocą sądową oraz zestawienie kosztów. Powyższe dokumenty są przesyłane do sekretarza.
- § 6. Sekretarz zapewnia dokonanie przekładu dokumentów na język postępowania.
- § 7. Sąd pokrywa koszty pomocy sądowej; w stosownym przypadku może obciążyć nimi strony główne.

Artykuł 102 **Protokół posiedzeń wyznaczanych w celu przeprowadzenia dowodu**

- § 1. Sekretarz sporządza protokół każdego posiedzenia wyznaczonego w celu przeprowadzenia dowodu. Protokół podpisany jest przez prezesa oraz przez sekretarza. Stanowi on dokument urzędowy.

- § 2. Protokół posiedzenia wyznaczonego w celu przesłuchania świadków lub biegłych podpisany jest przez prezesa lub sędziego sprawozdawcę odpowiedzialnego za przeprowadzenie przesłuchania oraz przez sekretarza. Przed podpisaniem protokołu przez wyżej wymienione osoby świadkowi lub biegłemu umożliwia się sprawdzenie jego treści i podpisanie go.
- § 3. Protokół doręcza się stronom.

Sekcja 3. Przetwarzanie poufnych informacji, materiałów i dokumentów
przedstawionych w ramach postępowania dowodowego

Artykuł 103

Przetwarzanie poufnych informacji i materiałów

- § 1. Jeżeli Sąd ma zbadać, w oparciu o okoliczności prawne i faktyczne wskazane przez stronę główną, poufny charakter wobec przeciwnej strony głównej określonych informacji lub materiałów przedstawionych mu w wyniku zastosowania środka dowodowego przewidzianego w art. 91 lit. b), które mogą mieć istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu, tych informacji lub materiałów nie podaje się do wiadomości tej strony przeciwnej na etapie takiego badania.
- § 2. Jeżeli w trakcie badania przewidzianego w § 1 Sąd uzna, że określone informacje lub materiały mu przedstawione mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu oraz mają wobec przeciwnej strony głównej poufny charakter, dokonuje on wyważenia tego poufnego charakteru i wymogów związanych z prawem do skutecznej ochrony sądowej, a w szczególności z poszanowaniem zasady kontryktoryjności.
- § 3. Po dokonaniu wyważenia, o którym mowa w § 2, Sąd może zdecydować o podaniu poufnych informacji lub materiałów do wiadomości przeciwnej strony głównej, w stosownym przypadku uzależniając ich udostępnienie od złożenia szczególnych zobowiązań, albo zdecydować o ich nieprzekazaniu i określić w drodze postanowienia z uzasadnieniem sposób umożliwiający przeciwnej stronie głównej przedstawienie, w możliwie najszerszym zakresie, jej uwag, w szczególności nakazując przedstawienie niepoufnej wersji lub niepoufnego streszczenia informacji lub materiałów, zawierających ich zasadniczą treść.
- § 4. Trybu postępowania określonego w niniejszym artykule nie stosuje się do przypadków, o których mowa w art. 105.

Artykuł 104

Dokumenty, których udostępnienia odmówiła instytucja

Jeżeli w wyniku zastosowania środka dowodowego, o którym mowa w art. 91 lit. c), dokument, którego udostępnienia odmówiła instytucja, został przedłożony Sądowi w postępowaniu mającym za przedmiot ocenę legalności tej odmowy, dokument ten nie jest podawany do wiadomości innych stron.

Rozdział 7

INFORMACJE LUB MATERIAŁY MAJĄCE WPŁYW NA BEZPIECZEŃSTWO UNII, JEJ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO LUB PAŃSTW CZŁONKOWSKICH LUB TEŻ NA UTRZYMYWANIE PRZEZ NIE STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Artykuł 105 (M2)

Przetwarzanie informacji lub materiałów mających wpływ na bezpieczeństwo Unii, jej państwa członkowskiego lub państw członkowskich lub też na utrzymywanie przez nie stosunków międzynarodowych

- § 1. Jeżeli strona główna zamierza, wbrew wyrażonej w art. 64 zasadzie kontrydykcyjności, z której wynika, że wszystkie informacje i materiały są w całości przekazywane między stronami, oprzeć swoje roszczenia na określonych informacjach lub materiałach, jednocześnie podnosząc, że ich przekazanie zaszkodziłoby bezpieczeństwu Unii, jej państwa członkowskiego lub państw członkowskich lub też utrzymywaniu przez nie stosunków międzynarodowych, przedstawia ona te informacje lub materiały w odrębnym piśmie. Do pisma tego załącza się wniosek o zachowanie poufności tych informacji lub materiałów, wskazujący nadrzędne względy, które w zakresie ściśle wymaganym sytuacją uzasadniają zachowanie ich poufnego charakteru i stoją na przeszkodzie ich przekazaniu przeciwnej stronie głównej. Wniosek o zachowanie poufności składa się również w odrębnym piśmie; nie zawiera on żadnych poufnych danych. Jeżeli informacje lub materiały, w odniesieniu do których wnosi się o zachowanie poufności, zostały przekazane stronie głównej przez państwo lub państwa członkowskie, nadrzędne względy przedstawione przez stronę główną celem uzasadnienia zachowania poufności tych informacji lub materiałów mogą obejmować te, które zostały podane przez dane państwo lub państwa członkowskie.
- § 2. Sąd może zwrócić się o przedstawienie informacji lub materiałów, których poufny charakter jest oparty na względach określonych w § 1, w ramach środka dowodowego. W razie odmowy Sąd formalnie stwierdza ten fakt. W drodze odstępstwa od przepisów art. 103 do tych informacji lub materiałów przedstawionych w wyniku zastosowania środka dowodowego stosuje się tryb postępowania ustanowiony w niniejszym artykule.

- § 3. Na etapie badania przez Sąd istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sporu informacji lub materiałów przedstawionych przez stronę główną zgodnie z § 1 lub § 2 oraz ich poufnego charakteru względem przeciwnej strony głównej, tych informacji lub materiałów nie przekazuje się przeciwnej stronie głównej.
- § 4. Jeżeli w wyniku badania określonego w § 3 Sąd zdecyduje, że informacje lub materiały przedstawione mu mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu oraz nie mają poufnego charakteru do celów postępowania przed Sądem, zwraca się do zainteresowanej strony o zgodę na przekazanie tych informacji lub materiałów przeciwnej stronie głównej. Jeżeli strona sprzeciwi się takiemu przekazaniu w terminie wyznaczonym przez prezesa lub nie udzieli odpowiedzi w tym terminie, tych informacji lub materiałów nie bierze się pod uwagę do celów rozstrzygnięcia sprawy i zwraca się je stronie.
- § 5. Jeżeli w wyniku badania określonego w § 3 Sąd zdecyduje, że pewne informacje lub materiały przedstawione mu mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu oraz mają wobec przeciwnej strony głównej poufny charakter, nie przekazuje ich tej stronie głównej. Dokonuje on następnie wyważenia wymogów związanych z prawem do skutecznej ochrony sądowej, a w szczególności z poszanowaniem zasady kontradyktoryjności i wymogów związanych z bezpieczeństwem Unii, jej państwa członkowskiego lub państw członkowskich lub też z utrzymywaniem przez nie stosunków międzynarodowych.
- § 6. Po dokonaniu wyważenia, o którym mowa w § 5, Sąd wydaje postanowienie z uzasadnieniem określające zasady, zgodnie z którymi możliwe jest pogodzenie wymogów wymienionych w tym paragrafie, takich jak przedstawienie przez zainteresowaną stronę celem późniejszego przekazania przeciwnej stronie głównej, niepoufnej wersji lub niepoufnego streszczenia informacji lub materiałów zawierających ich zasadniczą treść i pozwalających przeciwnej stronie głównej na przedstawienie, w możliwie najszerszym zakresie, jej uwag.
- § 7. Informacje lub materiały o charakterze poufnym względem przeciwnej strony głównej mogą zostać usunięte, w całości lub w części, przez stronę główną, która je przedstawiła zgodnie z § 1 lub § 2, w terminie dwóch tygodni od doręczenia decyzji podjętej na podstawie § 5. Usuniętych informacji lub materiałów nie bierze się pod uwagę do celów rozstrzygnięcia sprawy i zwraca się je zainteresowanej stronie głównej.
- § 8. Jeżeli Sąd uzna, że informacje lub materiały, które ze względu na ich poufny charakter nie zostały przekazane przeciwnej stronie głównej zgodnie z zasadami określonymi w § 6, są niezbędne do rozstrzygnięcia sporu, może, w drodze odstępstwa od przepisów art. 64 i w ściśle niezbędnym zakresie, oprzeć swoje orzeczenie na tych informacjach lub materiałach. § 9. Przy

dokonywaniu oceny tych informacji lub materiałów Sąd uwzględnia okoliczność, że jedna ze stron głównych nie mogła ustosunkować się do nich.

- § 9. Sąd zapewnia, by poufne dane zawarte w informacjach lub materiałach przedstawionych przez stronę główną zgodnie z § 1 lub § 2, które nie zostały przekazane przeciwnej stronie głównej, nie zostały ujawnione w postanowieniu wydanym na podstawie § 6 ani w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.
- § 10. Informacje lub materiały, o których mowa w § 5, które nie zostały usunięte, na podstawie § 7, przez stronę główną, która je przedstawiła, zwraca się zainteresowanej stronie niezwłocznie po upływie terminu określonego w art. 56 akapit pierwszy statutu, chyba że w tym terminie zostało wniesione odwołanie od orzeczenia Sądu. Jeżeli takie odwołanie zostało wniesione, przedmiotowe informacje lub materiały zostają udostępnione Trybunałowi Sprawiedliwości na warunkach określonych w decyzji, o której mowa w § 11.
- § 11. Sąd określa w drodze decyzji zasady bezpieczeństwa w celu ochrony informacji lub materiałów przedstawianych, stosownie do przypadku, zgodnie z § 1 lub § 2. Decyzja ta podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Rozdział 8 USTNY ETAP POSTĘPOWANIA

Artykuł 106 **USTNY ETAP POSTĘPOWANIA**

- § 1. Postępowanie przed Sądem obejmuje, w ramach etapu ustnego, rozprawę wyznaczaną z urzędu lub na wniosek strony głównej.
- § 2. Wniosek o przeprowadzenie rozprawy złożony przez stronę główną wskazuje powody, dla których wnosi ona o przedstawienie swojego stanowiska ustnie. Wniosek ten składa się w terminie trzech tygodni od doręczenia stronom powiadomienia o zamknięciu pisemnego etapu postępowania. Termin ten może zostać przedłużony przez prezesa.
- § 3. W braku wniosku, o którym mowa w § 2, Sąd, jeżeli uzna, że akta sprawy wystarczająco wyjaśniają okoliczności zawisłej przed nim sprawy, może zdecydować o wydaniu rozstrzygnięcia w przedmiocie skargi z pominięciem ustnego etapu postępowania. W takim przypadku Sąd może jednakże następnie zdecydować o otwarciu ustnego etapu postępowania.

Artykuł 106a (M6)

Wspólna rozprawa dla większej liczby spraw

Jeżeli podobieństwa istniejące między sprawami na to pozwalają, Sąd może zdecydować o wyznaczeniu dla nich wspólnej rozprawy.

Artykuł 107

Data rozprawy

- § 1. Jeżeli Sąd zdecyduje o otwarciu ustnego etapu postępowania, prezes wyznacza datę rozprawy.
- § 2. W wyjątkowych okolicznościach prezes może, z urzędu lub na uzasadniony wniosek strony głównej, przesunąć datę rozprawy.

Artykuł 107a (M6) (M7)

Udział w rozprawie w formie wideokonferencji

- § 1. Jeżeli względy zdrowotne, względy bezpieczeństwa lub inne poważne powody uniemożliwiają przedstawicielowi strony fizyczny udział w rozprawie, przedstawicielowi temu można zezwolić na udział w tej rozprawie w formie wideokonferencji.
- § 2. Wniosek o udział w rozprawie w formie wideokonferencji składa się w odrębnym piśmie, gdy tylko wiadoma będzie przyczyna niemożności udziału, i wskazuje się w nim w dokładny sposób charakter tej niemożności.
- § 3. Prezes rozstrzyga w przedmiocie tego wniosku w możliwie najkrótszym czasie.
- § 4. Zastosowanie wideokonferencji jest wykluczone w przypadku decyzji o przeprowadzeniu rozprawy przy drzwiach zamkniętych podjętej przez Sąd na podstawie art. 109.
- § 5. Warunki techniczne, jakie muszą być spełnione, aby uczestniczyć w rozprawie w formie wideokonferencji, zostają szczegółowo określone w praktycznych przepisach, o których mowa w art. 243.

Artykuł 108

Nieobecność stron na rozprawie

- § 1. Jeżeli strona poinformuje Sąd, że nie będzie uczestniczyć w rozprawie lub jeżeli Sąd stwierdzi na rozprawie nieusprawiedliwioną nieobecność strony

prawidłowo wezwanej, rozprawa odbywa się pod nieobecność zainteresowanej strony.

- § 2. Jeżeli strony główne powiadomią Sąd, że nie będą uczestniczyć w rozprawie, prezes decyduje, czy ustny etap postępowania może zostać zamknięty.

Artykuł 109

Rozprawa przy drzwiach zamkniętych

- § 1. Po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron Sąd może, zgodnie z postanowieniami art. 31 statutu, zdecydować o przeprowadzeniu rozprawy przy drzwiach zamkniętych.
- § 2. Wniosek strony o przeprowadzenie rozprawy przy drzwiach zamkniętych zawiera uzasadnienie i wskazuje, czy dotyczy całości czy części rozprawy.
- § 3. Jeżeli rozprawa jest prowadzona przy drzwiach zamkniętych, przebieg rozprawy nie podlega ujawnieniu.

Artykuł 110 (M3)

Przebieg rozprawy

- § 1. Posiedzenia otwiera i prowadzi prezes, który czuwa nad utrzymaniem ich porządku.
- § 2. Strony mogą zwracać się do Sądu jedynie za pośrednictwem przedstawicieli.
- § 3. Członkowie składu orzekającego oraz rzecznik generalny mogą podczas rozprawy zadawać pytania przedstawicielom stron.
- § 4. W sprawach wniesionych na podstawie art. 270 TFUE członkowie składu orzekającego oraz rzecznik generalny mogą podczas rozprawy wezwać strony do wypowiedzenia się w przedmiocie określonych aspektów sporu.

Artykuł 110a (M7)

Transmisja posiedzeń

- § 1. Posiedzenia Sądu mogą być transmitowane. Transmisja ta odbywa się na żywo, jeżeli dotyczy ogłoszenia wyroków lub przedstawienia opinii, oraz z przesunięciem czasowym, jeżeli dotyczy ona wystąpień stron w sprawie przydzielonej wielkiej izbie, izbie pośredniej, lub – gdy jest to uzasadnione interesem sprawy – izbie rozpoznającej sprawę w składzie pięciu sędziów albo,

w wyjątkowych przypadkach, izbie rozpoznającej sprawy w składzie trzech sędziów.

- § 2. Jeżeli Sąd zamierza transmitować rozprawę, sekretarz informuje o tym strony w chwili wezwania na tę rozprawę.
- § 3. Jeżeli strona uważa, że rozprawa, na którą została wezwana, nie powinna być transmitowana, informuje o tym Sąd w możliwie najkrótszym czasie i przedstawia szczegółowo okoliczności mogące uzasadniać nieprzeprowadzenie transmisji.
- § 4. Sąd rozstrzyga w przedmiocie tego wniosku w możliwie najkrótszym czasie.
- § 5. Zapis obrazu z rozpraw, które były przedmiotem transmisji, pozostaje dostępny na stronie internetowej Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej przez maksymalnie jeden miesiąc po zamknięciu rozprawy.
- § 6. Jeżeli strona uważa, że zapis obrazu z rozprawy, w której brała udział, powinien zostać usunięty ze wspomnianej strony internetowej, informuje o tym Sąd w możliwie najkrótszym czasie i przedstawia okoliczności mogące uzasadniać usunięcie tego zapisu.
- § 7. Prezes niezwłocznie rozstrzyga w przedmiocie tego wniosku.
- § 8. Sąd określa w drodze decyzji zasady i sposób wprowadzenia w życie transmisji posiedzeń. Decyzja ta podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 111

Zamknięcie ustnego etapu postępowania

Jeżeli w sprawie nie został wyznaczony rzecznik generalny, prezes w końcowej części rozprawy zamyka ustny etap postępowania.

Artykuł 112 (M7)

Przedstawienie opinii przez rzecznika generalnego

- § 1. Jeżeli w sprawie został wyznaczony rzecznik generalny i w sprawie została przeprowadzona rozprawa, opinia rzecznika generalnego zostaje przedstawiona po zamknięciu rozprawy w dniu przez niego podanym.
- § 2. Jeżeli w sprawie nie została przeprowadzona rozprawa, opinia rzecznika generalnego zostaje przedstawiona w dniu przez niego podanym.

- § 3. Jeżeli rzecznik generalny przedstawia opinię na piśmie, składa ją w sekretariacie Sądu, który przekazuje ją stronom.
- § 4. Przedstawienie opinii przez rzecznika generalnego zamyka ustny etap postępowania.

Artykuł 113 (M7)

Otwarcie ustnego etapu postępowania na nowo

- § 1. Sąd otwiera ustny etap postępowania na nowo, jeżeli zostały spełnione przesłanki określone w art. 23 § 3 lub w art. 24 § 3.
- § 2. Sąd może otworzyć ustny etap postępowania na nowo, jeżeli:
- a) uzna, że okoliczności zawisłej przed nim sprawy nie są wystarczająco wyjaśnione;
 - b) sprawa ma zostać rozstrzygnięta na podstawie argumentu, który nie był przedmiotem dyskusji między stronami;
 - c) wnosi o to strona główna, powołując się na fakty mogące mieć decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia Sądu, których nie mogła przedstawić przed zamknięciem ustnego etapu postępowania.

Artykuł 114

Protokół rozprawy

- § 1. Sekretarz sporządza protokół każdej rozprawy. Protokół jest podpisywany przez prezesa oraz przez sekretarza. Stanowi on dokument urzędowy.
- § 2. Protokół doręcza się stronom.

Artykuł 115

Zapis dźwiękowy rozprawy

Prezes Sądu może, na należycie uzasadniony wniosek, zezwolić stronie, która uczestniczyła w postępowaniu na etapie pisemnym lub ustnym, na odsłuchanie w pomieszczeniach Sądu zapisu dźwiękowego rozprawy w języku używanym przez mówcę podczas rozprawy.

Rozdział 9
WYROKI I POSTANOWIENIA

Artykuł 116
Data ogłoszenia wyroku

Strony są informowane o dacie ogłoszenia wyroku.

Artykuł 117
Zawartość wyroku

Wyrok zawiera:

- a) wskazanie, iż został wydany przez Sąd;
- b) oznaczenie składu orzekającego;
- c) datę jego ogłoszenia;
- d) nazwiska prezesa oraz sędziów, którzy uczestniczyli w naradzie, ze wskazaniem sędziego sprawozdawcy;
- e) nazwisko rzecznika generalnego, o ile został wyznaczony;
- f) nazwisko sekretarza;
- g) oznaczenie stron;
- h) nazwiska przedstawicieli stron;
- i) żądania stron;
- j) w stosownym przypadku – datę przeprowadzenia rozprawy;
- k) w razie potrzeby wzmiankę o zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego i, w stosownym przypadku, datę przedstawienia przez niego opinii;
- l) zwięzłe omówienie stanu faktycznego;
- m) motywy;
- n) sentencję wraz z rozstrzygnięciem w przedmiocie kosztów.

Artykuł 118
Ogłoszenie i doręczenie wyroku

- § 1. Wyrok ogłasza się na posiedzeniu jawnym.
- § 2. Oryginał wyroku podpisany przez prezesa, sędziów, którzy uczestniczyli w naradzie, oraz sekretarza zostaje opieczątowany i złożony w sekretariacie. Odpisy wyroku doręcza się stronom.

Artykuł 119
Zawartość postanowienia

Postanowienie, które podlega zaskarżeniu na podstawie art. 56 lub 57 statutu, zawiera:

- a) wskazanie, iż zostało wydane, stosownie do przypadku, przez Sąd, prezesa lub przez sędziego właściwego do orzekania w przedmiocie środków tymczasowych;
- b) w stosownym przypadku – oznaczenie składu orzekającego;
- c) datę jego wydania;
- d) wskazanie podstawy prawnej, na jakiej jest ono oparte;
- e) nazwiska prezesa oraz, w stosownym przypadku, sędziów, którzy uczestniczyli w naradzie, ze wskazaniem sędziego sprawozdawcy;
- f) nazwisko rzecznika generalnego, o ile został wyznaczony;
- g) nazwisko sekretarza;
- h) oznaczenie stron;
- i) nazwiska przedstawicieli stron;
- j) żądania stron;
- k) w razie potrzeby wzmiankę o zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego;
- l) zwięzłe omówienie stanu faktycznego;
- m) motywy;

- n) sentencję wraz z rozstrzygnięciem, w stosownym przypadku, w przedmiocie kosztów.

Artykuł 120 (M3)

Podpisanie i doręczenie postanowienia

Oryginał każdego postanowienia podpisany przez prezesa oraz sekretarza zostaje opieczątowany i złożony w sekretariacie. Odpisy postanowienia doręcza się stronom oraz, w stosownym przypadku, Trybunałowi Sprawiedliwości.

Artykuł 121

Moc wiążąca wyroków i postanowień

- § 1. Z zastrzeżeniem postanowień art. 60 statutu wyrok wiąże od dnia jego ogłoszenia.
- § 2. Z zastrzeżeniem postanowień art. 60 statutu postanowienie wiąże od dnia jego doręczenia.

Artykuł 122

Publikacja w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej

W Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej publikuje się informację zawierającą datę oraz sentencję wyroków i postanowień Sądu kończących postępowanie w sprawie, z wyjątkiem orzeczeń wydanych przed doręczeniem skargi pozwanemu.

Rozdział 10

WYROKI ZAOCZNE

Artykuł 123

Wyroki zaoczne

- § 1. Jeżeli Sąd stwierdzi, że pozwany, któremu skarga została prawidłowo doręczona, nie złożył odpowiedzi na skargę w formie lub terminie przepisanych w art. 81, bez uszczerbku dla stosowania postanowień art. 45 akapit drugi statutu, skarżący może, w terminie wyznaczonym przez prezesa, wnieść do Sądu o wydanie wyroku zaocznego.
- § 2. Pozwany, który nie złożył odpowiedzi na skargę, nie uczestniczy w postępowaniu zaocznym; nie doręcza mu się dokumentów procesowych, z wyjątkiem orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.

- § 3. W wyroku zaocznym Sąd orzeka zgodnie z żądaniami skarżącego, chyba że jest oczywiście niewłaściwy do rozpoznania skargi lub skarga jest oczywiście niedopuszczalna albo prawnie oczywiście bezzasadna.
- § 4. Wyrok zaoczny podlega wykonaniu. Sąd może jednak zawiesić wykonanie wyroku do czasu wydania orzeczenia w przedmiocie sprzeciwu wniesionego na podstawie art. 166 lub uzależnić jego wykonanie od złożenia zabezpieczenia, którego wysokość i rodzaj określane są stosownie do okoliczności. Zabezpieczenie podlega zwrotowi wraz z braku sprzeciwu albo jego nieuwzględnienia.

Rozdział 11 UGODA I COFNIĘCIE SKARGI

Artykuł 124 (M3)

Ugoda

- § 1. Jeżeli przed wydaniem przez Sąd orzeczenia strony główne zawrą ugodę pozasądową w przedmiocie rozwiązania kończącego spór i poinformują Sąd o rzeczeniu się wszelkich roszczeń, prezes postanawia o wykreśleniu sprawy z rejestru i rozstrzyga o kosztach zgodnie z przepisami art. 136 i 138, uwzględniając ewentualne propozycje stron w tym zakresie.
- § 2. Przepisu § 1 nie stosuje się do skarg określonych w art. 263 TFUE i 265 TFUE.

Artykuł 125

Cofnięcie skargi

Jeżeli skarżący poinformuje Sąd, na piśmie lub podczas rozprawy, że zamierza cofnąć skargę, prezes postanawia o wykreśleniu sprawy z rejestru i rozstrzyga o kosztach zgodnie z przepisami art. 136 i 138.

Rozdział 11a (M3)
POSTĘPOWANIE UGODOWE Z INICJATYWY SĄDU W SPRAWACH WNIESIONYCH NA
PODSTAWIE ART. 270 TFUE

Artykuł 125a (M3)

Zasady

- § 1. W każdej fazie postępowania Sąd może badać możliwość przeprowadzenia postępowania ugodowego w odniesieniu do całości lub części sporu między stronami głównymi.
- § 2. Sąd powierza sędziemu sprawozdawcy, wspieranemu przez sekretarza, zadanie podjęcia starań o przeprowadzenie postępowania ugodowego.
- § 3. Sędzia sprawozdawca może występować z propozycją rozwiązania lub rozwiązań kładących kres sporowi, podejmować stosowne środki w celu ułatwienia osiągnięcia ugody oraz wykonywać środki, które podjął w tym celu. Sędzia sprawozdawca może w szczególności:
- a) wezwać strony główne do przedstawienia informacji lub złożenia wyjaśnień;
 - b) wezwać strony główne do przedstawienia dokumentów;
 - c) wezwać na posiedzenia osoby reprezentujące strony główne, same strony główne lub każdego urzędnika lub innego pracownika instytucji umocowanego do prowadzenia negocjacji w przedmiocie ewentualnej ugody;
 - d) utrzymywać, przy okazji posiedzeń, o których mowa w lit. c), odrębne kontakty z każdą ze stron głównych, jeżeli wyrażą one na to zgodę.
- § 4. Paragrafy 1–3 stosuje się również do postępowania w przedmiocie zastosowania środków tymczasowych.

Artykuł 125b (M3)

Znaczenie ugody stron głównych

- § 1. Jeżeli strony główne zawrą przed sędzią sprawozdawcą ugodę w przedmiocie rozwiązania kończącego spór, mogą one wnieść o stwierdzenie postanowień tej ugody w dokumencie podpisanym przez sędziego sprawozdawcę oraz sekretarza. Dokument ten doręcza się stronom głównym; stanowi on dokument urzędowy.

- § 2. Sprawa jest wykreślana z rejestru na podstawie wydanego przez prezesa postanowienia z uzasadnieniem. Na wniosek strony głównej za zgodą przeciwnej strony głównej postanowienia ugody zawartej przez strony główne zostają ujęte w treści postanowienia o wykreśleniu sprawy.
- § 3. Prezes rozstrzyga o kosztach zgodnie z ugodą lub, w braku postanowień o kosztach w ugodzie, zgodnie z uznaniem. W stosownym przypadku rozstrzyga on o kosztach interwenienta zgodnie z art. 138.

Artykuł 125c (M3)

Specjalny rejestr i odrębne akta

- § 1. Materiały przedłożone w ramach postępowania ugodowego w rozumieniu art. 125a:
- są wpisywane do specjalnego rejestru, który nie podlega przepisom art. 36 i 37;
 - są przechowywane w aktach odrębnych od akt sprawy.
- § 2. Materiały przedłożone w ramach postępowania ugodowego w rozumieniu art. 125a podaje się do wiadomości stron głównych, z wyjątkiem materiałów, które każda z nich przekazała sędziemu sprawozdawcy w ramach odrębnych kontaktów przewidzianych w art. 125a § 3 lit. d).
- § 3. Strony główne mogą mieć dostęp do materiałów zawartych w aktach odrębnych od akt sprawy, o których mowa w § 1, z wyjątkiem materiałów, które każda ze stron głównych przekazała sędziemu sprawozdawcy w ramach odrębnych kontaktów przewidzianych w art. 125a § 3 lit. d).
- § 4. Materiały zawarte w aktach odrębnych od akt sprawy, o których mowa w § 1, nie mogą zostać udostępnione interwenientowi.
- § 5. Strony mogą przeglądać w sekretariacie specjalny rejestr, o którym mowa w § 1.

Artykuł 125d (M3)

Postępowanie ugodowe i postępowanie sądowe

W toku postępowania sądowego ani Sąd, ani strony główne nie mogą posługiwać się wyrażeniami, poczynionymi lub sporządzonymi do celów postępowania ugodowego opiniami, sugestiami, propozycjami i ustępstwami lub dokumentami.

Rozdział 12
SKARGI I KWESTIE INCYDENTALNE ROZSTRZYGANE W DRODZE POSTANOWIENIA

Artykuł 126

Skarga, która oczywiście nie może zostać uwzględniona

Jeżeli Sąd jest oczywiście niewłaściwy do rozpoznania skargi lub jeżeli skarga jest oczywiście niedopuszczalna albo prawnie oczywiście bezzasadna, Sąd może, na wniosek sędziego sprawozdawcy, w każdej chwili orzec postanowieniem z uzasadnieniem, bez dalszych czynności procesowych.

Artykuł 127 (M3)

Przekazanie sprawy do Trybunału Sprawiedliwości

Decyzje w przedmiocie przekazania sprawy, o których mowa w art. 54 akapit drugi statutu, Sąd podejmuje w drodze postanowienia z uzasadnieniem na wniosek sędziego sprawozdawcy.

Artykuł 128

Wyłączenie przez Sąd jego właściwości

Decyzje w przedmiocie wyłączenia właściwości, o których mowa w art. 54 akapit trzeci statutu, Sąd podejmuje w drodze postanowienia z uzasadnieniem na wniosek sędziego sprawozdawcy.

Artykuł 129

Bezwzględne przeszkody procesowe

Na wniosek sędziego sprawozdawcy Sąd może w każdej chwili, z urzędu, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron głównych, stwierdzić w drodze postanowienia z uzasadnieniem wystąpienie bezwzględnych przeszkód procesowych.

Artykuł 130 (M3) (M7)

Kwestie formalne i incydentalne

§ 1. Jeżeli pozwany wnosi o wydanie przez Sąd rozstrzygnięcia w przedmiocie niedopuszczalności skargi lub niewłaściwości Sądu bez rozpatrywania sprawy co do istoty, składa wniosek w odrębnym piśmie w terminie określonym w art. 81.

§ 2. Jeżeli strona wnosi o stwierdzenie przez Sąd, że skarga stała się bezprzedmiotowa i że należy umorzyć postępowanie lub o wydanie przez Sąd

rozstrzygnięcia w przedmiocie innej kwestii incydentalnej, składa wniosek w odrębnym piśmie.

- § 3. Wnioski, o których mowa w §§ 1 i 2, zawierają zarzuty, argumenty na ich poparcie i żądania. Do wniosków załącza się materiały powołane na ich poparcie.
- § 4. Niezwłocznie po złożeniu wniosku, o którym mowa w § 1, prezes wyznacza skarżącemu termin na przedstawienie na piśmie jego zarzutów i żądań.
- § 5. Niezwłocznie po złożeniu wniosku, o którym mowa w § 2, prezes wyznacza pozostałym stronom termin na przedstawienie na piśmie ich uwag w przedmiocie wniosku.
- § 6. Sąd może zdecydować o otwarciu ustnego etapu postępowania w przedmiocie wniosków, o których mowa w §§ 1 i 2. Artykułu 106 nie stosuje się.
- § 7. Sąd rozstrzyga w przedmiocie wniosku w możliwie najkrótszym czasie w drodze postanowienia lub, jeżeli uzasadniają to szczególne okoliczności, pozostawia wniosek, w drodze decyzji, do rozstrzygnięcia w wyroku. Sąd przekazuje sprawę do Trybunału Sprawiedliwości, jeżeli sprawa należy do właściwości tego ostatniego.
- § 8. Jeżeli Sąd oddali wniosek lub pozostawi go do rozstrzygnięcia w wyroku, prezes wyznacza nowe terminy dla dalszych czynności procesowych.

Artykuł 131

Umorzenie postępowania z urzędu

- § 1. Jeżeli Sąd stwierdzi bezprzedmiotowość skargi, może w każdej chwili, z urzędu, na wniosek sędziego sprawozdawcy i po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, orzec w drodze postanowienia z uzasadnieniem o umorzeniu postępowania.
- § 2. Jeżeli skarżący przestaje odpowiadać na wezwania Sądu, Sąd może, na wniosek sędziego sprawozdawcy i po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, orzec z urzędu w drodze postanowienia z uzasadnieniem o umorzeniu postępowania.

Artykuł 132

Skarga oczywiście zasadna

Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości lub Sąd orzekały już w przedmiocie jednej lub wielu kwestii prawnych identycznych z kwestiami podniesionymi w zarzutach skargi, i Sąd uznał, że okoliczności faktyczne zostały ustalone, może on, po zamknięciu

pisemnego etapu postępowania i na wniosek sędziego sprawozdawcy, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, stwierdzić w drodze postanowienia z uzasadnieniem zawierającego odniesienie do właściwego orzecznictwa, że skarga jest oczywiście zasadna.

Rozdział 13 KOSZTY POSTĘPOWANIA I KOSZTY SĄDOWE

Artykuł 133 **Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów**

Sąd rozstrzyga o kosztach w wyroku lub postanowieniu kończącym postępowanie w sprawie.

Artykuł 134 **Ogólne zasady podziału kosztów**

- § 1. Kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.
- § 2. Jeżeli więcej niż jedna strona przegrała sprawę, Sąd rozstrzyga o podziale kosztów.
- § 3. W razie częściowego tylko uwzględnienia żądań każdej ze stron, każda z nich pokrywa własne koszty. Jednakże, jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami sprawy, Sąd może orzec, że jedna ze stron pokrywa, oprócz własnych kosztów, część kosztów poniesionych przez stronę przeciwną.

Artykuł 135 (M3) **Względy słuszności oraz koszty nieuzasadnione lub wynikające ze złej wiary**

- § 1. Jeżeli wymagają tego względy słuszności, Sąd może zdecydować, że strona przegrywająca sprawę pokrywa własne koszty i zostaje obciążona tylko częścią kosztów poniesionych przez stronę przeciwną, a nawet, że nie zostaje nimi obciążona w ogóle.
- § 2. Sąd może obciążyć stronę, nawet jeśli ta wygrała sprawę, częścią lub całością kosztów postępowania, jeżeli jest to uzasadnione jej postępowaniem, również przed wniesieniem skargi, w szczególności jeżeli strona przeciwna poniosła koszty, które zdaniem Sądu wynikały z działania tej pierwszej strony niemającego uzasadnienia lub podjętego w złej wierze.

Artykuł 136

Koszty w przypadku cofnięcia skargi

- § 1. Strona, która cofa skargę, zostaje obciążona kosztami na żądanie strony przeciwnej sformułowane w uwagach w przedmiocie cofnięcia skargi.
- § 2. Jednakże na żądanie strony, która cofa skargę, strona przeciwna pokrywa koszty, jeżeli jest to uzasadnione jej sposobem postępowania.
- § 3. W przypadku porozumienia między stronami w przedmiocie kosztów rozstrzyga się zgodnie z tym porozumieniem.
- § 4. Jeżeli strony nie zażądają zwrotu kosztów, każda z nich pokrywa własne koszty.

Artykuł 137

Koszty w przypadku umorzenia postępowania

W przypadku umorzenia postępowania Sąd rozstrzyga o kosztach według uznania.

Artykuł 138

Koszty interwenientów

- § 1. Państwa członkowskie i instytucje interweniujące w sprawie pokrywają własne koszty.
- § 2. Podobnie państwa będące stronami porozumienia EOG, inne niż państwa członkowskie, oraz Urząd Nadzoru EFTA interweniujące w sprawie pokrywają własne koszty.
- § 3. Sąd może zdecydować, że interwenient niewymieniony w §§ 1 i 2 pokrywa własne koszty.

Artykuł 139 (M6) (M7)

Koszty sądowe

Postępowanie przed Sądem jest wolne od opłat z zastrzeżeniem następujących przepisów:

- a) jeżeli Sąd poniósł koszty, których można było uniknąć, zwłaszcza jeżeli skarga stanowi oczywiste nadużycie, może zasądzić zwrot tych kosztów od strony, która je spowodowała;

- b) w przypadku powtarzających się naruszeń wymogów niniejszego regulaminu lub praktycznych przepisów, o których mowa w art. 243, wymagających wezwania do usunięcia braków, sekretarz żąda od danej strony zwrotu kosztów koniecznych czynności Sądu zgodnie z opłatą ustaloną we wspomnianych praktycznych przepisach.

Artykuł 140

Koszty podlegające zwrotowi

Bez uszczerbku dla przepisów art. 139 za koszty podlegające zwrotowi uznaje się:

- a) kwoty należne świadkom i biegłym na podstawie art. 100;
- b) niezbędne wydatki poniesione przez strony w związku z postępowaniem, w szczególności koszty podróży i pobytu oraz wynagrodzenie pełnomocników, doradców, adwokatów i radców prawnych.

Artykuł 141

Zasady płatności

- § 1. Kasa Sądu i jej dłużnicy dokonują płatności w euro.
- § 2. Jeżeli koszty podlegające zwrotowi zostały poniesione w innej walucie niż euro lub czynności stanowiące podstawę zwrotu zostały dokonane w kraju, którego walutą nie jest euro, wymiany dokonuje się po referencyjnym kursie Europejskiego Banku Centralnego z dnia płatności.

Rozdział 14 INTERWENCJA

Artykuł 142

Cel i skutki interwencji

- § 1. Interwencja może mieć na celu wyłącznie poparcie, w całości lub w części, żądań jednej ze stron głównych. Nie wynikają z niej te same uprawnienia proceduralne, jakie przysługują stronom głównym, w szczególności prawo do żądania przeprowadzenia rozprawy.
- § 2. Interwencja ma charakter akcesoryjny względem postępowania głównego. Staje się bezprzedmiotowa w razie wykreślenia sprawy z rejestru Sądu wskutek

cofnięcia skargi lub zawarcia ugody między stronami głównymi, a także w razie uznania skargi za niedopuszczalną.

- § 3. Interwenient akceptuje stan sprawy, w jakim się ona znajduje w chwili jego wstąpienia.

Artykuł 143 (M3) (M5)

Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta

- § 1. Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta składa się w terminie sześciu tygodni od publikacji, o której mowa w art. 79.
- § 2. Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta zawiera:
- a) oznaczenie sprawy;
 - b) oznaczenie głównych stron sporu;
 - c) nazwisko lub nazwę oraz miejsce zamieszkania lub siedzibę składającego wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta;
 - d) wskazanie statusu i adresu przedstawiciela składającego wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta;
 - e) żądania, które składający wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta zamierza popierać;
 - f) omówienie okoliczności uzasadniających prawo do wstąpienia do sprawy w charakterze interwenienta, jeżeli wniosek składa się na podstawie art. 40 akapity drugi lub trzeci statutu.
- § 3. Składający wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta jest reprezentowany zgodnie z postanowieniami art. 19 statutu.
- § 4. Do wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta stosuje się przepisy art. 78 §§ 4–6 i art. 139.

Artykuł 144 (M6)

Rozstrzygnięcie w przedmiocie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta

- § 1. Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta doręcza się stronom głównym.

- § 2. Prezes umożliwia stronom głównym przedstawienie na piśmie lub ustnie uwag w przedmiocie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta oraz, w razie potrzeby, wystąpienie z wnioskiem o wyłączenie z przekazania interwenientowi określonych danych o charakterze poufnym zawartych w aktach sprawy.
- § 3. Jeżeli pozwany podnosi zarzut niedopuszczalności skargi lub niewłaściwości Sądu, o którym mowa w art. 130 § 1, w przedmiocie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta rozstrzyga się po oddaleniu zarzutu lub pozostawieniu go do rozstrzygnięcia w wyroku.
- § 4. W przypadku wniosków złożonych na podstawie art. 40 akapit pierwszy statutu, jeżeli strony główne nie wskazały danych o charakterze poufnym zawartych w aktach sprawy, których przekazanie interwenientowi mogłoby wyrządzić im szkodę, prezes dopuszcza interwencję w drodze decyzji.
- § 5. W pozostałych przypadkach prezes orzeka w drodze postanowienia, w możliwie najkrótszym czasie, w przedmiocie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta oraz, w stosownym przypadku, w przedmiocie przekazania interwenientowi danych, na których poufny charakter powołano się.
- § 6. W razie oddalenia wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta, postanowienie, o którym mowa w § 5, zawiera uzasadnienie i rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów związanych z postępowaniem w przedmiocie tego wniosku, w tym kosztów składającego wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta, zgodnie z przepisami art. 134, 135 i 138.
- § 7. Jeżeli interwencja zostanie dopuszczona, interwenientowi przekazuje się wszelkie dokumenty procesowe doręczone stronom głównym, z wyjątkiem danych poufnych niepodlegających przekazaniu w związku z zastosowaniem § 5.
- § 8. W razie cofnięcia wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta prezes postanawia o wykreśleniu ze sprawy składającego wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta i rozstrzyga o kosztach, w tym kosztach składającego wniosek, zgodnie z przepisami art. 136.
- § 9. W razie cofnięcia interwencji prezes postanawia o wykreśleniu interwenienta ze sprawy i rozstrzyga o kosztach zgodnie z przepisami art. 136 i 138.
- § 10. W razie wydania orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie głównej przed wydaniem rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta, składający wniosek o dopuszczenie do

sprawy w charakterze interwenienta i strony główne pokrywają własne koszty związane z postępowaniem w przedmiocie tego wniosku. Składającemu wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta przekazuje się odpis postanowienia kończącego postępowanie w sprawie.

Artykuł 145

Przedstawienie uwag interwenienta

- § 1. Interwenient może przedstawić uwagi w terminie wyznaczonym przez prezesa.
- § 2. Uwagi interwenienta zawierają:
- a) żądania interwenienta na poparcie całości lub części żądań jednej ze stron głównych;
 - b) zarzuty i argumenty, jakie interwenient podnosi;
 - c) w stosownym przypadku dowody lub wnioski dowodowe.
- § 3. Po przedstawieniu uwag interwenienta prezes wyznacza termin, w którym strony główne mogą odpowiedzieć na te uwagi.

Rozdział 15 POMOC PRAWNA

Artykuł 146

Przepisy ogólne

- § 1. Każda osoba, która ze względu na swoją sytuację materialną nie jest w stanie w całości lub w części ponieść kosztów postępowania, jest uprawniona do uzyskania pomocy prawnej.
- § 2. Pomocy prawnej nie przyznaje się, jeżeli Sąd jest oczywiście niewłaściwy do rozpoznania czynności, dla której wnosi się o jej przyznanie, albo jeżeli czynność jest oczywiście niedopuszczalna lub prawnie oczywiście bezzasadna.

Artykuł 147 (M3) (M5)

Wniosek o przyznanie pomocy prawnej

- § 1. Wniosek o przyznanie pomocy prawnej może zostać złożony przed wniesieniem skargi lub kiedy sprawa jest zawisła.

- § 2. Wniosek o przyznanie pomocy prawnej składa się na formularzu opublikowanym w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* oraz dostępnym na stronie internetowej Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Wniosek o przyznanie pomocy prawnej, który nie został wniesiony na formularzu, pozostawia się bez rozpoznania.
- § 3. Do wniosku o przyznanie pomocy prawnej załącza się wszelkie informacje i dokumenty pozwalające ocenić sytuację materialną wnioskodawcy, na przykład zaświadczenie właściwych organów krajowych potwierdzające tę sytuację.
- § 4. Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy prawnej został złożony przed wniesieniem skargi, to zawiera on zwięzłe omówienie przedmiotu skargi, stanu faktycznego sprawy i argumentacji przedstawionej na poparcie skargi. Do wniosku załącza się dokumenty dowodzące powołanych w nim twierdzeń.
- § 5. Wrazie potrzeby do wniosku o przyznanie pomocy prawnej załącza się dokumenty, o których mowa w art. 51 §§ 2 i 3 oraz w art. 78 § 4. W takim przypadku stosuje się przepisy art. 51 § 4 oraz art. 78 § 6.
- § 6. Jeżeli wnioskodawca nie jest reprezentowany przez adwokata lub radcę prawnego, oryginał wniosku o przyznanie pomocy prawnej składa się w sekretariacie w wersji papierowej. Oryginał tego wniosku jest opatrzony własnoręcznym podpisem wnioskodawcy.
- § 7. Złożenie wniosku o przyznanie pomocy prawnej powoduje zawieszenie w odniesieniu do wnioskodawcy biegu terminu na wniesienie skargi do dnia doręczenia postanowienia rozstrzygającego w przedmiocie tego wniosku lub, w przypadkach wskazanych w art. 148 § 6, postanowienia o wyznaczeniu adwokata lub radcy prawnego, który będzie reprezentował wnioskodawcę.

Artykuł 148 (M5) (M6)

Rozstrzygnięcie w przedmiocie przyznania pomocy prawnej

- § 1. Przed rozpoznaniem wniosku o przyznanie pomocy prawnej prezes wyznacza przeciwnej stronie głównej termin na złożenie uwag na piśmie, chyba że z przedstawionych już informacji wynika, że nie zostały spełnione przesłanki określone w art. 146 § 1 albo że zostały spełnione przesłanki określone w art. 146 § 2.
- § 2. W przedmiocie przyznania pomocy prawnej rozstrzyga prezes w drodze postanowienia.
- § 3. Postanowienie o odmowie przyznania pomocy prawnej zawiera uzasadnienie.

- § 4. Jeżeli we wniosku o przyznanie pomocy prawnej wnioskodawca wskazał adwokata lub radcę prawnego, a ten wyraził zgodę na jego reprezentowanie, to w postanowieniu o przyznaniu pomocy prawnej można wyznaczyć tego adwokata lub tego radcę prawnego, który będzie reprezentował zainteresowanego przed Sądem.
- § 5. Jeżeli zainteresowany nie wskaże adwokata lub radcy prawnego we wniosku o przyznanie pomocy prawnej lub po wydaniu postanowienia o przyznaniu pomocy prawnej, albo jeżeli Sąd uzna, że jego wybór jest nie do przyjęcia, sekretarz wysyła postanowienie o przyznaniu pomocy prawnej i kopię wniosku o jej przyznanie do właściwego organu zainteresowanego państwa wymienionego w regulaminie dodatkowym do regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości. Jeżeli zainteresowany nie ma miejsca zamieszkania lub siedziby w Unii, sekretarz wysyła postanowienie o przyznaniu pomocy prawnej i kopię wniosku o jej przyznanie do właściwego organu państwa, w którym Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej ma siedzibę.
- § 6. Bez uszczerbku dla § 4 adwokata lub radcę prawnego reprezentującego wnioskodawcę wyznacza się w drodze postanowienia z uwzględnieniem, stosownie do przypadku, sugestii zainteresowanego lub sugestii przekazanych przez organ, o którym mowa w § 5.
- § 7. Postanowienie o przyznaniu pomocy prawnej może określać kwotę, która zostanie wypłacona adwokatowi lub radcy prawnemu wyznaczonemu do reprezentowania zainteresowanego, albo określać górną granicę, której, co do zasady, koszty i wynagrodzenie adwokata lub radcy prawnego nie mogą przekroczyć. Postanowienie to może przewidywać udział zainteresowanego w kosztach, o których mowa w art. 149 § 1, z uwzględnieniem jego sytuacji materialnej.
- § 8. Postanowienia wydane na mocy niniejszego artykułu nie podlegają zaskarżeniu.
- § 9. Jeżeli osoba, która złożyła wniosek o przyznanie pomocy prawnej, nie jest reprezentowana przez adwokata lub radcę prawnego, doręczenia są do niej kierowane poprzez wysłanie uwierzytelnionego odpisu dokumentu podlegającego doręczeniu przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru albo przekazanie tego odpisu za potwierdzeniem odbioru bezpośrednio adresatowi. Doręczenia pozostałym stronom są dokonywane w sposób określony w art. 80 § 1.

Artykuł 149

Zaliczki i pokrycie kosztów

- § 1. Wrazie przyznania pomocy prawnej kasa Sądu pokrywa, w stosownym przypadku w określonych granicach, koszty związane z doradztwem i reprezentacją wnioskodawcy przed Sądem. Prezes może zdecydować, że adwokatowi lub radcy prawnemu wyznaczonemu zgodnie z przepisami art. 148 zostanie, na jego wniosek, wypłacona zaliczka.
- § 2. Jeżeli na podstawie orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie korzystający z pomocy prawnej musi pokryć własne koszty, prezes ustala, w drodze niepodlegającego zaskarżeniu postanowienia z uzasadnieniem, koszty i wynagrodzenie adwokata lub radcy prawnego pokrywane przez kasę Sądu.
- § 3. Jeżeli w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie Sąd obciążył inną stronę kosztami korzystającego z pomocy prawnej, strona ta ma obowiązek zwrócić kasie Sądu kwoty wypłacone tytułem zaliczki na poczet pomocy.
- § 4. Sekretarz zapewnia odzyskanie kwot, o których mowa w § 3, od strony, która została nimi obciążona.
- § 5. Jeżeli korzystający z pomocy prawnej przegra sprawę, Sąd może, o ile wymagają tego względy słuszności, rozstrzygając w przedmiocie kosztów w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, zdecydować, że jedna strona lub większa liczba stron pokryją własne koszty lub że koszty te, w całości lub w części, zostaną pokryte przez kasę Sądu w ramach pomocy prawnej.

Artykuł 150

Cofnięcie pomocy prawnej

- § 1. Jeżeli w toku postępowania przed Sądem uległy zmianie okoliczności stanowiące podstawę przyznania pomocy prawnej, prezes może, z urzędu lub na wniosek i po zapoznaniu się ze stanowiskiem zainteresowanego, cofnąć tę pomoc.
- § 2. Postanowienie o cofnięciu pomocy prawnej zawiera uzasadnienie i nie podlega zaskarżeniu.

Rozdział 16
TRYBY PILNE

Sekcja 1. Tryb przyspieszony

Artykuł 151

Decyzja w przedmiocie trybu przyspieszonego

- § 1. Na wniosek strony skarżącej albo strony pozwanej i po zapoznaniu się ze stanowiskiem przeciwnej strony głównej Sąd może, ze względu na szczególnie pilny charakter oraz okoliczności sprawy, zdecydować o rozpoznaniu sprawy w trybie przyspieszonym. Decyzję tę podejmuje się w możliwie najkrótszym czasie
- § 2. W wyjątkowych okolicznościach Sąd może, na wniosek sędziego sprawozdawcy i po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron głównych, zdecydować z urzędu o rozpoznaniu sprawy w trybie przyspieszonym.
- § 3. Decyzja Sądu o rozpoznaniu sprawy w trybie przyspieszonym może zostać uzależniona od spełnienia wymogów dotyczących objętości i sposobu przedstawiania pism stron głównych, dalszego przebiegu postępowania oraz zarzutów i argumentów, w przedmiocie których Sąd ma wydać rozstrzygnięcie.
- § 4. Jeżeli jedna ze stron głównych nie zastosuje się do jednego z wymogów, o których mowa w § 3, decyzja o rozpoznaniu sprawy w trybie przyspieszonym może zostać uchylona. W takim przypadku postępowanie jest dalej przeprowadzane w trybie zwykłym.

Artykuł 152

Wniosek o rozpoznanie sprawy w trybie przyspieszonym

- § 1. Wniosek o rozpoznanie sprawy w trybie przyspieszonym składa się w odrębnym piśmie jednocześnie z wniesieniem skargi lub odpowiedzi na skargę; wniosek ten zawiera uzasadnienie wskazujące na szczególnie pilny charakter sprawy oraz na inne istotne okoliczności.
- § 2. We wniosku o rozpoznanie sprawy w trybie przyspieszonym można wskazać, że niektóre zarzuty lub argumenty albo niektóre fragmenty skargi lub odpowiedzi na skargę zostały przedstawione wyłącznie na wypadek, gdyby sprawa nie była rozpoznawana w trybie przyspieszonym, w szczególności dołączając do wniosku skróconą wersję skargi oraz wykaz załączników oraz załączniki, które bierze się pod uwagę wyłącznie w razie rozpoznawania sprawy w trybie przyspieszonym.

Artykuł 153

Rozpoznanie w pierwszej kolejności

W drodze odstępstwa od przepisów art. 67 § 1 sprawy, które Sąd zdecydował rozpoznać w trybie przyspieszonym, rozpoznaje się w pierwszej kolejności.

Artykuł 154

Pisemny etap postępowania

- § 1. W drodze odstępstwa od przepisów art. 81 § 1, jeżeli skarżący wniósł o rozpoznanie sprawy w trybie przyspieszonym, termin na przedstawienie odpowiedzi na skargę wynosi miesiąc. Termin ten może zostać przedłużony zgodnie z przepisami art. 81 § 3.
- § 2. W przypadku nieuwzględnienia przez Sąd wniosku o rozpoznanie sprawy w trybie przyspieszonym pozwanemu wyznacza się dodatkowy miesięczny termin na przedstawienie lub, stosownie do przypadku, uzupełnienie odpowiedzi na skargę.
- § 3. W przypadku zastosowania trybu przyspieszonego pisma procesowe wskazane w art. 83 § 1 i art. 145 §§ 1 i 3 mogą zostać złożone tylko pod warunkiem, że Sąd na to zezwoli w ramach środków organizacji postępowania podjętych zgodnie z przepisami art. 88–90.
- § 4. W przypadku zastosowania trybu przyspieszonego prezes, przy wyznaczaniu terminów uregulowanych w niniejszym regulaminie, uwzględnia szczególną pilność rozpoznania skargi.

Artykuł 155

Ustny etap postępowania

- § 1. W przypadku zastosowania trybu przyspieszonego Sąd decyduje o otwarciu ustnego etapu postępowania w możliwie najkrótszym czasie po przedstawieniu przez sędziego sprawozdawcę sprawozdania wstępnego. Sąd może jednak zdecydować o rozstrzygnięciu sprawy bez przeprowadzania ustnego etapu postępowania, jeżeli strony główne zrezygnują z udziału w rozprawie, a Sąd uzna, że akta sprawy wystarczająco wyjaśniają okoliczności zawisłej przed nim sprawy.
- § 2. Bez uszczerbku dla art. 84 i 85 strony główne mogą uzupełniać argumentację oraz przedstawiać wnioski dowodowe na ustnym etapie postępowania, o ile opóźnienie w ich złożeniu jest uzasadnione.

Sekcja 2. Zawieszenie wykonania aktu i inne środki tymczasowe

Artykuł 156 (M3) (M5)

Wniosek o zawieszenie wykonania aktu lub o zastosowanie innych środków tymczasowych

- § 1. Wniosek o zawieszenie wykonania aktu wydanego przez instytucję na podstawie art. 278 TFUE lub art. 157 TEWEA jest dopuszczalny tylko wtedy, gdy wnioskodawca zaskarżył ten akt przed Sądem.
- § 2. Wniosek dotyczący innego środka tymczasowego, o którym mowa w art. 279 TFUE, jest dopuszczalny tylko wtedy, gdy wnioskodawcą jest strona główna w postępowaniu toczącym się przed Sądem i gdy wniosek odnosi się do tego postępowania.
- § 3. W sprawach wniesionych na podstawie art. 270 TFUE wnioski, o których mowa w §§ 1 i 2, mogą być składane od chwili wniesienia zażalenia przewidzianego w art. 90 ust. 2 regulaminu pracowniczego, na zasadach określonych w art. 91 ust. 4 regulaminu pracowniczego.
- § 4. We wnioskach, o których mowa w §§ 1 i 2, określa się przedmiot sporu i okoliczności niecierpiące zwłoki, a także uprawdopodobnia się z faktycznego i prawnego punktu widzenia konieczność zastosowania środka. Wnioski te obejmują wszystkie dostępne dowody i wnioski dowodowe mające na celu uzasadnienie zastosowania środków tymczasowych.
- § 5. Wniosek składa się w odrębnym piśmie zgodnie z przepisami art. 76 i 78.

Artykuł 157

Procedura

- § 1. Wniosek doręcza się stronie przeciwnej, której prezes Sądu wyznacza krótki termin na przedstawienie uwag na piśmie lub ustnie.
- § 2. Prezes Sądu może uwzględnić wniosek również przed przedstawieniem uwag przez stronę przeciwną. Decyzja ta może następnie zostać zmieniona lub uchylona, również z urzędu.
- § 3. W razie potrzeby prezes Sądu decyduje o środkach organizacji postępowania i o przeprowadzeniu środków dowodowych.
- § 4. Jeżeli w odniesieniu do prezesa Sądu istnieje przeszkoda w wykonywaniu obowiązków, stosuje się przepisy art. 11 i 12.

Artykuł 158

Rozstrzygnięcie w przedmiocie wniosku

- § 1. Prezes Sądu orzeka w przedmiocie wniosku postanowieniem z uzasadnieniem. Postanowienie to doręcza się natychmiast stronom.
- § 2. Wykonanie postanowienia może zostać uzależnione od złożenia przez wnioskodawcę zabezpieczenia, którego wysokość i rodzaj określa się stosownie do okoliczności.
- § 3. Postanowienie może wyznaczać dzień, z którym środek tymczasowy wygasa. W przeciwnym razie środek tymczasowy wygasa z dniem ogłoszenia wyroku kończącego postępowanie w sprawie.
- § 4. Postanowienie ma jedynie charakter tymczasowy i nie przesądza rozstrzygnięcia Sądu co do istoty sprawy.
- § 5. W postanowieniu kończącym postępowanie w przedmiocie zastosowania środka tymczasowego określa się, że rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów nastąpi w orzeczeniu Sądu co do istoty sprawy. Jeżeli jednak jest to uzasadnione okolicznościami sprawy, o kosztach związanych z postępowaniem w sprawie środka tymczasowego rozstrzyga się w postanowieniu na podstawie art. 134–138.

Artykuł 159

Zmiana okoliczności

Na wniosek strony postanowienie może w każdym czasie zostać zmienione lub uchylone w wyniku zmiany okoliczności.

Artykuł 160

Ponowny wniosek

Nieuwzględnienie wniosku o zastosowanie środka tymczasowego nie stoi na przeszkodzie wniesieniu przez tę samą stronę główną ponownego wniosku opartego na nowych okolicznościach.

Artykuł 161

Wniosek na podstawie art. 280 TFUE, art. 299 TFUE lub art. 164 TEWEA

- § 1. Przepisy niniejszej sekcji stosuje się do wniosków o zawieszenie postępowania egzekucyjnego mającego na celu wykonanie orzeczenia Sądu lub aktu Rady,

Komisji Europejskiej lub Europejskiego Banku Centralnego złożonych na podstawie art. 280 TFUE, art. 299 TFUE lub art. 164 TEWEA.

- § 2. Postanowienie uwzględniające wniosek określa w razie potrzeby dzień, z którym środek tymczasowy wygasa.

Rozdział 17 WNIOSKI DOTYCZĄCE WYROKÓW I POSTANOWIEŃ

Artykuł 162 (M7)

Przydzielenie wniosku

- § 1. Wnioski przewidziane w niniejszym rozdziale, z wyjątkiem wniosków złożonych na podstawie art. 170, przydziela się składowi, który wydał orzeczenie, którego wniosek dotyczy.
- § 2. Jeżeli nie osiągnięto kworum przewidzianego w art. 23 i 24, wniosek przydziela się innemu sądowi orzekającemu, o tej samej liczbie sędziów, w którym znajduje się sędzia, który był sprawozdawcą w sprawie, której wniosek dotyczy lub, jeżeli w odniesieniu do sędziego sprawozdawcy wystąpi przeszkoda w wykonywaniu obowiązków, sądowi orzekającemu, o tej samej liczbie sędziów, w którym znajduje się przynajmniej jeden z sędziów składu, który wydał orzeczenie, którego wniosek dotyczy. Jeżeli orzeczenie zostało wydane przez Sąd orzekający w składzie jednego sędziego, w odniesieniu do którego istnieje przeszkoda w wykonywaniu obowiązków, wniosek przydziela się innemu sędziemu.
- § 3. Wnioski złożone na podstawie art. 170 przydziela się sądowi orzekającemu złożonemu z trzech sędziów, w którym znajduje się sędzia, który był sprawozdawcą w sprawie, której wniosek dotyczy, lub, jeżeli w odniesieniu do sędziego sprawozdawcy wystąpi przeszkoda w wykonywaniu obowiązków, sądowi orzekającemu złożonemu z trzech sędziów, w którym znajduje się przynajmniej jeden z sędziów składu, który wydał orzeczenie, którego wniosek dotyczy. Jeżeli orzeczenie zostało wydane przez Sąd orzekający w składzie jednego sędziego, wniosek przydziela się temu sędziemu, a jeżeli w odniesieniu do tego sędziego wystąpi przeszkoda w wykonywaniu obowiązków, wniosek przydziela się innemu sędziemu.

Artykuł 163

Zawieszenie postępowania

Jeżeli odwołanie wniesione do Trybunału Sprawiedliwości oraz jeden z wniosków uregulowanych w niniejszym rozdziale, z wyjątkiem wniosków, o których mowa

w art. 164 i 165, dotyczą tego samego orzeczenia Sądu, prezes może, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, zawiesić postępowanie do czasu rozpoznania odwołania przez Trybunał Sprawiedliwości.

Artykuł 164

Sprostowanie wyroków i postanowień

- § 1. Bez uszczerbku dla przepisów dotyczących wykładni wyroków i postanowień Sąd może, z urzędu lub na wniosek strony, sprostować błędy pisarskie i rachunkowe lub oczywiste omyłki.
- § 2. Wniosek o sprostowanie składa się w terminie dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku lub doręczenia postanowienia.
- § 3. Jeżeli sprostowanie dotyczy sentencji lub motywu stanowiącego niezbędne uzasadnienie sentencji, strony mogą przedstawić uwagi na piśmie w terminie wyznaczonym przez prezesa.
- § 4. Sąd rozstrzyga w drodze postanowienia.
- § 5. Oryginał postanowienia o sprostowaniu załącza się do oryginału orzeczenia podlegającego sprostowaniu. Wzmiankę o tym postanowieniu zamieszcza się na marginesie oryginału orzeczenia podlegającego sprostowaniu.

Artykuł 165

Brak rozstrzygnięcia

- § 1. Jeżeli Sąd nie rozstrzygnął w przedmiocie jednego z żądań lub w przedmiocie kosztów, zainteresowana strona składa stosowny wniosek.
- § 2. Wniosek składa się w terminie miesiąca od ogłoszenia wyroku lub doręczenia postanowienia.
- § 3. Wniosek doręcza się pozostałym stronom, które mogą przedstawić uwagi na piśmie w terminie wyznaczonym przez prezesa.
- § 4. Po umożliwieniu stronom przedstawienia uwag Sąd rozstrzyga w drodze postanowienia jednocześnie o dopuszczalności wniosku i o jego zasadności.

Artykuł 166 (M5)

Sprzeciw od wyroku zaocznego

- § 1. Zgodnie z postanowieniami art. 41 statutu od wyroku zaocznego można wnieść sprzeciw.
- § 2. Sprzeciw wnosi pozwany, który nie złożył odpowiedzi na skargę, w terminie miesiąca od doręczenia wyroku wydanego zaocznie. Sprzeciw wnosi się w sposób określony w art. 76 i 78.
- § 3. Po doręczeniu sprzeciwu prezes wyznacza stronie przeciwnej termin na przedstawienie uwag na piśmie.
- § 4. Postępowanie toczy się zgodnie z przepisami, stosownie do przypadku, tytułu III lub tytułu IV.
- § 5. Sąd rozstrzyga wyrokiem, od którego nie można wnieść sprzeciwu.
- § 6. Oryginał tego wyroku załącza się do oryginału wyroku zaocznego. Wzmiankę o wyroku wydanym wskutek sprzeciwu zamieszcza się na marginesie oryginału wyroku zaocznego.

Artykuł 167 (M5)

Powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu

- § 1. Do powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu, wniesionego zgodnie z postanowieniami art. 42 statutu, stosuje się przepisy art. 76 i 78. Powinno ono zawierać ponadto:
 - a) oznaczenie zaskarżonego wyroku lub postanowienia;
 - b) wskazanie, w jaki sposób zaskarżony wyrok lub zaskarżone postanowienie narusza prawa osoby trzeciej wnoszącej powództwo;
 - c) wskazanie powodów, dla których osoba trzecia wnosząca powództwo nie mogła brać udziału w postępowaniu przed Sądem.
- § 2. Powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu wnosi się w terminie dwóch miesięcy od publikacji, o której mowa w art. 122.
- § 3. Na wniosek osoby trzeciej wnoszącej powództwo przeciwko prawomocnemu orzeczeniu wykonanie zaskarżonego wyroku lub postanowienia może zostać zawieszona w drodze postanowienia. Stosuje się przepisy art. 156–161.

- § 4. Powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu doręcza się stronom, które w terminie wyznaczonym przez prezesa mogą przedstawić uwagi na piśmie.
- § 5. Sąd orzeka po umożliwieniu stronom przedstawienia uwag.
- § 6. W razie uwzględnienia powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu zaskarżony wyrok lub zaskarżone postanowienie podlega zmianie w odpowiednim zakresie.
- § 7. Oryginał orzeczenia wydanego wskutek powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu załącza się do oryginału zaskarżonego wyroku lub postanowienia. Wzmiankę o wydanym orzeczeniu zamieszcza się na marginesie oryginału zaskarżonego wyroku lub postanowienia.

Artykuł 168 (M5)

Wykładnia wyroków i postanowień

- § 1. Zgodnie z postanowieniami art. 43 statutu w przypadku wątpliwości co do znaczenia lub skutków wyroku albo postanowienia Sąd dokonuje jego wykładni na wniosek jednej ze stron lub jednej z instytucji Unii Europejskiej, która uzasadni swój interes w tym zakresie.
- § 2. Wniosek o dokonanie wykładni składa się w terminie dwóch lat od ogłoszenia wyroku lub doręczenia postanowienia.
- § 3. Wniosek o dokonanie wykładni sporządza się w sposób określony w art. 76 i 78. Wskazuje on ponadto:
 - a) wyrok lub postanowienie, którego dotyczy;
 - b) fragmenty, o których wykładnię się wnosi.
- § 4. Wniosek o dokonanie wykładni doręcza się pozostałym stronom, które w terminie wyznaczonym przez prezesa mogą przedstawić uwagi na piśmie.
- § 5. Sąd orzeka po umożliwieniu stronom przedstawienia uwag.
- § 6. Oryginał orzeczenia interpretacyjnego załącza się do oryginału orzeczenia interpretowanego. Wzmiankę o orzeczeniu interpretacyjnym zamieszcza się na marginesie oryginału orzeczenia interpretowanego.

Artykuł 169 (M5)

Wznowienie postępowania

- § 1. Zgodnie z postanowieniami art. 44 statutu skargę o wznowienie postępowania można wnieść do Sądu jedynie w związku z ujawnieniem okoliczności faktycznej mogącej mieć decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, nieznanej w chwili ogłoszenia wyroku lub doręczenia postanowienia ani Sądowi, ani stronie wnoszącej o wznowienie postępowania.
- § 2. Niezależnie od terminu dziesięciu lat przewidzianego w art. 44 akapit trzeci statutu skargę o wznowienie postępowania wnosi się w terminie trzech miesięcy od dnia, w którym skarżący dowiedział się o okoliczności, na której opiera skargę.
- § 3. Do skargi o wznowienie postępowania stosuje się przepisy art. 76 i 78. Zawiera ona ponadto:
- a) oznaczenie zaskarżonego wyroku lub postanowienia;
 - b) wskazanie części wyroku lub postanowienia, których dotyczy skarga;
 - c) wskazanie okoliczności faktycznych, na których oparta jest skarga;
 - d) wskazanie środków dowodowych na potwierdzenie istnienia okoliczności uzasadniających wznowienie postępowania oraz dotrzymania terminów wskazanych w § 2.
- § 4. Skargę o wznowienie postępowania doręcza się pozostałym stronom, które w terminie wyznaczonym przez prezesa mogą przedstawić uwagi na piśmie.
- § 5. Po umożliwieniu stronom przedstawienia uwag Sąd, nie przesądzając o istocie sprawy, orzeka postanowieniem w przedmiocie dopuszczalności skargi.
- § 6. Jeżeli Sąd uzna skargę za dopuszczalną, orzeka co do istoty sprawy zgodnie z przepisami niniejszego regulaminu.
- § 7. Oryginał tego orzeczenia załącza się do oryginału orzeczenia, które zapadło we wznowionym postępowaniu. Wzmiankę o nim zamieszcza się na marginesie oryginału orzeczenia, które zapadło we wznowionym postępowaniu.

Artykuł 170 (M5)

Spory w zakresie kosztów podlegających zwrotowi

- § 1. W razie sporu dotyczącego kosztów podlegających zwrotowi zainteresowana strona składa do Sądu stosowny wniosek. Wniosek ten sporządza się w sposób określony w art. 76 i 78.
- § 2. Wniosek doręcza się stronie, której wniosek dotyczy; w terminie wyznaczonym przez prezesa może ona przedstawić uwagi na piśmie.
- § 3. Po umożliwieniu przedstawienia uwag stronie, której wniosek dotyczy, Sąd orzeka postanowieniem niepodlegającym zaskarżeniu.
- § 4. Strony mogą wystąpić o uwierzytelniony odpis postanowienia na potrzeby postępowania egzekucyjnego.

TYTUŁ IV
POSTĘPOWANIE W SPRAWACH Z ZAKRESU WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

Artykuł 171
Zakres stosowania

Przepisy niniejszego tytułu stosuje się do skarg skierowanych przeciwko decyzjom izb odwoławczych Urzędu, o którym mowa w art. 1, i dotyczących stosowania przepisów prawa własności intelektualnej.

Rozdział 1
STRONY POSTĘPOWANIA

Artykuł 172
Pozwany

Skargę wnosi się przeciwko Urzędowi, w którego skład wchodzi izba odwoławcza, która wydała zaskarżoną decyzję, jako pozwanemu.

Artykuł 173 (M3) (M5)
Status przed Sądem pozostałych stron postępowania przed izbą odwoławczą

- § 1. Strona postępowania przed izbą odwoławczą inna niż skarżący może uczestniczyć w postępowaniu przed Sądem jako interwenient poprzez złożenie odpowiedzi na skargę w przepisanej formie i w przepisany terminie.
- § 2. Przed upływem terminu do wniesienia odpowiedzi na skargę strona postępowania przed izbą odwoławczą inna niż skarżący staje się stroną postępowania przed Sądem jako interwenient z chwilą złożenia pisma procesowego. Jeżeli niełoży odpowiedzi na skargę w przepisanej formie i w przepisany terminie, traci status interwenienta przed Sądem. W takim przypadku interwenient pokrywa własne koszty związane ze złożonymi przez siebie pismami procesowymi.
- § 3. Interwenient, o którym mowa w §§ 1 i 2, ma takie same prawa procesowe jak strony główne. Może on popierać żądania strony głównej, jak również wnosić żądania i zarzuty niezależnie od tych wniesionych przez strony główne.
- § 4. Strona postępowania przed izbą odwoławczą inna niż skarżący, która staje się stroną przed Sądem zgodnie z §§ 1 i 2, jest reprezentowana zgodnie z postanowieniami art. 19 statutu.

§ 5. Do pisma procesowego, o którym mowa w § 2, stosuje się przepisy art. 78 §§ 4–6.

§ 6. W drodze odstępstwa od przepisów art. 123 przepisy dotyczące postępowania zaocznego nie mają zastosowania, jeżeli interwenient, o którym mowa w §§ 1 i 2, złożył odpowiedź na skargę w przepisanej formie i w przepisany terminie.

Artykuł 174

Wstąpienie w miejsce strony

W razie przeniesienia prawa własności intelektualnej będącego przedmiotem sporu przez stronę postępowania przed izbą odwoławczą na osobę trzecią, następcą prawny może złożyć wniosek o wstąpienie w miejsce strony pierwotnej w postępowaniu przed Sądem.

Artykuł 175 (M3) (M5)

Wniosek o wstąpienie w miejsce strony

§ 1. Wniosek o wstąpienie w miejsce strony składa się w odrębnym piśmie. Wniosek ten może zostać złożony w każdym stadium postępowania.

§ 2. Wniosek ten zawiera:

- a) oznaczenie sprawy;
- b) oznaczenie stron w sprawie oraz strony, w której miejsce wnioskodawca zamierza wstąpić;
- c) nazwisko lub nazwę oraz miejsce zamieszkania lub siedzibę wnioskodawcy;
- d) wskazanie statusu i adresu przedstawiciela wnioskodawcy;
- e) omówienie okoliczności uzasadniających wstąpienie w miejsce strony wraz z odpowiednimi dowodami.

§ 3. Wnioskodawca jest reprezentowany zgodnie z postanowieniami art. 19 statutu.

§ 4. Do wniosku o wstąpienie w miejsce strony stosuje się przepisy art. 78 §§ 4–6 i art. 139.

Artykuł 176

Rozstrzygnięcie w przedmiocie wniosku o wstąpienie w miejsce strony

- § 1. Wniosek o wstąpienie w miejsce strony doręcza się stronom.
- § 2. Prezes umożliwia stronom przedstawienie na piśmie lub ustnie uwag w przedmiocie wniosku o wstąpienie w miejsce strony.
- § 3. W przedmiocie wniosku o wstąpienie w miejsce strony rozstrzyga się w drodze wydanego przez prezesa postanowienia z uzasadnieniem lub w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.
- § 4. W razie oddalenia wniosku o wstąpienie w miejsce strony rozstrzyga się w przedmiocie kosztów związanych z tym wnioskiem, w tym kosztów wnioskodawcy, zgodnie z przepisami art. 134 i 135.
- § 5. W razie uwzględnienia wniosku o wstąpienie w miejsce strony następca prawny wstępuje w spór w takim stanie, w jakim znajduje się on w chwili wstąpienia w miejsce strony. Następca prawny jest związany pismami procesowymi złożonymi przez stronę, w której miejsce wstępuje.

Rozdział 2

SKARGA I ODPOWIEDZI NA SKARGĘ

Artykuł 177 (M5) (M6)

Skarga

- § 1. Skarga zawiera:
 - a) nazwisko lub nazwę oraz miejsce zamieszkania lub siedzibę skarżącego;
 - b) wskazanie statusu i adresu przedstawiciela skarżącego;
 - c) oznaczenie Urzędu, przeciwko któremu wnoszona jest skarga;
 - d) przedmiot sporu, podnoszone zarzuty i argumenty, a także zwięzłe omówienie tych zarzutów;
 - e) żądania skarżącego.
- § 2. Jeżeli skarżący nie był jedyną stroną postępowania przed izbą odwoławczą Urzędu, skarga powinna również zawierać nazwiska lub nazwy wszystkich stron tego postępowania oraz wskazane przez nie adresy do doręczeń.

- § 3. Do skargi załącza się zaskarżoną decyzję izby odwoławczej. Konieczne jest wskazanie daty doręczenia tej decyzji skarżącemu.
- § 4. Jeżeli skarżącym jest osoba prawna prawa prywatnego, do skargi dołącza on dowód posiadania osobowości prawnej (wyciąg z rejestru przedsiębiorstw, wyciąg z rejestru stowarzyszeń albo inny dokument urzędowy).
- § 5. Do skargi załącza się dokumenty, o których mowa w art. 51 §§ 2 i 3.
- § 6. Jeżeli skarga nie jest zgodna z § 2, sekretarz może wyznaczyć skarżącemu rozsądny termin na usunięcie braków skargi, jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami. Jeżeli skarga nie jest zgodna z §§ 3–5, sekretarz wyznacza skarżącemu rozsądny termin na usunięcie braków skargi. Jeżeli skarżący nie usunie braków w wyznaczonym terminie, Sąd rozstrzyga, czy niedopełnienie danej formalności powoduje niedopuszczalność skargi ze względów formalnych.

Artykuł 178 (M5) (M6) (M7)

Doręczenie skargi

- § 1. O wniesieniu skargi sekretarz informuje pozwanego i wszystkie strony postępowania przed izbą odwoławczą w sposób przewidziany w art. 80 § 1. Po ustaleniu języka postępowania zgodnie z przepisami art. 45 § 3 sekretarz doręcza skargę oraz, w stosownym przypadku, tłumaczenie skargi na język postępowania.
- § 2. Jeżeli adres drugiej strony postępowania przed izbą odwoławczą wskazany zgodnie z art. 177 § 2 lub, w braku tego wskazania, adres tej drugiej strony wskazany w zaskarżonej decyzji izby odwoławczej odpowiada adresowi posiadacza konta dostępu do e-Curia, skargę doręcza się za pośrednictwem e-Curia. W przeciwnym wypadku skargę doręcza się poprzez wysłanie przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru uwierzytelnionego odpisu skargi albo przekazanie tego odpisu za potwierdzeniem odbioru bezpośrednio adresatowi pod ten adres.
- § 3. W przypadkach określonych w art. 177 § 6 doręczenia dokonuje się niezwłocznie po usunięciu braków skargi lub po uznaniu przez Sąd skargi za dopuszczalną bez spełnienia wymogów określonych w tym artykule.
- § 4. Po doręczeniu skargi pozwany przekazuje Sądowi akta postępowania przed izbą odwoławczą.

Artykuł 179

Strony uprawnione do złożenia odpowiedzi na skargę

Pozwany oraz strony postępowania przed izbą odwoławczą inne niż skarżący składają odpowiedzi na skargę w terminie dwóch miesięcy od doręczenia skargi. W wyjątkowych okolicznościach termin ten może zostać przedłużony przez prezesa na uzasadniony wniosek strony.

Artykuł 180 (M5)

Odpowiedź na skargę

§ 1. Odpowiedź na skargę zawiera:

- a) nazwisko lub nazwę oraz miejsce zamieszkania lub siedzibę wnoszącego skargę wzajemną;
- b) wskazanie statusu i adresu przedstawiciela strony;
- c) podnoszone zarzuty i argumenty;
- d) żądania strony, która ją składa.

§ 2. Do odpowiedzi na skargę stosuje się przepisy art. 177 §§ 4–6.

Artykuł 181

Zamknięcie pisemnego etapu postępowania

Bez uszczerbku dla przepisów rozdziału 3 pisemny etap postępowania zostaje zamknięty po złożeniu odpowiedzi na skargę przez pozwanego oraz, w stosownym przypadku, przez interwenienta w rozumieniu art. 173.

Rozdział 3

SKARGA WZAJEMNA

Artykuł 182

Skarga wzajemna

§ 1. Strony postępowania przed izbą odwoławczą inne niż skarżący mogą wnieść skargę wzajemną w terminie przewidzianym na złożenie odpowiedzi na skargę.

§ 2. Skargę wzajemną sporządza się w odrębnym od odpowiedzi na skargę piśmie.

Artykuł 183
Zawartość skargi wzajemnej

Skarga wzajemna zawiera:

- a) nazwisko lub nazwę oraz miejsce zamieszkania lub siedzibę wnoszącego skargę wzajemną;
- b) wskazanie statusu i adresu przedstawiciela strony;
- c) podnoszone zarzuty i argumenty;
- d) żądania.

Artykuł 184
Żądania, zarzuty i argumenty skargi wzajemnej

- § 1. Żądania skargi wzajemnej mają na celu stwierdzenie nieważności lub zmianę decyzji izby odwoławczej w kwestiach niepodniesionych w skardze.
- § 2. Podnoszone zarzuty i argumenty wskazują precyzyjnie motywy zaskarżonej decyzji, które wnoszący skargę wzajemną kwestionuje.

Artykuł 185
Odpowiedź na skargę wzajemną

W razie wniesienia skargi wzajemnej pozostałe strony mogą w terminie dwóch miesięcy od jej doręczenia złożyć pismo procesowe, ograniczone do odpowiedzi na żądania, zarzuty i argumenty podniesione w skardze wzajemnej. W wyjątkowych okolicznościach termin ten może zostać przedłużony przez prezesa na uzasadniony wniosek strony.

Artykuł 186
Zamknięcie pisemnego etapu postępowania

W razie wniesienia skargi wzajemnej pisemny etap postępowania zostaje zamknięty po złożeniu ostatniej odpowiedzi na tę skargę wzajemną.

Artykuł 187

Związek między skargą główną a skargą wzajemną

Skargę wzajemną uznaje się za bezprzedmiotową w razie:

- a) cofnięcia przez skarżącego skargi głównej;
- b) uznania skargi głównej za oczywiście niedopuszczalną.

Rozdział 4

INNE ASPEKTY POSTĘPOWANIA

Artykuł 188

Przedmiot sporu przed Sądem

Pisma procesowe składane przez strony w toku postępowania przed Sądem nie mogą zmieniać przedmiotu sporu przed izbą odwoławczą.

Artykuł 189 (M7)

Objętość pism procesowych

- § 1. Sąd określa, zgodnie z przepisami art. 243, maksymalną objętość pism procesowych składanych na podstawie niniejszego tytułu.
- § 2. Przekroczenie maksymalnej objętości pism procesowych może zostać dopuszczone przez prezesa jedynie w sprawach szczególnie złożonych pod względem prawnym lub faktycznym.

Artykuł 190

Rozstrzygnięcie o kosztach

- § 1. Jeżeli skarga na decyzję izby odwoławczej zostanie uwzględniona, Sąd może postanowić, że pozwany pokrywa jedynie własne koszty.
- § 2. Niezbędne koszty poniesione przez strony w związku z postępowaniem przed izbą odwoławczą uznaje się za koszty podlegające zwrotowi.

TYTUŁ V (M6) (M7)
POSTĘPOWANIA PO UCHYLENIU ORZECZENIA W WYNIKU ODWOŁANIA I PO
PRZEKAZANIU SPRAWY DO PONOWNEGO ROZPOZNANIA

Rozdział 1
ORZECZENIA SĄDU WYDANE PO UCHYLENIU JEGO ORZECZENIA I PRZEKAZANIU
SPRAWY DO PONOWNEGO ROZPOZNANIA

Artykuł 191 (M7)

Uchylenie orzeczenia przez Trybunał Sprawiedliwości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania

W przypadku uchylenia przez Trybunał Sprawiedliwości wyroku lub postanowienia Sądu i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd – Sąd jest związany orzeczeniem przekazującym sprawę do ponownego rozpoznania.

Artykuł 192 (M7)

Przydzielenie sprawy

- § 1. W przypadku uchylenia przez Trybunał Sprawiedliwości wyroku lub postanowienia izby prezes Sądu może przydzielić sprawę innej izbie rozpoznającej sprawę w składzie liczącym taką samą liczbę sędziów.
- § 2. W przypadku uchylenia przez Trybunał Sprawiedliwości wyroku lub postanowienia wydanego przez Sąd w składzie wielkiej izby lub izby pośredniej sprawa zostaje przydzielona składowi orzekającemu o takiej samej liczbie sędziów.
- § 3. W przypadku uchylenia przez Trybunał Sprawiedliwości wyroku lub postanowienia wydanego przez Sąd orzekający w składzie jednego sędziego prezes Sądu może przydzielić sprawę Sądowi w składzie jednego sędziego, bez uszczerbku dla przekazania przez tego sędziego sprawy izbie, w której skład wchodzi.

Artykuł 193 (M7)

Przebieg postępowania

- § 1. Jeżeli orzeczenie, które zostało następnie uchylone przez Trybunał Sprawiedliwości, zostało wydane po zamknięciu przed Sądem pisemnego etapu postępowania obejmującego istotę sprawy, strony postępowania przed Sądem mogą w terminie dwóch miesięcy od doręczenia orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości przedstawić na piśmie uwagi w przedmiocie wniosków, jakie

z tego wyroku wynikają dla rozstrzygnięcia sporu. Termin ten nie może zostać przedłużony.

- § 2. Jeżeli orzeczenie, które zostało następnie uchylone przez Trybunał Sprawiedliwości, zostało wydane przed zamknięciem przed Sądem pisemnego etapu postępowania obejmującego istotę sprawy, postępowanie zostaje podjęte w stadium, w którym się znajdowało.
- § 3. Jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami, prezes może zezwolić na przedstawienie uzupełniających uwag na piśmie.

Artykuł 194 (M7)

Przepisy mające zastosowanie w postępowaniu

Z zastrzeżeniem przepisów art. 193 postępowanie prowadzone jest, stosownie do przypadku, zgodnie z przepisami tytułu III lub tytułu IV.

Artykuł 195 (M7)

Koszty

Sąd orzeka o kosztach postępowania przed Sądem oraz postępowania odwoławczego przed Trybunałem Sprawiedliwości.

TYTUŁ VI (M7)

ODEŚLANIA PREJUDYCJALNE

Rozdział 1 (M7)

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 196 (M7)

Zakres stosowania

W przypadkach, o których mowa w art. 50b statutu, postępowanie toczy się zgodnie z przepisami niniejszego tytułu.

Artykuł 197 (M7)

Przepisy mające zastosowanie

Z zastrzeżeniem przepisów szczególnych zawartych w niniejszym tytule do odesłań prejudycjalnych stosuje się art. 52–56, 58, 60–62, 67 i 75.

Artykuł 198 (M7)

Doręczenia

- § 1. Sekretarz zapewnia doręczenie sądowi odsyłającemu i podmiotom określonym w art. 23 statutu pism procesowych i materiałów oraz decyzji podjętych w toku postępowania, które zostały włączone do akt spraw podlegających przepisom niniejszego tytułu.
- § 2. Doręczeń dokonuje się za pośrednictwem e-Curia, zgodnie z zasadami określonymi w art. 56a i 57, jeżeli adresat doręczenia posiada konto dostępu do e-Curia.
- § 3. W przypadku gdy adresat doręczeń nie posiada konta dostępu do e-Curia, doręczeń dokonuje się poprzez wysłanie odpisu dokumentu przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru albo przekazanie go za potwierdzeniem odbioru bezpośrednio adresatowi, albo za pomocą środka komunikacji elektronicznej używanego przez Sąd, jeżeli adresat wyraził zgodę na dokonywanie mu doręczeń za pomocą takiego środka.

Rozdział 2 (M7)
PISEMNY ETAP POSTĘPOWANIA

Artykuł 199 (M7)

Zawartość wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Poza sformułowaniem pytań prejudycjalnych wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zawiera:

- a) zwięzłe omówienie przedmiotu sporu oraz istotnych okoliczności faktycznych sprawy, jakie ustalił sąd odsyłający, lub co najmniej wskazanie okoliczności faktycznych, na jakich oparte są pytania;
- b) treść przepisów krajowych mogących mieć zastosowanie w sprawie oraz, w stosownym przypadku, wskazanie istotnego dla sprawy orzecznictwa sądów krajowych;
- c) omówienie powodów, dla których sąd odsyłający rozpatruje kwestię wykładni lub ważności określonych przepisów prawa Unii, jak również związku, jaki dostrzega on między tymi przepisami a uregulowaniami krajowymi, które znajdują zastosowanie w postępowaniu głównym.

Artykuł 200 (M7)

Komunikat w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*

W *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* publikuje się informację, która wskazuje datę złożenia wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, sąd odsyłający, pytania prejudycjalne i, z zastrzeżeniem art.201, nazwiska lub nazwy stron w postępowaniu głównym.

Artykuł 201 (M7)

Anonimizacja i pominięcie danych

- § 1. Jeżeli sąd odsyłający dokonał anonimizacji wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym lub zdecydował o pominięciu danych dotyczących osób fizycznych lub podmiotów, których dotyczy spór w postępowaniu głównym – niezależnie od tego, czy są one stronami, czy osobami trzecimi względem tego sporu – Sąd przestrzega tej anonimizacji lub tego pominięcia w ramach toczącego się przed nim postępowania.
- § 2. Na wniosek sądu odsyłającego, strony w postępowaniu głównym lub z urzędu Sąd może ponadto dokonać anonimizacji wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym lub zdecydować o pominięciu danych osobowych

dotyczących osoby fizycznej lub osób fizycznych, których dotyczy spór w postępowaniu głównym, niezależnie od tego, czy są one stronami, czy osobami trzecimi względem tego sporu.

Artykuł 202 (M7)

Udział w postępowaniu prejudycjalnym

§ 1. Zgodnie z art. 23 statutu dokumenty procesowe mogą przedstawiać:

- a) strony w postępowaniu głównym;
- b) państwa członkowskie;
- c) Komisja Europejska;
- d) Parlament Europejski, Rada i Europejski Bank Centralny, jeżeli uznają one, że mają szczególny interes w kwestiach podniesionych we wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym;
- e) instytucja, która wydała akt, którego ważność lub wykładnia jest przedmiotem sporu;
- f) państwa będące stronami porozumienia EOG inne niż państwa członkowskie, a także Urząd Nadzoru EFTA, jeżeli pytanie prejudycjalne dotyczy jednej z dziedzin objętych zakresem stosowania tego porozumienia;
- g) państwa trzecie będące stronami umowy dotyczącej określonej dziedziny, zawartej przez Radę, jeżeli umowa ta przewiduje taki tryb, a pytanie prejudycjalne zadane przez sąd jednego z państw członkowskich dotyczy dziedziny objętej zakresem stosowania tej umowy.

§ 2. Brak udziału w postępowaniu na etapie pisemnym nie stoi na przeszkodzie udziałowi w tym postępowaniu na etapie ustnym.

§ 3. Dokumenty procesowe złożone na podstawie niniejszego artykułu są publikowane na stronie internetowej Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej po zamknięciu postępowania prejudycjalnego, chyba że jeden z podmiotów określonych w art. 23 statutu sprzeciwi się opublikowaniu swoich dokumentów procesowych. Sprzeciw ten, który nie wymaga uzasadnienia i nie podlega zaskarżeniu do Trybunału lub Sądu, przekazuje się w odrębnym piśmie do sekretariatu w terminie trzech miesięcy od powiadomienia, że pierwszy rzecznik generalny nie przedstawił wniosku o poddanie orzeczenia Sądu szczególnej procedurze kontroli albo od doręczenia decyzji Trybunału o niepoddaniu orzeczenia Sądu szczególnej procedurze kontroli, albo od

ogłoszenia wyroku wydanego w wyniku poddania orzeczenia Sądu szczególnej procedurze kontroli. W takim przypadku na wskazanej wyżej stronie internetowej umieszcza się wzmiankę o tym sprzeciwie i przedmiotowe dokumenty procesowe nie są – nawet częściowo – publikowane. Jeżeli dany podmiot cofnie następnie swój sprzeciw wobec opublikowania swoich dokumentów procesowych, dokumenty te są publikowane na stronie internetowej niezwłocznie po cofnięciu tego sprzeciwu. Jeżeli sprzeciw zostanie przekazany sekretariatowi po upływie wspomnianego terminu, opublikowane dokumenty procesowe zostają wycofane ze strony internetowej.

Artykuł 203 (M7)

Strony w postępowaniu głównym

- § 1. Stronami w postępowaniu głównym są strony wskazane jako takie przez sąd odsyłający zgodnie z krajowymi uregulowaniami proceduralnymi.
- § 2. Jeżeli sąd odsyłający poinformuje Sąd o dopuszczeniu do postępowania głównego nowej strony, w czasie gdy postępowanie przed Sądem jest już w toku, strona ta akceptuje stan sprawy, w jakim się ona znajduje w chwili przekazania tej informacji. Otrzymuje ona wszelkie dokumenty procesowe doręczone już podmiotom określonym w art. 23 statutu.
- § 3. W zakresie reprezentacji i stawiennictwa stron w postępowaniu głównym Sąd uwzględnia uregulowania proceduralne obowiązujące przed sądem odsyłającym. Jeżeli powstaje wątpliwość co do tego, czy zgodnie z prawem krajowym określona osoba ma prawo reprezentować stronę w postępowaniu głównym lub czy strona ta jest uprawniona do występowania bez przedstawiciela, Sąd może zasięgnąć u sądu odsyłającego informacji o obowiązujących uregulowaniach proceduralnych. Jeżeli zgodnie z właściwymi krajowymi uregulowaniami proceduralnymi strony w postępowaniu głównym są uprawnione do występowania przed sądem bez wsparcia adwokata lub radcy prawnego bądź są reprezentowane przez osobę upoważnioną do ich reprezentowania, stosuje się przepisy zawarte w tytule III rozdział 1 sekcja 2.

Artykuł 204 (M7)

Tłumaczenie i doręczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

- § 1. Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym przekazany przez Trybunał Sprawiedliwości Sądowi jest doręczany państwom członkowskim w wersji oryginalnej, wraz z przekładem na język urzędowy państwa, do którego jest skierowany. Jeżeli przemawia za tym obszerność wniosku, przekład ten zastępuje się przekładem na język urzędowy zainteresowanego państwa streszczenia wniosku, które będzie stanowić podstawę do zajęcia przez to

państwo stanowiska. Streszczenie zawiera integralne brzmienie pytania lub pytań przedstawionych w trybie prejudycjalnym. Streszczenie to wskazuje w szczególności, o ile elementy te znajdują się we wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, przedmiot postępowania głównego, zasadnicze argumenty stron w tym postępowaniu, zwięzłe uzasadnienie odesłania, jak również orzecznictwo oraz powołane w sprawie przepisy prawa krajowego i prawa Unii.

- § 2. W przypadkach określonych w art. 23 akapit trzeci statutu wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym są doręczane państwom będącym stronami porozumienia EOG innym niż państwa członkowskie, jak również Urzędowi Nadzoru EFTA, w wersji oryginalnej, wraz z przekładem wniosku lub, w stosownym przypadku, jego streszczenia, na jeden z języków wymienionych w art. 44 wybrany przez adresata.
- § 3. Jeżeli państwo trzecie ma, zgodnie z art. 23 akapit czwarty statutu, prawo wziąć udział w postępowaniu prejudycjalnym, wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest mu doręczany w wersji oryginalnej, wraz z przekładem wniosku lub, w stosownym przypadku, jego streszczenia na jeden z języków wymienionych w art. 44 wybrany przez zainteresowane państwo trzecie.

Artykuł 205 (M7)

Składanie pism procesowych

- § 1. Pisma procesowe przewidziane w niniejszym tytule mogą być składane w sekretariacie za pośrednictwem e-Curia, zgodnie z zasadami określonymi w art. 56a i 72, jeżeli autorzy tych pism posiadają konto dostępu do e-Curia.
- § 2. W przypadku gdy autor pisma nie posiada konta dostępu do e-Curia, pismo procesowe wraz ze wszystkimi wymienionymi w nim załącznikami oraz spisem tych załączników składa się w sekretariacie w wersji papierowej. Oryginał tego pisma jest opatrzony własnoręcznym podpisem przedstawiciela podmiotu określonego w art. 23 statutu, który je składa, lub własnoręcznym podpisem strony w postępowaniu głównym, jeżeli krajowe uregulowania proceduralne mające zastosowanie do tego postępowania dopuszczają taką możliwość.
- § 3. Każde pismo procesowe jest opatrzone datą. Przy obliczaniu terminów procesowych uwzględnia się wyłącznie datę i godzinę wpływu oryginału pisma do sekretariatu.
- § 4. W drodze odstępstwa od § 3 zdanie drugie data i godzina wpływu do sekretariatu, za pośrednictwem środka komunikacji elektronicznej używanego przez Sąd, pełnej kopii podpisanego oryginału pisma procesowego wraz ze spisem załączników, o którym mowa w § 2, są, do celów zachowania terminów procesowych, datą wpływu, o ile oryginał pisma procesowego wraz

z załącznikami zostanie złożony w sekretariacie w terminie dziesięciu dni od tej daty. Artykułu 60 nie stosuje się do tego dziesięciodniowego terminu.

- § 5. Instytucje przedkładają dodatkowo, w terminie wyznaczonym przez Sąd, przekłady wszystkich pism procesowych na inne języki, o których mowa w art. 1 rozporządzenia Rady nr 1.

Rozdział 3 (M7) SPRAWOZDANIE WSTĘPNE

Artykuł 206 (M7) **Sprawozdanie wstępne**

- § 1. Jeżeli pisemny etap postępowania został zamknięty, prezes wyznacza datę przedstawienia Sądowi przez sędziego sprawozdawcę sprawozdania wstępnego.
- § 2. Sprawozdanie wstępne zawiera analizę istotnych kwestii podniesionych we wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, zalecenia w przedmiocie ewentualnego przekazania sprawy Trybunałowi Sprawiedliwości na podstawie art. 256 ust. 3 akapit drugi TFUE, w przedmiocie zasadności zastosowania środków organizacji postępowania, środków dowodowych lub zwrócenia się do sądu odsyłającego o stosowne wyjaśnienia, a także zalecenia w przedmiocie ewentualnego przekazania sprawy wielkiej izbie, izbie pośredniej lub składowi orzekającemu złożonemu z innej liczby sędziów. Sprawozdanie zawiera również propozycję sędziego sprawozdawcy w przedmiocie ewentualnego pominięcia rozprawy oraz rozstrzygnięcia sprawy bez opinii rzecznika generalnego na podstawie art. 20 akapit piąty statutu.
- § 3. Sąd, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, decyduje o zalecanych przez sędziego sprawozdawcę czynnościach oraz, w stosownym przypadku, o otwarciu ustnego etapu postępowania.

Rozdział 4 (M7) ŚRODKI, KTÓRE MOŻE PRZYJĄĆ SĄD

Artykuł 207 (M7) **Przekazanie sprawy do Trybunału Sprawiedliwości**

- § 1. Jeżeli wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zostanie wniesiony bezpośrednio do Sądu, z naruszeniem art. 50b akapit trzeci statutu,

sekretarz Sądu przekazuje go niezwłocznie sekretarzowi Trybunału Sprawiedliwości.

- § 2. Sąd podejmuje decyzje o przekazaniu sprawy, o których mowa w art. 54 akapit drugi statutu, na wniosek sędziego sprawozdawcy i po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, w drodze niepodlegającego zaskarżeniu postanowienia z uzasadnieniem.
- § 3. Izba rozpoznająca daną sprawę może, w każdym stadium postępowania, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, zaproponować zgromadzeniu plenarnemu przekazanie sprawy, o którym mowa w art. 256 ust. 3 akapit drugi TFUE. Decyzję o przekazaniu sprawy podejmuje zgromadzenie plenarne.
- § 4. Prezes i wiceprezes Sądu mogą również, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, zaproponować zgromadzeniu plenarnemu przekazanie sprawy, o którym mowa w poprzednim paragrafie, do chwili zamknięcia ustnego etapu postępowania i, jeżeli została przedstawiona opinia, w terminie jednego tygodnia od przedstawienia opinii, lub przed podjęciem decyzji o wydaniu rozstrzygnięcia z pominięciem ustnego etapu postępowania. Decyzję o przekazaniu sprawy podejmuje zgromadzenie plenarne.

Artykuł 208 (M7)

Połączenie spraw

- § 1. Sprawy prejudycjalne mające ten sam przedmiot mogą w każdej chwili zostać ze względu na ich powiązanie połączone, alternatywnie lub kumulatywnie, do celów łącznego rozpoznania w ramach pisemnego lub ustnego etapu postępowania lub do wydania orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.
- § 2. O połączeniu spraw decyduje prezes, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego.
- § 3. Sprawy połączone mogą zostać rozłączone na zasadach ustanowionych w § 2.
- § 4. Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym wraz z jego przekładami lub przekładami streszczenia wniosku oraz uwagi podmiotów określonych w art. 23 statutu doręcza się podmiotom określonym w art. 23 statutu w sprawie połączonej, zgodnie z zasadami przewidzianymi w art. 198.

Artykuł 209 (M7)

Zawieszenie i podjęcie postępowania

- § 1. Postępowanie może zostać zawieszone:

- a) w przypadkach określonych w art. 54 akapit trzeci statutu – na mocy postanowienia Sądu wydanego po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego;
 - b) we wszystkich pozostałych przypadkach, gdy wymaga tego prawidłowy przebieg postępowania, na mocy decyzji prezesa wydanej po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego.
- § 2. Postępowanie może zostać podjęte na mocy postanowienia lub decyzji, na tych samych zasadach.
- § 3. Postępowanie zostaje zawieszone z dniem wskazanym w postanowieniu lub decyzji o zawieszeniu, a w braku takiego wskazania – z dniem wydania tego postanowienia lub tej decyzji.
- § 4. Zawieszenie postępowania wstrzymuje bieg wszystkich terminów w stosunku do podmiotów określonych w art. 23 statutu.
- § 5. Jeżeli postanowienie lub decyzja o zawieszeniu postępowania nie określają okresu, na jaki następuje zawieszenie, postępowanie podejmuje się z dniem wskazanym w postanowieniu lub decyzji o podjęciu postępowania albo, w braku takiego wskazania, z dniem wydania tego postanowienia lub decyzji.
- § 6. Z chwilą podjęcia postępowania przerwane terminy procesowe zostają zastąpione nowymi terminami, których bieg rozpoczyna się od dnia podjęcia postępowania.

Artykuł 210 (M7)

Środki organizacji postępowania

- § 1. Poza środkami, które mogą zostać zarządzone zgodnie z art. 24 statutu, podmioty określone w art. 23 statutu mogą zostać wezwane do udzielenia odpowiedzi na określone pytania na piśmie lub podczas rozprawy. Jeżeli w sprawie jest przeprowadzana rozprawa, Sąd w miarę możliwości wzywa jej uczestników do skoncentrowania się w wystąpieniach na określonej kwestii lub określonych kwestiach.
- § 2. O środkach organizacji postępowania, o których mowa w § 1, decyduje Sąd, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego.
- § 3. Sędzia sprawozdawca lub rzecznik generalny mogą zwrócić się do podmiotów określonych w art. 23 statutu o dostarczenie w wyznaczonym terminie wszelkich informacji dotyczących faktów oraz wszelkich dokumentów lub

innych danych, które uznają za istotne dla sprawy. Mogą oni także skierować do nich pytania, na które odpowiedź ma zostać udzielona podczas rozprawy.

Artykuł 211 (M7)
Środki dowodowe

- § 1. Sąd, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, może przyjąć środki dowodowe, które uzna za właściwe spośród środków dowodowych przewidzianych w art. 91 lit. a), b), d), e) i f), zgodnie z zasadami i regułami udziału ustanowionymi w art. 92 §§ 1, 4, 5 i 6, i przeprowadza te środki zgodnie z zasadami przewidzianymi w art. 93–102.
- § 2. Podmioty określone w art. 23 statutu mogą być obecne przy przeprowadzaniu środków dowodowych i biorą udział w ich przeprowadzaniu zgodnie z zasadami przewidzianymi dla stron w przepisach, o których mowa w § 1.

Artykuł 212 (M7)
Zwrócenie się o udzielenie wyjaśnień

Niezależnie od środków organizacji postępowania i środków dowodowych przewidzianych w niniejszym regulaminie Sąd może, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, zwrócić się do sądu odsyłającego o udzielenie wyjaśnień w terminie wyznaczonym przez Sąd.

Rozdział 5 (M7)
USTNY ETAP POSTĘPOWANIA

Artykuł 213 (M7)
Rozprawa

- § 1. Ewentualne uzasadnione wnioski o przeprowadzenie rozprawy składa się w terminie trzech tygodni od doręczenia podmiotom określonym w art. 23 statutu powiadomienia o zamknięciu pisemnego etapu postępowania. Termin ten może zostać przedłużony przez prezesa.
- § 2. Na wniosek sędziego sprawozdawcy i po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego Sąd może podjąć decyzję o pominięciu rozprawy, jeżeli w świetle dokumentów procesowych złożonych na etapie pisemnym postępowania uzna sprawę za wyjaśnioną w stopniu wystarczającym do wydania orzeczenia.

- § 3. Paragrafu 2 nie stosuje się, jeżeli z uzasadnionym wnioskiem o przeprowadzenie rozprawy wystąpi podmiot określony w art. 23 statutu, który nie brał udziału w postępowaniu na etapie pisemnym.

Artykuł 214 (M7)

Wspólna rozprawa dla większej liczby spraw

Jeżeli podobieństwa istniejące między sprawami prejudycjalnymi tego samego rodzaju na to pozwalają, Sąd może zdecydować o wyznaczeniu dla nich wspólnej rozprawy.

Artykuł 215 (M7)

Data rozprawy

- § 1. Jeżeli Sąd zdecyduje o przeprowadzeniu rozprawy, prezes wyznacza jej datę.
- § 2. W wyjątkowych okolicznościach prezes może, z urzędu lub na uzasadniony wniosek podmiotu określonego w art. 23 statutu, przesunąć datę rozprawy.

Artykuł 216 (M7)

Udział w rozprawie w formie wideokonferencji

- § 1. Jeżeli względy zdrowotne, względy bezpieczeństwa lub inne poważne powody uniemożliwiają przedstawicielowi podmiotu określonego w art. 23 statutu lub stronie w postępowaniu głównym uprawnionej do występowania przed sądem bez wsparcia adwokata lub radcy prawnego fizyczny udział w rozprawie, przedstawicielowi temu lub stronie tej można zezwolić na udział w tej rozprawie w formie wideokonferencji.
- § 2. Wniosek o udział w rozprawie w formie wideokonferencji składa się w odrębnym piśmie, gdy tylko wiadoma będzie przyczyna niemożności udziału, i wskazuje się w nim w dokładny sposób charakter tej niemożności.
- § 3. Prezes rozstrzyga w przedmiocie tego wniosku w możliwie najkrótszym czasie.
- § 4. Zastosowanie wideokonferencji jest wykluczone w przypadku decyzji o przeprowadzeniu rozprawy przy drzwiach zamkniętych podjętej przez Sąd na podstawie art. 217.
- § 5. Warunki techniczne, jakie muszą być spełnione, aby uczestniczyć w rozprawie w formie wideokonferencji, zostają szczegółowo określone w praktycznych przepisach, o których mowa w art. 243.

Artykuł 217 (M7)

Posiedzenia przy drzwiach zamkniętych

- § 1. Z ważnych powodów Sąd może podjąć decyzję o przeprowadzeniu posiedzenia przy drzwiach zamkniętych.
- § 2. Posiedzenie przy drzwiach zamkniętych oznacza zakaz ujawniania treści obrad.

Artykuł 218 (M7)

Przebieg rozprawy

- § 1. Posiedzenia otwiera i prowadzi prezes, który czuwa nad utrzymaniem ich porządku.
- § 2. Członkowie składu orzekającego oraz rzecznik generalny mogą podczas rozprawy zadawać pytania przedstawicielom podmiotów określonych w art. 23 statutu, a także, w okolicznościach określonych w art. 203 § 3 niniejszego regulaminu, stronom w postępowaniu głównym.

Artykuł 219 (M7)

Transmisja posiedzeń

- § 1. Posiedzenia Sądu mogą być transmitowane. Transmisja ta odbywa się na żywo, jeżeli dotyczy ogłoszenia wyroków lub przedstawienia opinii, oraz z przesunięciem czasowym, jeżeli dotyczy ona wystąpień podmiotów określonych w art. 23 statutu w sprawie przydzielonej wielkiej izbie, izbie pośredniej, lub w wyjątkowych przypadkach – gdy jest to uzasadnione interesem sprawy – izbie rozpoznającej sprawę w składzie pięciu sędziów.
- § 2. Jeżeli Sąd zamierza transmitować rozprawę, sekretarz informuje o tym podmioty określone w art. 23 statutu w chwili wezwania na tę rozprawę.
- § 3. Jeżeli podmiot określony w art. 23 statutu uważa, że rozprawa, na którą został wezwany, nie powinna być transmitowana, informuje o tym Sąd w możliwie najkrótszym czasie i przedstawia szczegółowo okoliczności mogące uzasadniać nieprzeprowadzenie transmisji.
- § 4. Sąd rozstrzyga w przedmiocie tego wniosku w możliwie najkrótszym czasie, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego.
- § 5. Zapis obrazu z rozpraw, które były przedmiotem transmisji, pozostaje dostępny na stronie internetowej Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej przez maksymalnie jeden miesiąc po zamknięciu rozprawy.

- § 6. Jeżeli podmiot określony w art. 23 statutu uważa, że zapis obrazu z rozprawy, w której brał udział, powinien zostać usunięty ze wspomnianej strony internetowej, informuje o tym Sąd w możliwie najkrótszym czasie i przedstawia okoliczności mogące uzasadniać usunięcie tego zapisu.
- § 7. Prezes niezwłocznie rozstrzyga w przedmiocie tego wniosku, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego.
- § 8. Sąd określa w drodze decyzji zasady i sposób wprowadzenia w życie transmisji posiedzeń. Decyzja ta podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 220 (M7)

Zamknięcie rozprawy

Po zapoznaniu się ze stanowiskiem podmiotów określonych w art. 23 statutu prezes zamyka rozprawę.

Artykuł 221 (M7)

Przedstawienie opinii przez rzecznika generalnego

- § 1. Jeżeli w sprawie została przeprowadzona rozprawa, opinia rzecznika generalnego zostaje przedstawiona po zamknięciu rozprawy w dniu przez niego podanym.
- § 2. Jeżeli w sprawie nie została przeprowadzona rozprawa, opinia rzecznika generalnego zostaje przedstawiona w dniu przez niego podanym.
- § 3. Przedstawienie opinii przez rzecznika generalnego zamyka ustny etap postępowania.

Artykuł 222 (M7)

Otwarcie lub otwarcie na nowo ustnego etapu postępowania

Sąd może w każdej chwili, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, postanowić o otwarciu lub otwarciu na nowo ustnego etapu postępowania, w szczególności jeśli uzna, że okoliczności zawisłej przed nim sprawy nie są wystarczająco wyjaśnione, lub jeśli po zamknięciu ustnego etapu postępowania podmiot określony w art. 23 statutu przedstawił nowy fakt mogący mieć decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia Sądu, lub też jeśli sprawa ma zostać rozstrzygnięta na podstawie argumentu, który nie był przedmiotem dyskusji między podmiotami określonymi w art. 23 statutu.

Artykuł 223 (M7)
Protokół rozprawy

- § 1. Sekretarz sporządza protokół każdej rozprawy. Protokół jest podpisywany przez prezesa oraz przez sekretarza. Stanowi on dokument urzędowy.
- § 2. Podmioty określone w art. 23 statutu mogą zapoznać się z protokołem w sekretariacie i uzyskać jego odpisy.

Artykuł 224 (M7)
Zapis dźwiękowy rozprawy

Prezes Sądu może, na należycie uzasadniony wniosek, zezwolić podmiotowi określonymu w art. 23 statutu, który uczestniczył w postępowaniu na etapie pisemnym lub ustnym, na odsłuchanie w pomieszczeniach Sądu zapisu dźwiękowego rozprawy w języku używanym przez mówców podczas rozprawy.

Rozdział 6 (M7)
WYROKI I POSTANOWIENIA

Artykuł 225 (M7)
Oczywisty brak właściwości lub oczywista niedopuszczalność

Jeżeli Sąd jest oczywiście niewłaściwy do rozpoznania sprawy lub jeżeli wniosek jest oczywiście niedopuszczalny, Sąd, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, może w każdej chwili wydać postanowienie z uzasadnieniem, bez dalszych czynności procesowych.

Artykuł 226 (M7)
Odpowiedź w formie postanowienia z uzasadnieniem

Jeżeli pytanie przedstawione w trybie prejudycjalnym jest identyczne z pytaniem, w którego przedmiocie Trybunał Sprawiedliwości lub Sąd już orzekł, jeżeli odpowiedź na pytanie prejudycjalne można wywieść w sposób jednoznaczny z orzecznictwa lub jeżeli odpowiedź na pytanie prejudycjalne nie pozostawia żadnych uzasadnionych wątpliwości, Sąd może w każdej chwili, na wniosek sędziego sprawozdawcy i po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, orzec w formie postanowienia z uzasadnieniem.

Artykuł 227 (M7)

Związanie Sądu w czasie wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

- § 1. Sąd pozostaje właściwy do rozpoznania wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym tak długo, jak długo sąd będący autorem tego wniosku go nie cofnie. Cofnięcie wniosku może zostać uwzględnione do chwili podania daty ogłoszenia wyroku do wiadomości podmiotów określonych w art. 23 statutu.
- § 2. Sąd może jednak, w każdej chwili i bez uszczerbku dla art. 207, stwierdzić, że przesłanki jego właściwości nie są już spełnione.

Artykuł 228 (M7)

Koszty w postępowaniu prejudycjalnym

Do sądu odsyłającego należy rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów w postępowaniu prejudycjalnym.

Artykuł 229 (M7)

Data ogłoszenia wyroku

Podmioty określone w art. 23 statutu są informowane o dacie ogłoszenia wyroku.

Artykuł 230 (M7)

Zawartość wyroku

Wyrok zawiera:

- a) wskazanie, iż został wydany przez Sąd;
- b) oznaczenie składu orzekającego;
- c) datę jego ogłoszenia;
- d) nazwiska prezesa oraz sędziów, którzy uczestniczyli w naradzie, ze wskazaniem sędziego sprawozdawcy;
- e) nazwisko rzecznika generalnego;
- f) nazwisko sekretarza;
- g) oznaczenie podmiotów określonych w art. 23 statutu, które uczestniczyły w postępowaniu;

- h) nazwiska ich przedstawicieli;
- i) w stosownym przypadku – datę przeprowadzenia rozprawy;
- j) wzmiankę o zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego i, w stosownym przypadku, datę przedstawienia przez niego opinii;
- k) zwięzłe omówienie stanu faktycznego;
- l) motywy;
- m) sentencję.

Artykuł 231 (M7)

Ogłoszenie i doręczenie wyroku

- § 1. Wyrok ogłasza się na posiedzeniu jawnym.
- § 2. Oryginał wyroku podpisany przez prezesa, sędziów, którzy uczestniczyli w naradzie, oraz sekretarza zostaje opieczątowany i złożony w sekretariacie. Odpisy wyroku doręcza się sądowi odsyłającemu, podmiotom określonym w art. 23 statutu i Trybunałowi Sprawiedliwości.

Artykuł 232 (M7)

Zawartość postanowienia

- § 1. Postanowienie zawiera:
 - a) wskazanie, iż zostało wydane, stosownie do przypadku, przez Sąd lub prezesa;
 - b) w stosownym przypadku – oznaczenie składu orzekającego;
 - c) datę jego wydania;
 - d) wskazanie podstawy prawnej, na jakiej jest ono oparte;
 - e) nazwiska prezesa oraz, w stosownym przypadku, sędziów, którzy uczestniczyli w naradzie, ze wskazaniem sędziego sprawozdawcy;
 - f) nazwisko rzecznika generalnego;
 - g) nazwisko sekretarza;

- h) oznaczenie podmiotów określonych w art. 23 statutu, które uczestniczyły w postępowaniu;
 - i) nazwiska ich przedstawicieli;
 - j) wzmiankę o zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego;
 - k) sentencję.
- § 2. Jeżeli niniejszy regulamin przewiduje, że postanowienie musi zawierać uzasadnienie, należy w nim wskazać ponadto:
- a) zwięzłe omówienie stanu faktycznego;
 - b) motywy;

Artykuł 233 (M7)

Podpisanie i doręczenie postanowienia

Oryginał każdego postanowienia, podpisany przez prezesa oraz sekretarza, zostaje opieczetowany i złożony w sekretariacie. Odpisy wyroku doręcza się sądowi odsyłającemu, podmiotom określonym w art. 23 statutu i Trybunałowi Sprawiedliwości.

Artykuł 234 (M7)

Skuteczność wyroków i postanowień

Wyroki i postanowienia stają się skuteczne na zasadach określonych w art. 62b akapit drugi statutu.

Artykuł 235 (M7)

Sprostowanie wyroków i postanowień

- § 1. Sąd może, z urzędu lub na wniosek podmiotu określonego w art. 23 statutu złożony w terminie dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku lub doręczenia postanowienia, sprostować błędy pisarskie i rachunkowe oraz oczywiste omyłki w wyrokach i postanowieniach. § 2.
- § 2. Sąd rozstrzyga po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego.
- § 3. Oryginał postanowienia o sprostowaniu załącza się do oryginału orzeczenia podlegającego sprostowaniu. Wzmiankę o tym postanowieniu zamieszcza się na marginesie oryginału orzeczenia podlegającego sprostowaniu.

Artykuł 236 (M7)

Wykładnia orzeczeń wydanych w trybie prejudycjalnym

- § 1. Artykułu 168, dotyczącego wykładni wyroków i postanowień, nie stosuje się do orzeczeń wydanych w odpowiedzi na wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.
- § 2. Do sądów krajowych należy ocena, czy orzeczenie wydane w trybie prejudycjalnym dostatecznie wyjaśnia sprawę, czy też konieczne jest wystąpienie z nowym wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

Rozdział 7 (M7)

PRZYSPIESZONY TRYB PREJUDYCJALNY

Artykuł 237 (M7)

Postępowanie w trybie przyspieszonym

- § 1. Na wniosek sądu odsyłającego lub w wyjątkowych przypadkach z urzędu, jeżeli charakter sprawy wymaga niezwłocznego rozstrzygnięcia, prezes może postanowić, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, o rozpatrzeniu odesłania prejudycjalnego w trybie przyspieszonym, stanowiącym odstępstwo od przepisów niniejszego regulaminu.
- § 2. W takim przypadku prezes natychmiast wyznacza datę rozprawy, o której podmioty określone w art. 23 statutu informuje się jednocześnie z doręczeniem wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.
- § 3. Podmioty wymienione w poprzednim paragrafie mogą składać dokumenty procesowe w wyznaczonym przez prezesa terminie, nie krótszym niż 15 dni. Prezes może wezwać te podmioty do ograniczenia dokumentów procesowych do zasadniczych kwestii prawnych podniesionych we wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.
- § 4. Ewentualne dokumenty procesowe przekazuje się wszystkim podmiotom określonym w art. 23 statutu przed rozprawą.
- § 5. Sąd orzeka po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego.

Artykuł 238 (M7)

Przekazywanie dokumentów procesowych

- § 1. Dokumenty procesowe, o których mowa w poprzednim artykule, uważa się za złożone z chwilą przekazania do sekretariatu, za pośrednictwem e-Curia lub środka komunikacji elektronicznej używanego przez Sąd, kopii podpisanego oryginału oraz załączonych materiałów i dokumentów, wraz z ich spisem, o którym mowa w art. 205 § 2. Oryginały dokumentu procesowego oraz wskazanych powyżej załączników przekazuje się natychmiast do sekretariatu, jeżeli ich kopie zostały przekazane za pośrednictwem środka komunikacji elektronicznej używanego przez Sąd.
- § 2. Doręczenia i powiadomienia przewidziane w artykule poprzedzającym mogą być dokonywane poprzez przekazanie kopii dokumentu za pośrednictwem e-Curia lub środka komunikacji elektronicznej używanego przez Sąd.

Rozdział 8 (M7)
POMOC PRAWNA

Artykuł 239 (M7)

Wniosek o przyznanie pomocy prawnej

- § 1. Jeżeli strona w postępowaniu głównym nie jest w stanie w całości lub w części ponieść kosztów postępowania, może w każdej chwili złożyć wniosek o przyznanie pomocy prawnej.
- § 2. Do wniosku załącza się wszelkie informacje i dokumenty pozwalające ocenić sytuację materialną wnioskodawcy, na przykład zaświadczenie właściwych organów krajowych potwierdzające tę sytuację.
- § 3. Jeżeli wnioskodawca uzyskał już pomoc prawną przed sądem odsyłającym, przedkłada stosowne orzeczenie tego sądu wraz z informacją o kosztach, których dotyczy przyznana dotychczas pomoc.

Artykuł 240 (M7)

Rozstrzygnięcie w przedmiocie przyznania pomocy prawnej

- § 1. W przedmiocie przyznania pomocy prawnej rozstrzyga prezes w drodze postanowienia.
- § 2. W razie całkowitej lub częściowej odmowy przyznania pomocy prawnej postanowienie zawiera uzasadnienie.

Artykuł 241 (M7)

Kwoty podlegające wypłacie z tytułu pomocy prawnej

W razie przyznania pomocy prawnej kasa Sądu pokrywa, w stosownym przypadku w granicach określonych przez prezesa, koszty związane z doradztwem i reprezentacją wnioskodawcy przed Sądem. Na jego wniosek lub na wniosek jego przedstawiciela wypłacona może zostać zaliczka na poczet kosztów.

Artykuł 242 (M7)

Cofnięcie pomocy prawnej

- § 1. Jeżeli okoliczności stanowiące podstawę przyznania pomocy prawnej uległy zmianie w toku postępowania, prezes może cofnąć tę pomoc w każdej chwili, z urzędu lub na wniosek, po zapoznaniu się ze stanowiskiem wnioskodawcy.
- § 2. Postanowienie o cofnięciu pomocy prawnej zawiera uzasadnienie i nie podlega zaskarżeniu.

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 243 (M7)

Przepisy wykonawcze

Sąd przyjmuje, w odrębnym akcie, praktyczne przepisy wykonawcze do niniejszego regulaminu.

Artykuł 244 (M7)

Postępowanie egzekucyjne

Nałożone kary lub środki zastosowane na podstawie niniejszego regulaminu podlegają egzekucji zgodnie z postanowieniami art. 280 TFUE, 299 TFUE oraz art. 164 TEWEA.

Artykuł 245 (M7)

Uchylenie

Niniejszy regulamin zastępuje regulamin postępowania przed Sądem z dnia 2 maja 1991 r., ostatnio zmieniony dnia 19 czerwca 2013 r.

Artykuł 246 (M7) (C1)

Publikacja i wejście w życie niniejszego regulaminu

- § 1. Niniejszy regulamin, którego tekstami autentycznymi są jego wersje sporządzone w językach określonych w art. 44, podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- § 2. Niniejszy regulamin wchodzi w życie pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po jego opublikowaniu.
- § 3. Przepis art. 86 § 1 stosuje się wyłącznie wtedy, gdy bieg terminu, o którym mowa w art. 86 § 2, rozpoczyna się po dniu 1 września 2024 r.
- § 4. Przepis art. 139 lit. b) stosuje się wyłącznie do postępowań w przedmiocie skarg wniesionych do Sądu po wejściu w życie niniejszego regulaminu.
- § 5. Przepisy art. 110a i 219 stosuje się od dnia wejścia w życie decyzji, o której mowa, odpowiednio, w art. 110a § 8 i w art. 219 § 8.
- § 6. Przepisy art. 115 § 1 i art. 116 § 6 regulaminu postępowania przed Sądem z dnia 2 maja 1991 r., ostatnio zmienionego dnia 19 czerwca 2013 r., stosuje się

nadal do postępowań w przedmiocie skarg wniesionych do Sądu przed dniem wejścia w życie niniejszego regulaminu.

- § 7. Wybór pierwszych sędziów mających pełnić obowiązki rzecznika generalnego związane z rozpoznawaniem wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym następuje natychmiast po dniu 1 września 2024 r. Ich mandat wygasa w momencie częściowego odnowienia składu sędziowskiego, o którym mowa w art. 254 akapit drugi TFUE.